

Eénlingetje

DOOR D. MENKENS-
VAN DER SPIEGEL

Rie
Reinderhoff

G.F. CALLENBACH N.V. NUKERK

EENLINGETJE

D. MENKENS-VAN DER SPIEGEL

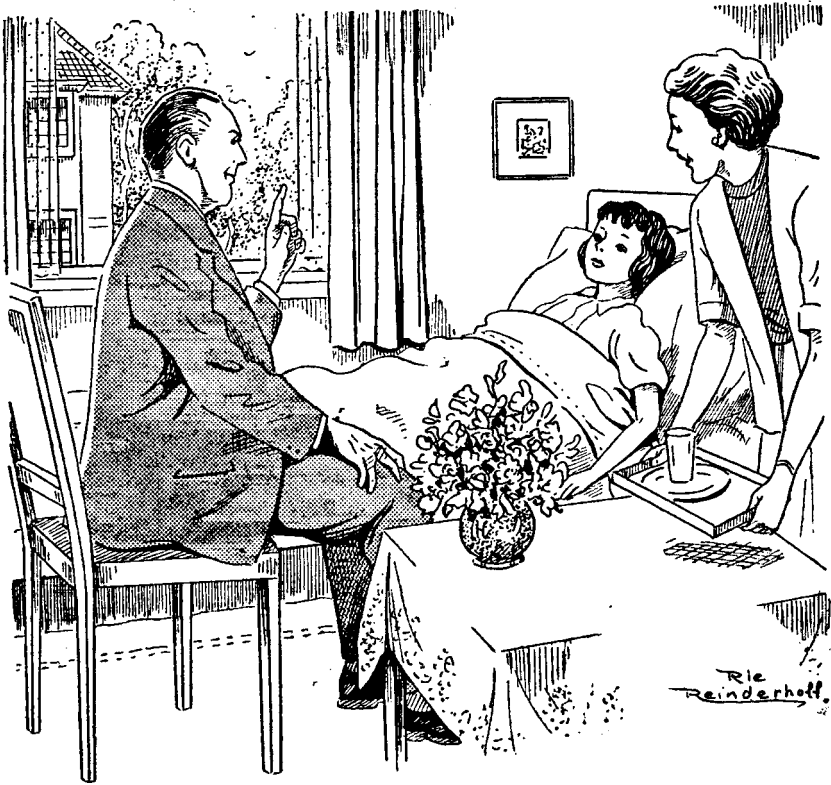
EENLINGETJE

Illustraties van Rie Reinderhoff

TWEEDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

I

EEN NIEUWE VRIENDIN

Of het prettig is, enig kind te zijn? Vraag dat maar eens aan Annie Hoogendijk. Die zal je vertellen, dat zij het heel ònprettig vindt. Ze heeft het altijd akelig gevonden, maar nu ze verplicht is, zes weken lang in bed te liggen, vindt ze het gewoonweg afschuwelijk.

Ze is een beetje ziek. Niet erg, hoor! Zelf voelt ze er niets van.

Maar de dokter heeft gezegd: „Zes weken liggen en veel melk drinken.” Dat zijn twee dingen, die haar slecht aanstaan. Ze houdt niet van melk en, wat het is zes weken in bed te liggen, kan iedereen begrijpen.

Moeder zit bij haar, zo vaak dat kan. En vader ook wel. Maar vader is overdag op kantoor en moeder heeft niet altoos tijd. Zo is Annie toch nogal eens alleen en dat vindt ze verschrikkelijk. Heb je zusjes en broertjes, dan is er altijd wel eens één, die je gezelschap houden kan. Dan hoor je, wat er op school gebeurt, dan voel je je niet zo verlaten.

Of Annie dan geen vriendinnen heeft? Jawell! Vooral één echte vriendin. Dat is Ger de Haas. Ger woonde vroeger vlakbij, maar ze is verhuisd en woont nu tamelijk ver weg. Dat is zo jammer. Gelukkig is ze nog op dezelfde school gebleven, gaat daar nu per fiets heen, komt op die manier ook bij Annie, maar 't is toch lang niet meer zo leuk als vroeger, toen ze op alle uren van de dag bij elkaar binnen konden lopen.

Ger is geen enig kind. Ze heeft twee jongere zusjes en een broertje. Reuze gezellig is het bij haar thuis. De zusjes zijn aardig en het broertje is een schat. Annie is dol op die kleine kerel. Ze heeft hem voor het eerst gezien, toen hij nog maar een paar uurtjes oud was en zag hem daarna elke dag tòt — die verhuizing kwam. En die kwam nogal liefst midden in de winter. Toen zag ze hem soms een hele week niet. O ja, ze heeft ook een fiets en mocht ook naar Ger, maar na schooltijd was het te vroeg donker en de vrije middagen werden verdeeld, dan Ger bij Annie en dan weer Annie bij Ger. Daar kwam nog bij, dat het voor Annie vaak te koud of te stormachtig was om te fietsen. Annie was nooit zo heel sterk en mocht daarom niet zoveel als de stevige Ger. En nú zal ze het kereltje in een paar maanden niet zien: Eerst zes weken liggen, dan allicht nog een paar weken om bij te komen. . . . Gelukkig laat Ger haar niet in de steek. Ze komt elke woensdag- en zaterdagmiddag. Nooit zal ze overslaan. Die middagen zijn de

prettigste van de hele week. Dan kunnen ze zo fijn over alles en nog wat babbelen, dan hoort Annie, hoe het bij Ger thuis gaat, hoe Jantje telkens naar haar vraagt, dan hoort ze ook alles van school. Jammer dat er maar twee zulke middagen in de week zijn. De andere dagen zijn zo heel, héél lang.

„Je kunt eigenlijk veel beter echt ziek zijn, pijn hebben en zo,” zegt Annie een keer tegen haar moeder. „Als je je akelig voelt, vind je het best, om in bed te liggen, maar ik ben zo lekker als kip. Die vervelende dokter ook. . . .”

„Kindje, kindje, je weet niet, wat je zegt,” is moeders antwoord. „Wees er dankbaar voor, dat je geen pijn hebt en dat je zo mooi vooruitgaat. Elke dag telt af. Die weken kom je heus wel dóór, hoor!”

Dat zegt de dokter de volgende morgen ook. Hij zegt: „O, jou juffertje ongeduld. Duurt de tijd zo lang? Ik kom net van een meisje, iets ouder dan jij. Dat kind is nooit goed gezond geweest. Meer dan de helft van haar schooljaren heeft ze in bed doorgebracht. De laatste tijd heeft ze veel pijn en is ze erg benauwd. Ze zal waarschijnlijk niet lang meer leven. En ze zou ook zo graag gezond willen zijn en buiten willen spelen en naar school willen gaan. Als jij jezelf met dat meisje vergelijkt. . . .”

Annie kijkt voor zich. Ze schaamt zich. Hoe kòn ze zo denken. Hoe kon ze zo ondankbaar zijn.

„Je voelt het grote verschil, hè?” gaat de dokter voort. „Denk daar maar aan, als er van die ontevreden buitjes komen. En je moogt ook aan iets anders denken. Binnenkort krijg je een vriendin in je onmiddellijke nabijheid. Ik hoop tenminste, dat het een vriendin van je wordt.”

Verrast kijkt Annie op. Wat bedoelt de dokter?

„Er komt een meisje van jouw jaren wonen in het huis, dat je vanuit je bed kunt zien.”

„Als ik hier lig, kan ik alleen uw huis maar zien,” antwoordt Annie.

„Precies. Daar komt ze ook.”

„O, dokter, bij ú? Waar komt ze vandaan? En blijft ze altijd?”

„Ze komt uit Indonesië en zal in elk geval de eerste drie jaren wel bij ons blijven. Over drie jaar hopen haar ouders met verlof te komen en wat er dan gebeurt, weet ik niet, maar drie jaar is een hele tijd, hè?”

„Nou! O, dokter, wat fijn! Komt ze al gauw?”

„Ze is nú nog thuis, maar gaat de volgende week op de boot. Ze reist van Genua over land, dus reken zelf maar uit, wanneer ze hier kan zijn.”

„In elk geval wel over een maand, hè dokter? En dan ben ik weer beter, hè?”

„Als het zo met je doorgaat, tippel je dan weer naar school. Jammer voor je, dat ze geen paar maanden eerder gekomen is. Zo'n ziekenvertrooster aan je bed. . . .”

„U zou haar ook een week of wat langer onder de dekens kunnen houden,” plaagt moeder. „Dan kan ze tòch van die vertroosting genieten.”

„Niks, hoor,” roept Annie. „'t Is veel leuker, als ik dan weer op ben. Ik stuif natuurlijk de eerste avond al op haar af.”

„Als dokter en mevrouw het goedvinden, hè?” zegt moeder.

„Dat loopt wel los,” antwoordt de dokter. „We hopen, dat de jongedames het goed met elkaar zullen kunnen vinden.”

Als de dokter weg is, raakt Annie niet uitgedacht over wat komen gaat. Stel je voor, ze zal weer een vriendin krijgen, die vlakbij woont. Dichter nog dan Ger vroeger. De achtertuin van de dokter grenst aan de hunne. Er is enkel een heg tussen. Wel een vrij hoge heg, maar als je er dichtbij staat, kun je er doorkijken. En hier, van boven af, kun je er overheen zien. Als dat meisje ook een kamer aan de achterkant krijgt, kunnen ze bij elkaar naar binnen kijken. Leuk. Ze kunnen elkaar bij het opstaan direct een goedenmorgen toezwaaien. Te hopen, dat het een aardig kind zal zijn. Misschien in 't begin wat stijf. Haar vader is natuurlijk die

broer van de dokter, die daar ergens op een eenzame onderneming zit. Dokter heeft er wel eens van verteld. Zo'n meisje is vanzelfsprekend geen stadskinderen gewend. O, maar dat hindert niet. Annie zal er haar wel in brengen. Ze zal wel zorgen, dat het kind in hun kringetje wordt opgenomen. 't Schaap kan in het begin ook wel wat heimwee hebben. 't Valt niet mee van je ouders weg te moeten. Annie zelf vindt het al een beetje akelig, als ze alleen uit logeren moet. Ze laat dat nooit merken, ze zet altijd een vrolijk gezicht, als ze bij oma of een van de tantes is. Ze moeten niet denken, dat ze een verwend moederskindje is. Ze moeten geloven, dat ze héél goed van huis kan. Maar — als ze dan 's avonds alleen in zo'n logeerkamer is, valt er wel eens een traantje. Vooral de eerste avonden. Och, en dan is het toch maar voor een week of hoogstens veertien dagen, terwijl dit meisje in drie jaar haar vader en moeder niet terug zal zien. Nu ja, als ze verdrietig is, zal Annie haar zien te troosten. Ze zal zeggen: „Kom maar veel bij ons. Dan zijn we net zusjes. Dan lijkt het een beetje, of mijn moeder ook de jouwe is.”

's Middags als moeder met haar breiwerk gezellig naast Annies bed zit, draaien de gesprekken ook maar steeds om de nieuwe vriendin. Of moeder ook al eens over iets anders begint, Annie komt telkens op dat thema terug. Moeder meent, haar een beetje te moeten remmen en zegt: „Stel je er niet àl te veel van voor, Anneke! 't Is best mogelijk, dat jullie elkaar niet bevalt. Je kunt niet van vriendschap spreken, als je elkaar nog niet kent.”

„O, maar ik weet zeker, dat we best met elkaar zullen kunnen opschieten, moeder,” is het antwoord. „Ik heb daar zo'n voorgevoel van. En u moet rekenen, zo'n kind heeft hier in 't begin niemand dan mij. Dan sluit je vanzelf vriendschap.”

„Ook als blijkt, dat je helemaal niet bij elkaar past?”

„Och, niet past — ik kan het op school met alle meisjes vinden.”

„Maar je zoudt toch niet met ieder vriendin willen zijn, hè? Ik bedoel, zoals met Ger.”

„Nee, dat niet. Maar dat is misschien ook, omdat ik nu eenmaal Ger heb.”

„Heb je die over een maand niet meer?”

„O, jawel, moeder! Maar zeg zelf, is het niet saai, dat ze zo ver weg woont? Als het weer winter wordt, hebben we bijna niets aan elkaar. Zoals vroeger, toen we samen ons huiswerk maakten, zó wordt het nooit meer en dat zou met dit meisje wèl kunnen.”

„Ja, dat zou kunnen. Maar ik zou het heel erg vinden, als je om dit meisje Ger verwaarlozen ging.”

„Daar nou. En eerst was u bang, dat ik het niet met haar zou kunnen vinden.”

„Ik noemde die mogelijkheid en die bestaat. Maar er is ook een andere mogelijkheid, hè?”

„Dat ik voor haar Ger vergeten zou.”

„Ja. En dat zou me spijten. Ger is een hartelijk kind. Vader en ik hebben het altijd fijn gevonden, dat je met haar omging. Bovendien, hoe trouw was ze deze weken van je ziekte. Terwijl anderen fietsten of zwommen of weet ik wat nog meer deden, zat zij maar elke woensdag- en zaterdagmiddag aan je bed. Dat mag je nooit vergeten, meiske! Je kunt het met alle meisjes van je klas vinden, zeg je, en dat geloof ik graag, maar druk bezoeken doen ze je niet. Ze weten zich wel beter te vermaken. In 't begin eens even langs komen en vluchtig informeren, o ja, dat kon, maar meer ook niet. Alleen Ger komt telkens weer en offert zo echt haar middagen aan je op. 'k Weet niet, of je dat wel eens goed bedacht hebt. Zo niet, doe het dan nu. Dat is beter dan al je gedachten te wijden aan een meisje, dat je nog nooit hebt gezien.” Moeder heeft gelijk, voelt Annie. Nee, dat het een soort van offer voor Ger was, om telkens hier te komen, heeft ze nog niet bedacht. Ze leefde maar in de veronderstelling, dat zulke middagen voor Ger even prettig waren als voor haar zelf. Nu weet ze beter. „Maar moeder,” zegt ze na enige ogenblikken van stilte, „we kunnen toch wel met z'n drieën vriendin zijn, vindt u niet? Ik

denk er niet over, die goeie Ger in de steek te laten, maar ik behoef toch ook dat nichtje van de dokter niet links te laten liggen?”

„Dan zou je van het ene uiterste in het andere vallen. Natuurlijk dien je aardig te zijn voor dat meisje. Jullie worden buurtjes en gaat naar dezelfde school. Ik hoop heus, dat jullie veel aan elkaar zult hebben, maar ik blijf zeggen: de vriendschap met Ger mag er niet onder lijden.”

„Dat zal ook niet gebeuren, moeder! Daar denk ik niet over. 't Zou wat moois zijn. De meester van de vierde klas noemde ons de onafscheidelijken. En dat blijven we. Vast!”

II

CATHARINE MATHILDE

„Jammer dat de boottrein onder schooltijd aankomt, hè Annie?”
„'k Zou niet weten, waaròm,” is het ietwat vinnige antwoord. Die Gré Verdoorn ook met haar geplaag. . . .

„Zou jij niet weten waaròm? Kind, als hij om een uur of vijf aankwam, kon je op het perron je opwachting gaan maken. Een diepe buiging en een bouquet er bij”

Het clubje meisjes voor de schooldeur proest het uit. Annie lacht maar een beetje mee. 't Beste, wat je in zo'n geval doen kunt.

„Je had ook een gedicht kunnen leren,” zegt Miep Beukema.

„Een welkomstlied op de wijs van 't Wilhelmus bijvoorbeeld.”

„Ja, een aardig versie wil er altijd in,” vindt Gré.

„Maar dat kan ook vanavond bij de kennismaking. Kunnen we met elkaar niet iets toepasselijks fabriceren? Ja, zeg, en dan schrijft Annie het keurig op zo'n lief velletje papier met een plaatje bovenaan. Heeft niemand een blaadje kladpapier bij de hand? Je moet zoiets behoorlijk voorbereiden. Wat zal het opschrift zijn? Wie weet iets pakkends?”

„Aan mijn nieuwe geburin.”

„Da's niks. Veel te prozaïsch.”

„Aan haar, die uit verre landen reisde naar deze barre kust.”

„Véél te lang.”

„Aan mijn schatje uit het peperland.”

„Wat zijn we moppig,” doet Ger minachtend. „Zeker allemaal

geabonneerd op de sullige sukkelaar!" Ze wil Annie helpen. 't Is waar, die heeft zich wel wat bespottelijk gemaakt met haar gebabbel over dat kind uit Indonesië, maar tegen plagen kan ze niet best, dus moeten ze er mee ophouden.

„Kom jij dan met wat beters voor de dag,” antwoordt Gré. „Wij kunnen het niet helpen, dat we niet geestiger worden door zo'n onderwerp. Onze bedoelingen zijn van de beste soort. Dat geloof je toch zeker wel?”

Gelukkig voor Annie begint de schoolbel te klingelen en wordt daardoor het gesprek gestaakt. Ze zal wel maken, dat ze om vier uur vlug wekomt. Dat zou ze tòch gedaan hebben, verlangend als ze is, om het doktersnichtje gauw te zien, maar nu die flauwe schapen zo plagen, is ze niet van plan één minuut langer te blijven dan strikt noodzakelijk is. Met een korte groet en een knip-oogje speciaal voor Ger verdwijnt ze dan ook, als de school uitgaat, en holt naar huis.

„Is ze er al, moeder?”

„Dag Annie!”

„O, dag moeder, is ze al gekomen?”

„Ik geloof het wel.”

„Gelóóft u het? Weet u het niet zeker? Heeft u dan niets gezien?”

Moeder lacht en zegt: „De auto van de dokter is een uurtje geleden thuisgekomen. Er werden een paar flinke koffers uitgeladen en er stapte een lang meisje uit. Wel een hoofd groter dan jij, denk ik.”

„Zo. Hm. En de dokter zei, dat ze even oud was en wel in dezelfde klas zou komen.”

„Dat kan toch, hè? Jij bent niet van de grootsten en zij is misschien bijzonder lang voor haar leeftijd.”

„Ja. Maar hoe zag ze er verder uit, moeder?”

„M'n lieve kind, je denkt toch niet, dat ik met mijn neus in de heg ben gekropen? Ik hoop, dat jij dat ook zult laten.”

Annie antwoordt niet. Ze zou maar wàt graag eens eventjes door de heg gaan gluren. Moeder wil dat nooit hebben en Annie doet het anders ook niet. Ze zal dan maar eens proberen, of er van boven af iets te zien is.

't Loopt Annie niet mee. Uit haar kamertje kan ze weliswaar op dokters bovenverdieping en benedenachterkamer kijken, maar van de logée merkt ze niets.

Jammer, hoor! Ze wil toch zo graag weten, hoe dat kind er uitziet. Niet omdat het er eentje uit Indonesië is, welnee, er gaan wel van die kinderen op school, al zitten ze niet in háár klas, 't zijn kinderen als alle andere, maar dit meisje zal haar vriendin worden, dat maakt het nodige verschil. Zal ze er zelf op aftrekken? Dat heeft ze zich wel voorgenomen, maar nu het er toe komt, durft ze toch niet goed. Dan maar aan 't huiswerk beginnen en geduld oefenen.

Annie heeft tegenwoordig wat meer tijd voor haar huiswerk nodig dan vroeger. Ze kan uitstekend leren en had het meestal met een uurtje af. Nu ze door haar ziekte ten achter is geraakt, heeft ze langer werk, maar, als moeder haar om halfzeven aan tafel roept, is ze toch bijna altijd klaar. Deze avond echter wil het niet vlotten. Telkens kijkt ze even naar het doktershuis en haar gedachten zijn feitelijk aldoor dáár. Dat komt het werk niet ten goede. Leer maar eens een stuk geschiedenis, terwijl je inplaats van aan Napoleon aan een meisje uit Indonesië denkt. Maak maar eens een thema, terwijl je hele bol vervuld is van wat anders.

„Annie, over vijf minuten gaan we eten.”

Zó laat al? Wat heeft ze dan haar tijd verdroomd. Ze is nog lang niet klaar. Die thema hangt zo'n beetje in elkaar, Napoleon kan er desnoods morgenochtend even ingepompt worden, maar er zijn ook nog vijf sommen te maken. Wou vader maar helpen. Hij deed het vroeger nooit, maar nu ze zo lang de school heeft moeten verzuimen, strijkt hij zijn hand wel eens over 't hart. Te

hopen dat hij dit deze keer ook doet. Nu maar vlug handen wassen en dan naar beneden.

„Vader, helpt u me straks even met de sommen?”

„Dat zal niet gaan, Anneke! Ik moet direct na het eten weg.”

„Hè-è-è. . . .”

„Zijn ze zo moeilijk? Ik dacht, dat je met rekenen al weer aardig bij was.”

„Nou ja. . . .”

„Nou ja, maar als je zo vaak naar buiten kijken moet,” plaagt moeder.

„O, is het 'm dàt. Weet je, wat je doet? Je trekt de gordijnen dicht en knipt het licht aan. Dan heb je van die afleiding geen last.”

„Net zo akelig, om na het eten nog te leren,” pruilt Annie.

„Kom, een half uurtje zal je niet hinderen. Als je ze met een half uur nog niet uit hebt, laat je ze maar liggen. Omstreeks halfnegen hoop ik terug te zijn en zal je dan nog wel even helpen. Tenminste, juffertje, als dat noodzakelijk is.”

Vader kijkt haar zó aan, dat Annie de ogen afwendt.

Noodzakelijk, dàt is te veel gezegd. De sommen zijn vanmorgen uitgelegd en ze heeft ze best begrepen. Aanstonds zelf maar doorpakken. Dat van die gordijnen dicht was natuurlijk een grapje, maar ze zal toch heus niet meer naar buiten kijken en ook niet meer aan dat kind denken.

Vol moed hervat Annie haar werk, heeft in enkele minuten de eerste som in klad al klaar. Meteen maar even in 't schrift schrijven.

Zou dat meisje al gauw naar school gaan? Morgen? Nee, tot maandag zal ze allicht thuisblijven. 't Is nu donderdag, dus. . . .

Wel verdraaid, daar zit ze al weer te suffen. Pènnen, jongedame, pènnen en zorgen, dat je die andere vier ook zo gauw klaar hebt. Zo. Die staat er in. Nou nummer twee. Dat is een lelijkerd. Die zal meer tijd vragen.

Verbeeld je, dat ze morgen tegen de anderen moet zeggen, het hele doktersnichtje nog niet gezien te hebben. Slaat ze dan even een figuur? Had ze er maar niet zo over gezwamd. Morgen plaagt die Gré vast nog erger.

De bell Wat zal dat zijn? 't Is nog te vroeg voor bezoek. Om deze tijd komt er nooit iemand. Even de deur op een kier. Moeder komt al uit de kamer.

„Ah, dokter!”

„Mevrouw Hoogendijk. Hoe staat het leven? Daar ben ik dan met mijn nichtje, zoals u ziet. Is Annie thuis?”

„Ja, dokter, ze zit nog te werken. 't Huiswerk duurt anders nooit zo lang, maar ik denk, dat haar hoofd te vol is van. . . .” Meer hoort Annie niet. Ze zijn nu in de kamer. O, domoor, die ze geweest is, om niet harder voort te maken! Dan zou ze al beneden zitten. Nu is daar dat meisje en zij zit hier. En nu gaat moeder stellig vertellen, hoe zij, Annie, verlangd heeft haar te zien. Leuk is anders.

Zal ze maar eens gaan kijken? Nee, want dan vraagt moeder natuurlijk, of het werk af is. Daar kan ze geen ja op zeggen. Zou ze even voor nieuwsgierig Aagje staan? Dan ineens. . . .

„De trap op, linksom, rechtuit, zo loop je met je neus tegen haar kamerdeur aan,” hoort ze moeder zeggen. Ze springt op, doet de deur open.

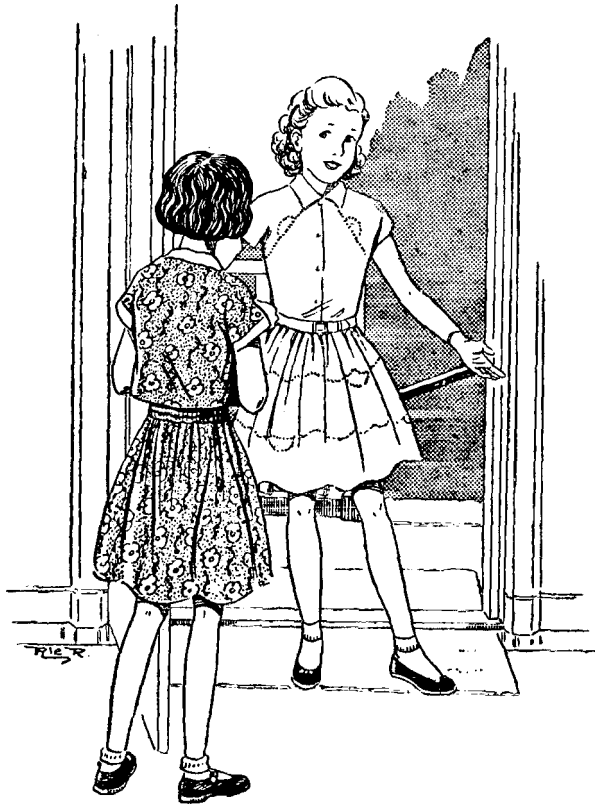
„Hier heb je Catharine Mathilde van Leuven in levenden lijve,” jongejuifvrouw Hoogendijk.

„I-i-ik heet Annie,” is het antwoord.

„Wist ik natuurlijk al lang,” antwoordt Catharine Mathilde, terwijl ze op tafel gaat zitten, midden op Annies rekenschrift.

„Oom en tante hebben me al zoveel van je verteld, dat ik knalde van nieuwsgierigheid, om je te zien. Leuk hok heb je hier. 't Mijne is lang zo groot niet. O zeg, je kunt het raam hier vandaan zien. Kijk, dáár, links van het balkon.”

„Enig, zeg, zo vlak tegenover elkaar.”

„Ja. Hoe laat sta jij op?”

„Halfacht meestal.”

„O, jou luie stedeling! Ik, kind uit de rimboe, verrijs al om zes uur. Ik zal de tuinslang mee naar boven nemen, dan krijg je een stortbad.”

„Goed dat je me waarschuwt. Ik zal zorgen, dat mijn raam dicht is.”

„Veel te ongezond. Ik stuur mijn oom op je af, als je dat probeert. Zeg, waar is eigenlijk jouw mandje?”

„Mijn mandje?”

„Uedeles legerstede, bedoel ik.”

„O, hier,” antwoordt Annie, terwijl ze een gordijn wegschuift.

„Kijk, ik heb een opklapbed. Daardoor lijkt mijn kamer zo groot.”
„Reusachtig! Dat wil ik ook hebben. Ik zal oom en tante net zo vaak om de hals vallen, tot ze het me geven. En zo lang ik het niet heb, kom ik bij jou mijn werk voor school maken. Hier is meer ruimte voor twee dan bij mij voor één. Kan mijn voorstel uw goedkeuring wegdragen, mejuffrouw?”

„Dàt zou ik denken. 'k Vind het fijn. Vroeger deed Ger het ook vaak. Ger was bij mij of ik bij haar. Maar nu is ze verhuisd.”

„Wie is Ger?”

„Je zult haar wel zien. Ger de Haas heet ze. Ze zit bij mij in de klas en daar zal jij ook wel in komen, zei je oom. 't Is een leuk kind, hoor! We zijn – we hebben nogal veel met elkaar omgegaan.”

„Vriendinnen dus?”

„J-ja, als je het zo noemen wilt.”

„Waarom zou ik het níet zo noemen? Maar van heden af ben je ook mijn vriendin, vergeet dat niet.”

Annie lacht eens. Ze wil liever het gesprek op iets anders brengen, vraagt daarom: „Zat je in Indonesië ook in de zesde klas?”

„Nee, nooit op school geweest. Maar ik kan wel lezen, hoor! En ik kan duidelijk leesbaar mijn naam schrijven. En ik kan ook een beetje rekenen. Maar je moet niet al teveel van me verwachten. Ik zei je immers, dat ik uit de rimboe kom?”

Annie is teleurgesteld. 't Schijnt met de kennis van deze Catharine niet bijzonder gunstig gesteld te zijn. Hoe kon de dokter dan denken, dat ze in de zesde klas komen zou? Stel je voor, een kind dat nog nooit op een schoolbank gezeten heeft.

„'t Zal nog wel wat meevallen,” zegt moeder, als Annie er na het vertrek der bezoekers over begint.

En vader, die nu toch nog heus aan de sommen helpt, voegt er bij: „Als je maar zorgt, dat ze niet van je afkijkt, want zo knap als jij vanavond bent. . . .”

Annie zegt er maar niets meer over.

III

IS ZE ZO?

„Hoe word je eigenlijk genoemd?” vraagt Annie de volgende morgen haar nieuwe vriendin. Ze is blij, haar voor schooltijd nog even te zien. Dat om zes uur opstaan heeft de jongedame bepaald vergeten. Annie was extra vroeg, trok om zeven uur haar gordijnen al open, maar die van het overbuurtje bleven dicht tot bij achten en 't is nog maar net op het nippertje dat ze haar even achter in de tuin door de heg spreekt. Verbeeld je, dat ze op school haar naam vragen en je weet geen antwoord.

„Nou, dat is óók wat. Ik heb me toch netjes aan je voorgesteld?”

„Jawell! Maar je wordt toch zeker niet met al die namen aangesproken?”

„Jij moogt er dat Van Leuven aflaten, omdat jij het bent. Ik hoop, dat je beseft wat een voorrecht dit is. Ik ben werkelijk niet voor iedereen zo goedgunstig, maar jij bekleedt een bijzondere plaats in mijn hart.”

Ze wordt dus Catharine Mathilde genoemd. Al die praatjes verkoopt ze er maar bij, omdat ze het zelf wel wat raar vindt, denkt Annie. Twee zulke lange namen. . . . 't Zal je gebeuren. Ik struikel er vast nog eens over.

Veel gelegenheid krijgt Annie daar evenwel niet toe, want die vrijdag en zaterdag ziet ze haar buurtje niet meer en zondags maar even. Samen met haar tante gebruikt Catharine Mathilde deze dagen, om andere familieleden te bezoeken. Maandag zal

met de school het gewone leven beginnen, maar deze dagen heeft ze nog vakantie.

„Ik kom je morgenochtend halen, hoor,” belooft Annie zondags-avonds.

„Prachtig,” is het antwoord.

Zo, nu kunnen ze Catharine Mathilde met eigen ogen zien, denkt Annie, als ze samen naar school stappen.

Al hadden de anderen donderdagmiddag last van de plaagziekte gehad, ze waren toch wel nieuwsgierig geweest naar het meisje uit Indonesië en hadden meer gevraagd dan Annie beantwoorden kon.

Ha, daar staan ze al, Gré en Miep en Jo en Lien. . . .

Daar komt Ger aangepeddeld. Uit die zijstraat komen nog een paar anderen.

„Morgen!”

„Morgen!”

„Moet ik haar nu voorstellen?” vraagt Annie zich af, maar eer ze daartoe komen kan, zegt Catharine Mathilde: „Jongedames, ik heet Map. Map van Leuven.”

„Hè-è-è?”

„Zeg liever mè-è-è, schaapjes! Hoe heten jullie?”

Een paar noemen haar namen, maar Gré galmt daar bovenuit:

„Map? Zeg, maak ons wat wijs!”

„Als uwes het soms beter weet?”

„Zij heeft gezegd, dat je Catharine Mathilde heette.”

Hierbij wijzen drie vingers tegelijk naar Annie.

„Dat heeft ze me ook wijsgemaakt,” snibt die.

„Hè, wat onhartelijk, om zulke woorden te zeggen en dan van mij,” doet Map kwasi-beledigd. „Ik heb jou toegestaan, me zo te noemen, omdat jij het was. Ben je dat nu al vergeten? Echt ondankbaar, hoor!”

Annie probeert mee te lachen met de anderen, maar ’t gelukt niet erg. ’t Is wat lekkers, voor de mal gehouden te worden en hier

voor spot te staan. Als dat juffertje Van Leeuwen zó is. . . . Alsof Map Annes gedachten geraden heeft, herneemt ze: „Zie je, zij is mijn beste vriendin, als jullie dat maar nooit vergeet. Jullie kunt zo schattig zijn, als maar mogelijk is, toch zul je me nooit zo dierbaar worden, als zij me was van het eerste ogenblik af, dat ik haar zag. En zonder mezelf in de hoogte te steken, meen ik te mogen zeggen, dat ze ook iets voor mij voelt. 's Morgens om zes uur hangt ze al uit het raam en zucht: Catharine Mathilde, ben je nog niet wakker? Zeg zelf, klinkt dat niet mooi? Vergelijk dat nu eens met: Map, ben je nog niet wakker? Hoor je het verschil? Catharine Mathilde, daar zit muziek in, vooral wanneer Annie het zegt.”

„Waarom geef je dan jezelf zo'n zotte naam?” vraagt Ger, die meêlij met Annie krijgt.

„Ja,” antwoordt Map met een diepe zucht. „Ja, waaròm! Omdat ik nog niet wijzer was, toen ik het deed. De mooie naam erfde ik van grootmama, die zotte gaf ik mezelf. Pure bescheidenheid, denk ik. Zodra ik een beetje praten kon, noemde ik mezelf Map. Vader en moeder gunden me het recht, mijn eigen naam te kiezen. Ze waren er van overtuigd, dat die paste bij mijn nederig persoontje.”

„'t Lijkt anders niets op je echte naam,” merkt Ger op.

„Hoe wou jij me dan noemen? Catootje? Of Tootje? Of Toos? Zo misvormen ze vaak de Catharines, hè? Maar dan vind ik, dat Map meer lijkt op Catharine Mathilde. Daarom, kinderen, noem me Map. Dat Catharine Mathilde is enkel voor bijzondere gelegenheden en voor bijzondere personen. Alléén van Annie wil ik die benaming horen, vergeet dat nooit. Jullie hebt er geen idee van, hoe verknocht wij aan elkaar zijn. Ik geloof zelfs, dat Annie dit nog niet voldoende beseft, maar gaandeweg zal het haar wel duidelijk worden.” Meteen steekt ze haar arm door die van Annie, probeert haar mee te trekken. Maar Annie haakt met de andere arm in bij Ger. Map moet met al haar verknochtheid maar goed

begrijpen, dat ze niet zeggen en doen kan, wat ze wil. Op het ogenblik voelt Annie heel wat meer voor Ger dan voor háár. Die moppigheid staat haar slecht aan. Met al de mooie praatjes, die ze verkocht, hebben de anderen toch best begrepen, hoe ze háár er tussen heeft genomen. En die anderen gnuiven in stilte, geloof dàt. Eens kijken, of Catharine Mathilde in de klas ook zo welbespraakt is. Dat móét tegenvallen. O ja, Annie begrijpt al lang, dat het zogenaamde kind uit de rimboe heel wat meer geleerd heeft, dan ze eerst voorgaf. Annie weet, dat ze les heeft gehad van haar moeder, die vroeger onderwijzeres is geweest, maar ze zal toch wel achter zijn bij degenen, die bijna zes jaar lang een goede school hebben bezocht. Dat kàn niet anders.

Evenwel — voor het twaalf uur is, weet Annie, dat het wel degelijk anders kan. Ze hebben die morgen aardrijkskunde, taal en rekenen. In deze drie vakken is Map minstens zo ver als de anderen. Bij aardrijkskunde — Zuid-Amerika is aan de beurt — weet ze zelfs tamelijk wat meer dan de klas nog geleerd heeft. Aardrijkskunde is haar liefste vak, vertelt ze. Ze noemt boekjes, die haar moeder met haar doorwerkte, grotere boeken op dit gebied, die ze uit zichzelf voor eigen genoegen heeft gelezen. Ze lijkt in niets op het onwennige, eenzame kind dat Annie zich gedacht heeft en ze heeft niemand nodig, om haar „er in” te brengen. Ze weet haar woordje te doen en gedraagt zich, of ze al haar leerjaren op school heeft doorgebracht. Van heimwee of verdriet om huis heeft Annie trouwens ook nog niets gemerkt. Als Map over haar ouders en broertje spreekt, doet ze dat heel gewoon, precies of die hier niet meer dan een uurtje vandaan wonen. Toch — Annie moet erkennen, dat haar stem een beetje anders klonk, toen ze sprak over de lessen van haar moeder. Er was toen ook niet dat gewone lachje op haar gezicht.

Als Annie die avond samen met Map het huiswerk maakt, merkt ze nog beter dan op school, hoe goed deze bij is, hoe vlug ze zich door de opgaven heen werkt. Ze kijkt bijna niet op, geeft

kort antwoord, als Annie iets zegt, spreekt uit zichzelf geen woord. Dat was vroeger met Ger anders. Niet dat ze toen haar tijd verbabbelden, och nee, maar een paar woorden nu en dan konden er altijd wel af. Nooit zaten ze zo zwijgzaam bij elkaar. „Werk jij altijd zo aan één stukje door?” kan ze ten slotte niet laten te vragen.

Map kijkt op. Er is verwondering in haar ogen, als ze antwoordt: „Ja, jij dan niet? Hoe gauwer je er door bent, hoe liever, vind ik.” „Och, ja, natuurlijk. Maar — maar 't is hier toch geen kostschool?”

„Hoe bedoel je dat?”

„Op een kostschool zal er wel altijd de een of andere juf naar je zitten te kijken, terwijl je je werk maakt, en dan dien je je mond dicht te houden. Maar als je zo samen bent. . . .”

„Tja, als je zo samen bent. . . . Zie je, dat is voor mij nieuw. Ik maakte mijn werk altijd alleen.”

„Was je moeder er dan niet bij?”

„Toen ik nog klein was wèl. Maar ze heeft me al gauw geleerd, zelf te werken. Ze gaf me natuurlijk les, maar het schriftelijk werk maakte ik alleen en, wat er uit het hoofd te leren was, moest ik ook in de eenzaamheid doen. Ze zei altijd: „Je moet een echt schoolkind worden.”

Nou, ik kan niet vinden, dat Ger en ik géén echte schoolkinderen zijn. Maar wij praatten wel eens, hoor!”

„Ik zei je immers, dat het voor mij nieuw was, zo samen te zijn? Ik dacht: eerst samen hard pezen en dan samen er op uit. Maar — als jij het anders wilt? Begin maar over alles wat je wilt. Ik babbel wel mee. Als die mond van mij eenmaal opengaat. . . . Nou, waar zullen we het over hebben?”

„Och — nee,” doet Annie onwillig en zet zich weer aan 't werk. Map volgt haar voorbeeld. Toch glijdt haar pen na dit intermezzo niet zo regelmatig over het papier als daarvoor. Annie schijnt een beetje boos te zijn. Daar heeft ze de hele dag al blijk van

gegeven. Jammer. 't Is natuurlijk gekomen door die naam. Annie is een best kind, maar zo vreselijk naïef. Wie zou nou in vredesnaam gelóven, dat iemand Catharine Mathilde genoemd werd. Ze had er geen ogenblik aan gedacht, dat Annie dit voor de volle honderd procent nemen zou. De paar keer, dat ze haar na donderdagavond zag, had ze ook nooit de beide namen genoemd, enkel volstaan met een „hallo” en een „dà-à-àg”. Maar, wat ze op school had verteld, bleek vanmorgen overduidelijk. Nu ja, zij, Map, heeft er toch een keurige draai aan gegeven, vindt ze. En ze is de hele dag extra-snoezig geweest.

Dat laatste zou Annie volmondig erkennen, als Maper over sprak. Maar, dat ze er níet over spreekt, zie je! Met snoezigheid maak je een dergelijke daad niet ongedaan. Ze heeft zich de hele dag voorgenomen, dit of iets dergelijks tegen Map te zeggen, zodra ze samen waren. Nu het echter zover is, weet ze er niet over te beginnen.

Als Annie die avond met haar moeder alleen is, dàn weet ze er wèl over te praten. Moeder heeft al gemerkt, dat er vandaag iets aan haperde en dat Annie bijna geen woord over Map zei, alleen maar vertelde, dat ze goed mee kon en op school het hoogste woord had.

Vindt moeder het nu geen gemene streek, dat met die namen? „Kind, loop niet zo hard van stal,” is het antwoord.

„Onder gemene streken versta ik iets anders en jij ook, als je goed nadenkt. Ik begrijp wel, dat het onprettig voor je was, maar 't is best mogelijk, dat Map dit niet voorzien heeft. Ze heeft er misschien helemaal niet aan gedacht, dat jij op school vertellen zou, hoe zij heette. Dat ze je moedwillig in een onaangename situatie brengen wou, geloof ik niet. Daar is ze het meisje niet naar.”

„Ze had haar woorden anders aardig klaar.”

„Dat heeft ze bij àlles. Ze is buitengewoon gevat, soms een beetje àl te, dat stem ik toe. Maar de een is de ander niet. Ieder

heeft zijn speciale eigenaardigheden. Feitelijk vind ik, dat ze de pil nog tamelijk goed verguldde.”

„’t Was dan toch een pil, dat vindt u ook.”

„Maar die moet je niet zo lang zwaar op de maag liggen, Annie-kind! Wees maar op je hoede in ’t vervolg. Dat Map een grapjas was, heb je bij de eerste ontmoeting al gemerkt. Daar zul je aan moeten wennen, meiske!”

Annie zou liever iets anders horen. Toch moet ze erkennen, dat moeder het waarschijnlijk bij het rechte eind heeft. Ze zal proberen, de zaak te vergeven en te vergeten. Ze wil graag goed blijven met Map. Ja, heel graag zelfs.

IV

MET Z'N DRIEËN

Map is erg leuk. En voor Annie is ze bijzonder aardig. Er is geen meisje in de klas, of het wil vriendschap sluiten met de nieuweling, maar, hoewel ze voor ieder een grapje heeft, houdt Map zich op een afstand, neemt geen uitnodigingen aan, brengt ook de hele woensdagmiddag door met Annie alleen. Deze woensdagmiddag was het feitelijk de beurt van Annie, om bij Ger te komen, maar, aangezien het 's morgens regent en stormt, wordt dit meteen afgezegd. „'t Zal vanmiddag wel geen weer zijn,” zegt Annie. „De barometer vliegt achteruit.”

„Ja, dat heb ik ook gezien,” antwoordt Ger. „Niets aan te doen.” Gewoonlijk berustte het tweetal niet zo gemakkelijk in een dergelijke omstandigheid. Ger zei dan al gauw: „Och, het knapt misschien wel op,” of: „Vraag het nog eens aan je moeder.”

En Annie kwam dan vaak met het voorstel: „Kom jij bij m'j. Jij moogt er wel door.”

Of Ger dit ook vandaag verwachtte, is niet te zeggen. Ze geeft er geen blijk van, gaat om twaalf uur gauw naar huis. 't Is haar moeilijk geworden, nu Map er bij gekomen is. Haar moeder voelt er niet veel voor, die ook telkens een middag te hebben. Annie is een bedaard meisje, maar wat mevrouw De Haas de eerste dag al over Map te horen kreeg, stond haar niet best aan. Een druk bijdehandje! En dat bij haar tòch al zo druk gezin. . . . Daarom kwam die storm en regen Ger niet zo heel onpas. Eerst nog

maar veel goeds van Map vertellen. Misschien mag ze dan zaterdag meekomen. Achteraf beschouwd dom, dat ze maandag dat minder aardige aan moeder verteld heeft.

Ook Annie is het ruwe weer welkom. Map heeft gisteren gezegd: „Tante laat vragen, of je morgen bij mij komt. Ik ben nu al zo vaak hier geweest en jij nog helemaal niét bij mij.”

„Ja, maar Ger,” heeft Annie gewefeld en Map bood niet aan, deze ook uit te nodigen. Daarom heeft Annie de regen en wind met vreugde begroet en de barometer in stilte geprezen.

Een fijne middag wordt het. Eerst maken ze samen het huiswerk, dan zitten ze bij mevrouw in de voorkamer. Mevrouw heeft een cake gebakken, die verrukkelijk smaakt, en ze weet zo aller-enigst te vertellen van de vele reizen, die ze maakte. Ze heeft dikke albums vol mooie foto's en allerlei aardige dingen, die ze uit de verschillende landen meebracht. Map vertelt eveneens het nodige over Indonesië, over het huis en de bedienden en de grote onderneming, waarop ze woonde. Ze vertelt ook over haar ouders en broertje. Als ze over die kleine Robbie spreekt, is er weer dat ietwat vreemde in haar stem van 's maandagsmorgens op school. Het geeft Annie een warm gevoel voor haar nieuwe vriendin.

Mevrouw had tevoren een halma-spel klaargezet. De verveling mocht eens binnenkomen, nu de meisjes niet meer buiten konden. Maar — geen spráke van verveling. Ze komen niet eens aan het halma-spel toe en het is etenstijd, eer ze het weten.

„Als je er zin in hebt, kom dan vanavond maar weer,” zegt mevrouw. Nou, òf Annie daar zin in heeft. 's Avonds wordt er wèl gehalmaad, één spelletje zelfs met z'n vieren, dokter ook erbij, doch ook nu wordt er toch weer meer verteld en gepraat dan gespeeld.

Annie weet het gesprek ook op Ger te brengen. Ah ja, die Ger de Haas, mevrouw kent haar wel. Een aardig meisje. Zo, zo, heeft die gedurende Annies ziekte al haar vrije middagen ge-

offerd? Dat was bijzonder lief. Annie heeft toch niet voor vandaag een bezoek van háár afgezegd? Dat zou jammer zijn. Ze had ook wel mogen meekomen.

„’t Was mijn beurt om bij háár te zijn,” vertelt Annie, „maar met zulk guur weer mag ik tòch zo’n eind niet weg.”

„O, juist, nou maar jullie brengt haar ook eens een keertje mee, hoor! Hoe meer zielen hoe meer vreugd,” antwoordt mevrouw. Natuurlijk wordt Ger donderdagsmorgens direct van deze uitnodiging op de hoogte gebracht. En, als Annie later naast haar zit, fluistert ze haar toe: „Je dóét het toch, hè? ’t Is er zo fijn.”

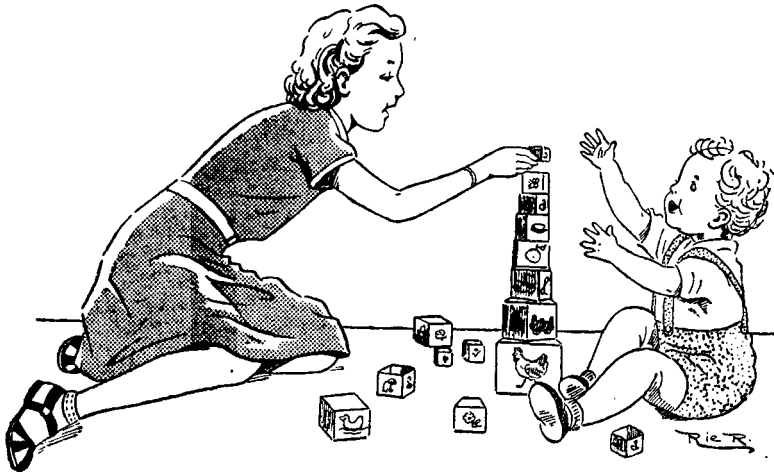
„Als ik mag,” herhaalt Ger haar antwoord van voor schooltijd. Eerst zien, hoe moeder er over denkt. Als moeder er nog niet voor voelt, Map bij hèn te laten komen, gaat zij ook niet naar háár, dat spreekt vanzelf.

Gelukkig komt mevrouw De Haas tot andere gedachten. ’t Kind kan meevallen. „Laten Annie en Map dan eerst zaterdagmiddag maar hier komen,” zegt ze. „’t Is toch Annies beurt, nu het woensdag niet kon en dan zien we meteen eens, wat voor kwa-jongen die Map is.”

Even gelukkig als Annie ’s morgens was, is Ger ’s middags, wanneer ze moeders woorden in wat andere vorm overbrengt. Komen ze dus zaterdagmiddag samen? O ja, gráág. „En dan de woensdag er op bij míj,” zegt Map. „Of jullie eerst samen bij míj,” nodigt Annie.

„Straks krijgen we er nog ruzie om,” lacht Ger.

„Kind, houd op,” doet Map dramatisch. „Als onze gastvrijheid onenigheid moest brengen, versmolt ik in een tranenvloed.” Maar in stilte denkt ze: „Als het op den duur maar goed gaat met z’n drieën. Annie kan zo kruidje-roer-me-niet-achtig zijn. Enfin, ik zal mijn beste beentje vóórzetten, opdat ze bij Ger thuis eer met me inlegt.” Ze weet niet, hoe vurig zowel Annie als Ger daarop hópen. Annie denkt: ’t Is toch door míj, dat mevrouw De Haas er nu nog eentje bij krijgt.

Sinds de De Hazen op een bovenhuis wonen, hebben ze niet meer zoveel ruimte. 't Zou helemaal geen wonder zijn, als mevrouw niet gesteld was op nog meer bezoek. Maar als ze haar nu erg leuk vinden. . . .

„Als het moeder toch alsjeblijft maar meevalt,“ hoopt Ger.

Die hoop wordt vervuld. . . . Map valt bizonder mee. Ze toont geen plaagzucht, gebruikt geen dikke woorden. Direct is ze goede maatjes met de zusjes en het kleine broertje. Annie heeft gevreesd, dat ze met een soort minachting op dat „kleine grut“ zou neerzien, aangezien ze zelf soms zo grote-mens-achtig kan doen, maar het tegenovergestelde is het geval. Map is een en al belangstelling voor de kleintjes, vooral voor Jantje. Ze wil tot zijn grote vreugde een toren voor hem bouwen, weet daar zijn aandacht zó bij te bepalen, dat hij zelfs geen poging doet, om het bouwwerk omver te stoten, iets waartoe hij anders maar al te zeer bereid is. Inderdaad is die toren van Map een kunststuk vergeleken bij de piramides, die Jantjes kleine ogen tot nu toe te aanschouwen kregen. De zusjes willen, dat ze over Indonesië vertelt. Voor Beppie moet ze een olifant tekenen en voor Tineke een krokodil. Ze doet alles, wat ze haar vragen en de verhalen,

die ze er bij verzint. . . . Die olifant lag in Indonesië achter haar huis, vertelt ze. Ze heeft hem geleerd, z'n lange tanden te poetsen. Hij gebruikte er een bezem voor en een hele pot groene zeep. Maar hagelwit dat ze waren. . . . En glimmend. . . . Je kon er jezelf in zien, als in een spiegel. En die krokodil, nou, die lag altijd voor het huis in de vaart. Met hem ging ze vaak zwemmen. Dan deden ze het om 't hardst. Zwemmen, dat zo'n lelijkerd kan. . . . Maar zij won het toch altijd.

„Wou hij je niet opeten?” vraagt het negenjarig Tineke.

„Natuurlijk wou hij dat wel, maar hij durfde niet. Hij wist best, wat er gebeuren zou, als hij me opat.”

„Wat dan?”

„Wel, dan zou ik in zijn maag gaan zingen. Ik zong altijd als ik bij hem was. Nou zeg, dat vond hij griezelig en hij dacht: „Voor geen duizend gulden zou ik zo'n zangeres in mijn maag willen hebben. Verbeeld je, dat er in jóúw maag eens een beest zat, dat zong.”

„Een vogeltje,” juicht Jantje, trommelt zich op z'n buikje en begint alvast de geluiden te maken, die in zo'n geval er uit zouden komen. Tineke doet mee, mevrouw De Haas lacht zich tranen, meneer komt er ook al bij.

„Kom je gauw terug?” roepen Tineke en Bep, als het klokje van gehoorzaamheid slaat. Ze willen Map bijna niet loslaten, wuiven haar na, zo ver ze haar kunnen zien.

„Leuk was het,” zegt Map, als ze een hoek zijn omgegaan.

„Je hebt die kinderen heel wat wijsgemaakt,” antwoordt Annie.

„O ja? Nou, wat geeft dat? Ze hebben pret gehad en ik ook.”

„Een leugentje meer of minder hindert dan zeker niet, hè?”

„Kind, Annie, doe niet zo mal. Wie noemt zulke verhalen nou leugens! Dan zijn de sprookjes het ook! Denk je heus, dat ze die onzin van mij geloofden?”

„Jantje wèl!”

„O, Jantje, die schat . . . Meid, 'k had dat joch zó wel mee willen nemen. Net zo'n kereltje als onze kleine Robbie.”

Maps stem trilt, terwijl ze dit zegt. Nu wint bij Annie meêlij het van wangunst. Zie je, ze schijnt toch wel verdriet te hebben, om hetgeen ze achterliet. Ondanks alles is ze toch te beklagen, die Map. Laat ze dan wat succes hebben. Als die kinderen een hekel aan haar hadden, zou het ook niet leuk zijn. Nee, zo is het beter. Nu ze bij De Haas Map aardig vinden, kunnen ze fijn met z'n drieën vriendin zijn. Om de beurt een middag bij elkaar. Volgende week woensdag bij háár en zaterdags bij de dokter. Maar — dan komen ze dus géén middag bij Ger. Dan zal ze de hele week Janneman niet zien. Dat kan en dat mag niet. Dan moet ze 's avonds maar eens een keer overwippen. Vragen, of moeder dat goedvindt. Map blijft toch gewoonlijk niet langer dan tot zes uur, komt maar zelden na het eten nog terug. Nu met de lange dagen kan zij dan best na het eten nog even op de fiets naar Ger. Daar hoeft Map niets van te weten. Je moet ten slotte vrijblijven, in wat je doen wilt.

Moeder vindt het goed, dat Annie een enkele maal 's avonds nog een uurtje naar Ger gaat. En Ger moet ook nu en dan zelf 's avonds nog eens aankomen. Straks, als het herfst en winter wordt, kan dat niet meer. Maar — ze moeten niet stiekem zijn. Ze moeten er voor Map geen geheim van maken. En als Map mee zou willen fietsen, moet Annie daar niets op tegen hebben. „Och,” zegt Annie, „Map is 's avonds wel graag bij haar tante. En mevrouw De Haas zal er wel niet op gesteld zijn, als ik haar om die tijd meebreng. Jantje moet dan juist naar bed en Map maakt hem zo druk. Dat doe ik nooit.”

„Als het tussen die drie op den duur maar niet tot onenigheid komt,” zucht mevrouw Hoogendijk in stilte. Het blijft echter voorlopig goed gaan. Map merkt wel, dat Annie en Ger elkaar 's avonds nog wel eens zien, maar ze zegt er niets van. Zij vindt ook, dat iedereen vrij moet blijven. En ze méént het.

V

IETS OM OVER TE DENKEN

Dagen worden weken, weken worden maanden. De repetities vragen veel tijd, de rapporten komen, de overgang. . . . Dàn is er de grote vakantie.

Annie, Ger en Map zijn alle drie verhoogd. En ze hadden goede rapporten. Dat van Map was nota bene nog het beste, al was ze pas zo kort op school. Dat van Annie had een paar zwakke plekjes, maar dit kan moeilijk anders, als je ruim twee maanden de school hebt verzuimd. Dat haalt ze ook best weer in.

De vakantie jaagt de drie vriendinnen voor een poosje uit elkaar. Annie gaat met haar ouders enige weken in pension, ergens in Gelderland, logeert daarna nog bij oma en een van de tantes. Ger gaat met heel de familie een maand naar Katwijk, waar ze een huisje hebben gehuurd en Map maakt met haar oom en tante een reisje langs de Rijn. Als ze eind augustus weer samen zijn, hebben de jongedames elkaar dus het nodige te vertellen. Wat ze al niet beleefd hebben. . . . Map mag het verst geweest zijn, Annie heeft daar in Gelderland ook bergen en bossen gezien, al waren ze minder hoog en groot. En vergeet niet, wat er aan zee te genieten valt. Toen Annie bij haar oom en tante in Heemstede logeerde, is ze een keer met de bus naar Katwijk gegaan en stond daar ineens voor Ger d'r neus. Was dat even wat?

„En zo blij als Jantje was, toen hij me zag. . . .” zegt Annie met een schuinse blik naar Map. „Is 't niet waar, Ger?”

„O, die rolde ondersteboven van genottelijkheid,” is het antwoord.

„Kan ik me begrijpen,” lacht Map. „’k Wou dat ik er bij was geweest.”

„Maar je was er lekker niet bij,” denkt Annie. Fijne dag was dat geweest, toen ze Janneman zo helemaal voor zich alleen had. ’t Kereltje huilde, toen ze wegging. Tja, nu komt weer de tijd van om de beurt een middag bij elkaar. Dat wil zeggen, dat ze Jantje binnenkort nog maar om de dag of tien zien zal, want voor avondbezoeken wordt het in september al gauw te vroeg donker. De eerste weken kan het nog, maar dan . . .

Als ze daarover tegen moeder klaagt, krijgt ze te horen: „Alles bij elkaar genomen heb ik toch wel goed gezien, dat de nieuwe vriendschap geen onverdeelde vreugde geven zou. Herinner je je onze gesprekken nog van toen je ziek was?”

„O ja. U was bang, dat ik het niet met Map zou kunnen vinden, of dat ik Ger om haar in de steek laten zou. Nou, moedertje, dat is geen van beide gebeurd.”

„Nee, daarin heb je gelijk. Maar als je nu vindt, dat je door Map toch te veel mist . . .”

„Nou, te véél . . .”

„Je zou alles willen hebben, hè kindje? Die middagen bij de dokter vind je fijn, maar je zou er evenveel middagen om bij Ger willen zijn. Dat kàn nu eenmaal niet. En ik zou zeggen: wat je aan Jantje mist, heb je ruimschoots aan Map gewonnen. Denk maar eens, hoe het zijn zal, als de lange winteravonden komen.”

„Ja, die kunnen gezellig worden met Map,” erkent Annie. O, ze mag Map heus graag. ’t Is en blijft een leukerd, je kunt je bij tijden slap lachen om haar kwinkslagen.

Er zijn eigenlijk maar twee dingen tegen haar en misschien wel honderd vóór. Het ene is: Jantje. Werkelijk, Annie vreest soms, dat ze haar plaatsje in zijn kleine hart gaat verliezen en hij neemt zo’n héél grote in bij háár. ’t Is waar, Map weet reusachtig met

hem om te springen, ze verzint altijd dingen, waar een ander niet over denkt, maar daarom kan Annie dat nog niet direct prettig vinden.

Punt twee is: Pim. Nee, Pim is geen kleine jongen, Pim is een grote, grijze kater. Annie is dol op dat poesebeest en het is inderdaad een aardig dier. Maar Map heeft altijd wat op hem aan te merken. Ze noemt hem tijger en mormel. Een mormel is hij helemaal niet, het is een mooi getekende kat en een tijger – nu ja, hij eet wel eens een vogeltje, maar toch niet vaak. Hij is veel te dik en te deftig, om zo hard achter de vogeltjes aan te draven. Bovendien – 't is nu eenmaal het dier z'n aard, dat zeggen vader en moeder ook. Maar die Map beweert, dat het een bloeddorstig monster is en daarom tijger moet heten. Ach en het is met Annie zó gesteld: wie aan Pim komt, komt aan háár. Pim is werkelijk ook erg op haar gesteld, zit haar op te wachten, als ze uit school komt, loopt soms drie straten ver met haar mee. Ze heeft hem geleerd pootjes te geven, en hij is haar bijzonder gehoorzaam. Als Annie over Pims goede eigenschappen begint, raakt ze niet uitgepraat. Ze begrijpt niet, dat juist daardoor Maps plaaglust wordt opgewekt. In haar hart vindt Map het ook wel een grappig dier, maar het is nog grappiger, Annie eens een keertje op stang te jagen. Daarvoor Pim te nemen is minder erg, dan het met Jantje te proberen, waartoe ze ook wel eens in verzoeking komt. Annie kan met Jantje omspringen, als een grootmoeder met haar kleinzoon. Ze wil hem altijd aanhalen en dragen en op schoot hebben. Jantje wil liever, dat er dol met hem gestoeid wordt en houdt meer van een grappig verhaal dan van Annies liefkozingen, daar is het een jongen voor. Als Annie dan zo zeggen kan: „Kereltje, wees nu eens bedaard” of: „Kan Jantje dat mooie versje nog zingen”, o, dan kost het Map moeite, woorden te bedwingen, waarom ieder proesten zou, ieder, behálve Annie. Ze weet niet, of het haar wel zal gelukken, zich te blijven beheersen en, als Annie te sterke blijken

van jaloezheid gaat geven, weet ze ook niet, of dat wel nodig is. Jaloezie is iets, waar Map geen begrip van heeft en wat ze grondig verfoeit. Als zichzelf jaloez wou wezen, had ze er volop reden toe gehad toen ze merkte, hoe Annie en Ger 's avonds na het eten van die aparte samenkomstjes hadden. Dan had ze Annie wel voor stiekemerd kunnen uitmaken, aangezien die voor zessen niet zei, waar ze na zevenen heenging of wie ze verwachtte. Nooit was het in haar opgekomen, dit te doen, maar dan moest het ook niet in Annie opkomen, om jaloez te zijn over Jantje. Onder het naar huis gaan na een bezoek kan ze zo echt bokkig doen of grauwerig zijn. Dat vergalt gewoonweg het plezier om de prettige middag, die achter je ligt.

Op een woensdag, als Map bijzonder stil is, vraagt haar tante:

„Hapert er wat aan, Map?”

„Welnee, tante, ik ben kerngezond.”

„Dat geloof ik best, maar je zet een gezicht, of je ergens over piekert.”

„Och . . .”

„Nou?”

„Och, welnee, tante!”

„Was het niet leuk bij Ger?”

„Juist èrg leuk, tante!”

„Is er dan wat met Annie?”

Niet klikken, denkt Map en ze schokschoudert maar zo wat.

„Als ik het niet weten mag, hoef je het niet te zeggen, hoor kind! 't Is niet m'n bedoeling je uit te horen, maar dat er iets is, heb ik na de vakantie al gauw gemerkt. Daarom dacht ik zo: misschien wil Map haar hart wel eens uitstorten en kan ik haar helpen.”

„Nou ja, ziet u, Annie wordt zo hopeloos jaloez. Dat kleine joch van De Haas mag ik bijna niet meer aankijken. Vóór de vakantie had ik dat al een beetje in de gaten, maar toen die kleine vent zo uitbundig deed de eerste keer, dat hij me weer zag, toen hoefde ik niet meer te twijfelen. Annie is vanuit Heemstede een dag bij

de De Hazen in Katwijk geweest, heeft toen zowat de hele dag met dat kind rondgesjouwd en meende daardoor zijn hart voor haar alleen besproken te hebben. En toen nu bleek, dat hij mij niet vergeten was, deed ze spinnijdig. Och en op school toont ze ook in allerlei kleinigheden, dat ze grenzeloos jaloers is.”

„Geef jij aanleiding tot die jaloezie, Map?”

„Ik? Welnee, tante! Hoe zou ik?”

„Dring jij er soms Annie uit?”

Map geeft niet direct antwoord. Dan, na enkele ogenblikken, komt er: „Kan ik het helpen, tante, als er zijn, die meer met mij op hebben dan met haar?”

„k Weet niet, of jij het helpen kunt,” zegt mevrouw. „Ik geloof niet van je, dat je welbewust Annie reden tot afgunst zult geven, maar misschien zeg en doe je onbedacht dingen, die haar hinderen. 't Is ook wel moeilijk, dat erken ik. Annie en Ger waren al jarenlang vriendinnetjes, Annie was alleen, Ger scheelt drie jaar met haar oudste zusje, ze waren zo echt op elkaar aangevoelen, die twee. Toen het nog maar van die hummels waren, zag je ze altijd al samen. Annie moet er nu aan wennen, niet meer alléén Gers vriendin te zijn en dat kan ze misschien niet goed.”

„Ger moet daar ook aan wennen. Die kon er ook wel boos om zijn, dat Annie en ik zoveel samen zijn. Maar dacht u, dat die zo was? Nee hoor!”

„Ger is het delen gewend, kindje! Ze heeft twee zusjes en een broertje, Annie is alleen. Die heeft haar ouders voor zich alleen en zoveel andere dingen, die andere kinderen samen bezitten.”

„Daarom wou ze zeker èn Jantje èn Ger èn mij ook voor zich alleen hebben.”

„Ja, dat zal wel.”

„En dat zegt u zo — zo, of dat de gewoonste zaak van de wereld is. Ik vind zoiets, nou — 'k weet niet, maar in elk geval níet schitterend.”

„Op zichzelf vind ik het ook verre van fraai, maar hier geldt het-

zelfde, wat ik van jou meen. Jij wekt onbewust Annies jaloezie en Annie is onbewust zo — laten we zeggen: zo egoïstisch. 't Is niet gemakkelijk, om enig kind te zijn. Zelf was ik het ook, dus weet ik er van mee te praten. Je wordt zo gauw op elk gebied een eenlingetje. 'k Weet niet, of je me begrijpt."

„Wel zo ongeveer, tante! Maar knapt Annie er van op, als ze zo heel erg ontzien wordt en maar altijd haar zin krijgt?"

Er speelt een lachje om mevrouws lippen, als ze antwoordt:

„Door wie wordt ze zo erg ontzien en van wie krijgt ze altijd haar zin? Van haar ouders niet, hoor! Van jou dan misschien?"

„Tante, heus, ik ontzie haar meer dan ik het een ander zou doen. U denkt misschien, dat ik me er bij Ger indring, maar dat is niet waar. 't Gaat niet eens om Ger, maar, zoals ik al zei, om Jantje. Annie zou willen, dat het kind háár voortdurend aan de rokken hing en hij is nu eenmaal dol op míj."

„Hm, ja, maar eens was er een tijd, dat hij jou niet kende. Wie weet, hoe dol hij toen op háár was. Bovendien is zij het op hèm. Juist omdat ze zelf geen broertjes of zusjes heeft, hecht ze zich zo aan dat ventje."

Zover had Map niet geprakkizeerd. Ze had gedacht: Ik moet toch al zoveel missen, nu ik van huis weg ben, laat Jantje dan een beetje voor me zijn, wat Robbie vroeger was. Maar — bekeken uit tantes gezichtshoek . . .

„Nou, Map, zou ik misschien gelijk hebben?"

„Best mogelijk, tante! Maar het is nu eenmaal zo, dat Jantje op me afstuipt, zodra hij me ziet. Moet ik dan soms tegen hem zeggen: val Annie om de hals en blijf er de hele middag aan hangen?"

Het lachje, waarop Map rekende, blijft uit. En er komt ook niet direct antwoord. Daarom herneemt ze: „Annie doet zo houtherig tegen hem, gerust, tante, 't is haar eigen schuld."

„Dat komt, doordat ze geen kleine kinderen gewend is. Jij hebt zoveel op Annie voor, Map! Je weet, hoe je met zo'n manneke

omspringen moet. Je weet je overal met een kwinkslag uit te redden, je weet de mensen aan 't lachen te maken – allemaal eigenschappen, die Annie mist. Wees daarom zo tegemoetkomend, als je kunt. Zij heeft je met de De Haasjes in kennis gebracht, zie er nu voor te zorgen, dat ze haar niet veronachtzamen om jou. Jij kunt best maken, dat je Annie nodig hebt bij de spelletjes, die je met Jantje doet, je kunt haar betrekken in de grapjes. Dat is de manier, om haar wat te doen loskomen. Als we onze naasten liefhebben als onszelf, duwen we ze niet achteruit, kind!”

„Alsof ik dat Annie doe. Heus niet, tante! Maar ik zie ook niet in, dat ik haar altijd weer vooruit schuiven moet.”

„Er is iets, wat precies tussen achteruit duwen en vooruit schuiven in ligt, Map. Weet je, wat dat is?”

„Zoiets van op één hoogte blijven.”

„Iemand naast je plaatsen. Als je dat wilt, kun je het Annie wel doen.”

Doordat oom binnenkomt, wordt het gesprek niet voortgezet. Dat is ook niet nodig. Tante heeft genoeg gezegd en Map heeft genoeg om over na te denken.

VI

O, DIE MAP EN ANNIE

Ja, Map heeft zeker genoeg om over te denken, als ze een half uur later in bed ligt. Gewoonlijk slaapt ze gauw. Alleen op avonden, dat ze erg aan thuis denken moet, laat de zandman wel eens op zich wachten. En deze avond blijft hij bijzonder lang weg.

Annie een eenlingetje! Ja, dat is het rechte woord voor haar. Niet omdat ze enig kind is, maar omdat ze in veel dingen zo bijzonder is. Eerstens kan ze helemaal niet tegen plagen. Ten tweede neemt ze alles zo letterlijk op, waardoor ze er vaak tussen genomen wordt, ten derde is ze jaloers, ten vierde. . . .

Nee, zo mag ze niet voortgaan. Iedereen heeft zijn verkeerde eigenschappen en 't is allesbehalve behoorlijk, om die van een ander op te tellen. Iedereen heeft ook zijn góede zijden en daarop moet je letten. Ondanks alles mag Map Annie wel. Er is best met haar op te schieten, ze kan heus wel leuk zijn, ze heeft werkelijk wel wat voor een ander over. Dat ze niet delen kan — nee, dat heeft tante toch mis. Daar had zij, Map, direct tegenop moeten komen. Je kunt alles van haar krijgen, als 't er op aankomt. Dat egoïsme heeft alleen maar betrekking op de vriendschap, of, beter gezegd, op Jantje. Ja, ook wel op Tineke en Bepie, maar op Jantje toch wel heel in 't bijzonder.

Jantje! Er komen een paar tranen, die haastig worden weggeveegd. Ze vloeiden niet om Jantje, maar om een zeker klein jongetje in Indonesië: Robbie! Volgende week wordt hij vijf jaar.

Zal dat een dag worden? Robbie jarig en zij er niet bij! Jantje is jonger. Kort geleden vier geworden. Maar hij lijkt heus op Robbie, al is hij kleiner. Als Annie zelf eens zo'n klein broertje had moeten achterlaten! Als je er geen hebt, weet je niet, wat het is, er een te bezitten en er zo ver af te zijn. Annie is werkelijk niet te beklagen. Ze heeft haar vader en moeder altijd bij zich, leeft ook niet in 't vooruitzicht, die te moeten verlaten. Moest ze eens een jaar hebben doorgemaakt, zoals zij. Een maand of vijftien geleden hebben vader en moeder haar verteld, dat ze weg zou moeten. Ze had altijd gemeend, dat ze tot vaders volgend verlof thuis mocht blijven, vroeger was daar sprake van geweest, maar alles was sindsdien zo veranderd. Het was beter voor haar om naar Holland te gaan, vonden haar ouders. Lang hebben ze er met haar over gesproken, haar alles verklaard! Ze heeft hen begrepen en ook, dat vader en moeder de scheiding even erg vonden als zijzelf.

In dat laatste jaar heeft ze eerst de maanden, daarna de weken, vervolgens de dagen geteld, die haar nog restten. Ze heeft zich voorgenomen, dapper te zijn en dat is haar ten naaste bij gelukt, maar o, die eerste nachten aan boord, dat vreselijke verlangen en dat weten: elke minuut ga ik verder weg en pas over drie jaar kan ik vader, moeder en Robbie terugzien. Vader en moeder zullen er dan allicht nog net eender uitzien, maar Robbie zal ondertussen een vrij grote jongen worden, hij zal haar niet meer kennen en nooit, nóit zal het meer worden, zoals het was.

Dit is iets, waarover ze met niemand praten kan. Ook niet met tante. Tante zou wel met haar meeyoelen, maar wat schiet ze daarmee op? Er is toch niets aan te veranderen en tante zou er misschien verdrietig om zijn, als ze wist, hoe sterk Map soms verlangt naar wat ze achterliet. Oom en tante zijn zo heel goed voor haar. Beslist even goed als vader en moeder. Ze heeft het bijzonder getroffen. Duizenden kinderen moeten op dezelfde wijze hun ouders verlaten en komen dan vaak bij vreemden of

op een kostschool. Zij kan niet dankbaar genoeg zijn, dat ze bij zulke alleraardigste familie onderdak heeft gekregen. Daarom wil ze doen, wat ze kan, om oom en tante tot genoegen te zijn. Daarom is ze maar liefst de vrolijke Map. Ernstige gesprekken heeft ze met tante nog niet gehad. Dit van vanavond was eigenlijk het eerste en 't was nog zo heel anders, dan het met moeder zou zijn geweest. Mogelijk had moeder haar krasser aangepakt. Moeder zou gezegd hebben: „Jij wilt overal de uitbinker zijn, Map! Om jou moet iedereen lachen en van jou moet iedereen houden, anders voel je je niet gezond.” Tante kent haar nog zo niet. Maar goed ook. Wat je van je moeder verdragen kunt, hoor je nog niet graag van je tante.

Je naaste liefhebben als jezelf! Dat heeft moeder haar ook wel voorgehouden en dat – dat heeft de Here Jezus geboden. Map wil graag doen, wat de Heer van haar eist. Ze wil Hem toebehoren. Ze wil Hem liefhebben, maar weet, dat ze dan ook Zijn geboden moet houden.

„Als we allemaal dicht bij de Here Jezus blijven, zijn we ook dicht bij elkaar,” heeft vader gezegd op de avond voor haar vertrek. En moeder heeft haar herinnerd aan het „Wandel maar stillekens achter Hem aan”.

Map heeft zich voorgenomen, dat te doen, maar ze weet, dat er niet veel van terechtgekomen is.

Wat zou de Here Jezus nu in dit geval met Annie van haar verlangen? Dat ze Annie morgenochtend haar verontschuldigen aanbod? Vanmiddag heeft ze wezenlijk wat al te veel werk van Jantje gemaakt. Dat kwam, doordat ze maar aldoor aan Robbies verjaardag denken moest. Ze merkte heel goed, dat ze Annie ergerde en tòch ging ze er mee door.

Annie betrekken in haar spelletjes en grapjes met Jantje, zei tante. Gemakkelijker gezegd dan gedaan. Onmogelijk, er aan te beginnen, nu ze nog nooit een stap in die richting gegaan is. Even onmogelijk als zich over zoiets te verontschuldigen. Stel je

voor, dat ze morgenochtend tegen Annie zei: „Annie, wil je me vergeven, dat ik” — ja, wat moet hier volgen? — „dat ik beter met Jantje kan opschieten dan jij?”

Map grinnikt bij die gedachte. Ze zou niet weten, welk gezicht te zetten bij een dergelijke toespraak. Ja, máár. . . . Map wil toch wel graag datgene doen, wat de Here Jezus van haar eist. Zal ze dan maar niet meer meegaan naar Ger? Dat zou, wat je noemt, zelfverloochening zijn, hoor! De middagen bij Ger vindt ze fijner dan die bij Annie of hier thuis. En welke reden zou ze moeten opgeven?

’t Allerbeste zou misschien zijn, als ik er eens gewoon met haar over praatte, peinst ze. Gewoon zeggen: „Annie, als je liever wilt, dat ik niet meer meega naar Ger, heb je het maar voor ’t zeggen. Jij hoeft niet jaloers te zijn, hoor kind!” Wat Annie dan voor gezicht zetten zou? Ja, en er meteen bijvoegen: „Ik was ook nooit jaloers, als jij en Ger na het eten nog elkaar opzochten.” Annie zou zich een appelenflauwte schrikken, als ze zo werd aangepakt. Ze is onnozel genoeg, om te menen, dat die avondbezoeken onopgemerkt bleven.

De gedachte aan Annies verlegenheid staat Map enige ogenblikken zó best aan, dat ze zich voorneemt werkelijk morgen op die manier van wal te steken. Maar — zou dit dan iets uitstaande hebben met het „je naaste liefhebben als jezelf”? In geen geval. Juist het tegenovergestelde.

Als eindelijk toch de slaap zich over Map ontfermen komt, is ze met al haar denken nog geen stap verder gekomen en de volgende morgen vindt ze het maar ’t gemakkelijkst, te doen of er niets gebeurd is.

Annie is ondertussen ook aan ’t prakkizeren geweest. Er móét verandering komen. ’t Måg zo niet doorgaan. Map maakt zich helemaal van Jantje meester. Ze lijkt zijn kindermeisje wel. Voor niets had ze deze keer aandacht dan voor hèm en natuurlijk

gaat er dat bij Janneman wel in. Map wil overal de eerste viool spelen en dat wordt op den duur onuitstaanbaar. 't Is dat Ger zich niet lijmen laat, maar anders palmde ze die ook in. Ze mocht wel eens bedenken, hoe ze met de De Hazen in aanraking is gekomen. Als zij, Annie, geen vriendschap met haar had gesloten, zou ze nooit bij De Haas een voet over de drempel hebben gezet en zou ze Jantje nooit hebben gezien.

„Ik moet haar dat eens onder het oog brengen,” mijmert Annie. Maar hoe? Er zo over beginnen durft ze niet. Ze wil zich niet bespottelijk maken. 't Zou iets anders zijn, als Map een keertje vroeg, waarom ze zo stil was. Dan kon ze antwoorden: „Omdat jij zo raar doet. Die middagen bij Ger zijn lang niet meer, wat ze vroeger waren. Jij haalt overal die kleine kinderen bij. Dat is toch niets voor ons. Vroeger waren Ger en ik meest samen, we gingen fietsen of we deden wat anders, maar we bemoeiden ons niet zo onophoudelijk met de kleintjes. Nu we met z'n drieën zijn, hebben we daar nog minder behoefte aan, zou ik menen.” Ja, op die manier zou ze moeten praten. Ze zou om alles ter wereld niet willen zeggen: „Jij bemoeit je teveel met Jantje”. Verbeeld je eens, dat Map haar jaloers vond of haar uitlachte.

De volgende morgen is Annie stiller en stugger nog dan anders. Map zal dan toch eindelijk wel eens vragen, wat er aan hapert. Zodra ze Ger ziet, is ze tegen die extra spraakzaam. Map moet goed begrijpen, dat het tegen haar alleen gaat.

Map zou dit ook wel begrijpen zonder die vriendelijkheid tegen Ger. Map is met de beste voornemens van huis gegaan. Ze zou héél aardig zijn tegen Annie, ze zou in 't vervolg niet meer zo druk doen met Jantje. Ze was al zo half en half van plan, de volgende keer Annie alleen te laten gaan. Een uitvlucht zou best te vinden zijn. Maar nu dat malle schaap zó doet.

Maps goede voornemens smelten als sneeuw in de zon, het gevoel van schuld verdwijnt en maakt plaats voor boosheid, èchte

boosheid. Wat verbeeldt dat eigenwijze kind zich? Denkt ze soms op die manier er háár uit te dringen? Als tante dít meemaakte, zou ze anders praten dan gisteren. Liefde moet van twee kanten komen. Naasteliefde ook. Map bedankt er voor, nog langer vriendelijk te zijn tegen zo'n bokkepruik. Ze gaat daar vanavond ook haar huiswerk niet maken. Dank je stichtelijk.

„Tante,” zegt ze 's middags, „ik heb in de winkel van Hanne- man zulke enige schoenen gezien. Alle meisjes vlamden er op. U zei immers, dat ik nodig nieuwe moet hebben?”

„En nu heeft de jongedame zelf keus gemaakt,” lacht oom.

„Net zoals u zegt. 'k Wou, dat tante ze na schooltijd met me kopen ging.”

„O, mag tante nog mee? Ik dacht, dat je ze meteen maar besteld had.”

„Nee hoor, oompje! Zo eigengereid ben ik nou ook weer niet. Tante mag ze eerst zien.”

„Moet het beslist vandaag, Map?” Tante denkt aan het gesprek van gisteravond. Wil Map niet naar Annie? Het is een enkele maal meer gebeurd, dat ze na schooltijd op een boodschap uit moesten en Map haar huiswerk later na het eten alleen maakte. Maar dan ging het zo enigszins onder protest. Eenmaal heeft ze Annie meegetroond en hebben ze 's avonds samen gewerkt. Map begrijpt wel, wat tante denkt. „Nou, beslist is te veel gezegd, maar 't zijn zulke echt leuke, iedereen had het er over en, als ze eens gauw uitverkocht waren. . . .”

„Dan moet het maar gebeuren. 't Is vlak bij school, hè? Wil ik je dan komen halen? Dan kost het je zo goed als geen tijd en kun je toch nog voor het eten je werk maken. Misschien vindt Annie het wel leuk, om even mee te gaan.”

„Maar ik vind het niet leuk, om met een schooltas te gaan winkelen, tante!”

„Winkelen, winkelen. . . . Is een paar schoenen kopen dat dan?”

„Ze heeft bepaald grootsere plannen,” zegt oom.

„U moogt nooit meer eerst raden,” doet Map lawaaierig lachend.

„Toe, tante, gaan we samen de winkels eens langs?”

„Nou, vooruit dan maar.”

„k Ga na vieren met mijn tante boodschappen doen,” zegt Map 's middags tegen Annie.

„Best,” is het antwoord.

De volgende dag moet Annie na vieren met haar moeder boodschappen doen.

Map is bang, dat tante er iets over zeggen zal. Dat gebeurt echter niet. Dan waagt ze het, op te merken: „Nu het zo vroeg donker wordt, zou het wel leuk zijn, het huiswerk altijd na het eten te maken, vindt u niet, tante? Ik kom er anders bijna niet meer uit.”

„Dat hebben oom en ik ook al met elkaar besproken. En oom stelde nog iets anders voor. Morgenmiddag eens een grote auto-tocht te maken met z'n drieën.”

„O, fijn, tante,” juicht Map. Ze schijnt te vergeten, dat oom onlangs voorstelde zo'n tocht te maken met Annie en Ger erbij. Of tante dat ook vergeet?

„We hebben het wel goed gezien, hoor,” zegt tante tegen oom, 's avonds, als Map naar bed is. „'t Loopt mis met de vriendschap.”

„Jammer,” vindt oom. „Maar 't kan nog meevallen. Mogelijk dient zo'n korte scheiding tot hechter hereniging. We moeten het niet al te zwaar opnemen. Je zult eens zien, dat het wel weer in orde komt. Ik geloof, dat Annie wel degelijk op Map gesteld is.”

„En Map houdt ook wel van Annie,” meent tante.

Oom en tante hebben het niet ver mis. Maar momenteel maken Map en Annie zich wijs, dat het zo maar 't beste is. Geen ruzie en toch ook niet meer dagelijks bij elkaar. Map is blij, dat ze Annie en Ger nog niets verteld had van het plan voor een ge-

zamenlijke autotocht. Ze had het als een verrassing willen bewaren, wat nu wondermooi uitkomt.

Annie spijt het, dat Ger deze zaterdagmiddag bij háár komt. Fijn zou het geweest zijn, in haar eentje dáárheen te gaan.

En – hoewel ze het niet tegen elkaar zeggen, missen Annie en Ger beiden die middag de vrolijke Map.

En – hoewel Map het tegen niemand zou willen bekennen, toch weet ze die middag, dat deze prachtige tocht nog mooier zou zijn geweest met Ger en Annie erbij.

O, die Map en Annie toch!

VII

ROBBIES VERJAARDAG

Als het dinsdags Robbies verjaardag is, wordt Map al vroeg wakker. Ze weet, dat ze niet meer zal kunnen slapen en gaat nu met haar gedachten naar het verre land, waar het jarige jongetje woont.

„Er zo min mogelijk aan denken,” heeft ze zich de laatste dagen voorgenomen. „De misère weglachen, dat is het beste.”

Nu denkt ze toch aan de kleine broer. Ze ziet hem door de voor-galerij huppelen. Hij is al lang op, want in Indonesië begint de dag een uur of wat vroeger dan hier. O, wat is Robbie vrolijk. Daar op een tafel staan z'n cadeaus. Ook de mooie dingen, die uit Holland kwamen.

„Dat is het fijnst,” juicht hij, zet een trompet aan de mond en doet een geluid horen, waar het huis van davert.

Een trompet! Moeder houdt niet bijzonder van zulke instrumenten, daar Robbie er liefst de hele dag op toetert. Hoe meer lawaai hoe liever. Maar juist omdat hij zo dol op een „muziekje” is en omdat hij zo babbelt over „Mappie in Holland” heeft moeder geschreven, dat ze er een kopen mocht. Hij moest deze keer zich het meest verheugen over het cadeau van háár.

't Was wel fijn geweest, dat inpakken, een week of zes geleden. Oom en tante stuurden altijd een pakket met allerlei moois en lekkers, als er iemand jarig was. Vorige jaren had ze genoten van het uitpakken, nu van het inpakken. Behalve de trompet, had ze

een groot kleurboek voor het kereltje gekocht met een doos kleurpotloden. Tekenen en kleuren doet hij bijzonder graag. Met dat boek en die kleurtjes zal hij ook blij zijn, maar met de trompet het meest. Moeder zal hem telkens moeten antwoorden op zijn vele vragen. Waar Map dat gekocht heeft! In een erg grote toko? Wat verkopen ze daar nog meer? Mag Robbie er later ook wat kopen, als ze in Holland zijn? Krijgt Robbie dan ook zelf een portemonnaie met geld? Dan koopt hij voor iedereen wat. Mag dat wel?

O, Map weet zo goed, hoe de kleine baas babbelt en hoe moeder antwoordt. Als ze nu eens héél even iets kon horen, iets kon zien. Ze moesten nog uitvinden, dat je met je eigen radio-toestel je kon verbinden met elk huis, waar je zin in had. Ja, en dan moest je elkaar daarbij ook zien. Dat moest dan zó gaan. Iemand wil met je praten. Je radio-toestel belt. Je neemt een knop weg en ziet een klein fotootje van degene, die verbinding met je zoekt. Heb je geen zin — 't zou ook een vervelend spook kunnen zijn — dan steek je de knop er weer in. Heb je wèl zin, dan draai je ergens aan, of je stopt ergens een stekker in en, jawel hoor, daar begint je verre familie te praten, terwijl je gelijktijdig op een schermje alles kunt zien, wat er ginds gebeurt. Is de een uitgepraat, dan geeft de ander op dezelfde wijze antwoord. Map leeft helemaal op van die gedachte. Er wordt tegenwoordig zoveel uitgevonden. Wie weet! Ze zal dit idee straks eens aan oom vertellen. Dan kan die er met meneer Brandenburg over spreken. Meneer Brandenburg zit altijd met z'n radio te prutsen en dat is nou net een man, om zoiets uit te vinden.

Kom, ze wil de dag niet verkniesen. Dat zouden vader en moeder ook niet goedvinden. En tegen oom en tante moet ze een vrolijk gezicht zetten. Tante heeft gezegd: „We maken hier ook een beetje feest ter ere van Robbies verjaardag.” Ze heeft mogen zeggen, wat ze vandaag eten wou. Net of ze zelf jarig was. En tante heeft ook nog een verrassing beloofd. Feitelijk jammer, dat

het nu niet in orde is met Annie. Die zou anders best mee mogen eten. Tante heeft daar zondag op gezinspeeld en, toen Map er niet op inging, gevraagd: „Zou je het maar weer niet goedmaken met Annie, Map?”

„Dat zou kunnen, als het kwaad was, tante,” heeft ze geantwoord. „Maar we hebben immers geen ruzie gehad?”

Toch heeft ze een poging gewaagd. Toen oom en tante 's middags bezoek hadden en zij Annie achter in de tuin hoorde, is ze naar buiten gegaan en heeft haar toegeroepen: „Zeg, ga je mee een eindje wandelen?”

„Nee, hoor, ik ga met mijn vader en moeder op visite,” heeft die vrij snibbig geantwoord.

Als je dan weet, hoe weinig zin Annie er anders in heeft, om met haar ouders op visite te gaan. . . . En als je weet, dat haar vader en moeder het zelf ook beter vinden, dat ze een wandelingetje met Map maakt, in plaats van met haar neus bovenop alle grotemensen-gesprekken te zitten. . . . Nou, dan weet je precies, hoe laat het bij Annie is. Map heeft daarom maandagmorgen kort en goed gezegd, dat ze voortaan haar werk na het eten maken ging, om vóór zessen buiten te kunnen zijn. Ze heeft er niet het voorstel bij gedaan, om sámen voor het eten buiten te zijn en sámen daarna te gaan werken. Nee, dan had Annie zondag maar anders moeten doen. En met Ger blijft ze beslist goed. Ger is juist bijzonder aardig de laatste dagen. Die voelt natuurlijk, dat er wat is, zonder er het rechte van te snappen en wil nu de stukken aan elkaar lijmen. 't Mag haar, wat Map betreft, gerust gelukken, maar zelf maakt die er zich niet druk meer om.

Als ze deze morgen neerknielt voor haar morgengebed en in 't bijzonder daarbij haar jarig broertje wil gedenken, dwalen haar gedachten af. Dan moet ze denken aan wat vader en moeder die laatste avond zeiden.

„Dicht bij de Here Jezus is dicht bij elkaar. Wandel maar stilte-kens achter Hem aan.”

Wèg met die gedachten. Map wil voor Robbie bidden, dat ze hem over drie jaar terug mag zien en ook vader en moeder en — o, nog veel meer. Maar — dicht bij vader, moeder en Robbie voelt ze zich niet en ze voelt zich heel ver van de Here Jezus. Het is een drukke, vrolijke Map, die een uurtje later op luidruchtige wijze de felicitatie van oom en tante beantwoordt. En het is een heel vrolijke Map onder de schoolvriendinnen. Ze is, ouder gewoonte, achter Annie aangestapt, toen die om de hoek kwam. Je hoeft een ruzietje, dat feitelijk niet eens bestaat, ten slotte niet voor de hele wereld te demonstreren.

Het trottoir is breed. Je kunt zo ongeveer een meter van elkaar afblijven, zonder er naast te stappen of tegen de muur te worden gedrukt. En nog gemakkelijker, als een paar straten verder Gré en Riet aankomen. Dan valt er wat te praten.

„Moet je die daar zien,” zegt Gré, als ze dicht bij de winkel van Waanders komen. „Net schooiertjes in sinterklaastijd. Drukken d'r neuzen plat tegen de ruit.”

Inderdaad staan Miep, Jo en Lien druk redenerend voor de etalage van banketbakker Waanders. Ger, die juist komt aangefietst, stapt er ook op af.

„Moet je zien, zeg, wat een allerkostelijkste taartjes!”

„Nou! Heb je ooit eerder zoiets gezien?”

„Welja! Tegen Pasen maken ze vaak van die kippetjes.”

„Kippetjes? Rare kippetjes, zeg! Heb jij ooit zo'n model kip gezien?”

„Zwaantjes dan.”

„Onzin. Dan nog eerder reigers.”

„Schamen jullie je niet over zoveel gebrek aan natuurhistorische kennis?” laat Map zich horen. „'t Moeten natuurlijk ooievaars voorstellen.”

„Ooievaars? Ja, maar die hebben langere poten.”

„Je kunt van een taartje niet alles maken. Ze zijn in elk geval zo ongeveer gekleurd als ooievaars en hebben een rode snavel. La-

ten we zeggen, dat het enigszins bizonder gevormde ooievaars zijn, maar er is ons geen dier ter wereld bekend, waarmee ze een sterkere gelijkenis vertonen, dus noemen wij ze ooievaars!”

„Ze zien er lekker uit.”

„Bij Waanders is alles fijn.”

„En niet duur.”

„Willen jullie er een, lammetjes?”

„Dan krijgen we het zeker van jou!”

„Goed geraden. We staan hier welgeteld met z'n achten te reikhalzen naar zo'n ooievaar. Nou dan, zoveel geld bezit ik nog wel, dus ik tracteer.”

„Meid toch,” doet Ger verschrikt. Ze weet wel, dat Map een vrij groot zakgeld heeft, maar zo ineens acht gebakjes kopen. . . .

„Nee, 't is te bar,” meent ook Lien.

„Als je nou nog jarig was of zoiets,” zegt Gré.

„Zoiets. Ja, zus, dat is goed uitgedrukt. Een tien ervoor. Niet ik vier heden mijn verjaardag, maar mijn broeder, ver weg, aan de andere zijde dezer planeet. Dáárom tracteer ik. Hij zal het zeer waarderen, als hij hoort, dat ik te zijner ere zeven jongedames benevens mezelf op een ooievaar heb onthaald.”

„Zo'n klein kind zeker,” smaalt Annie.

„Annielief, niet zo minachtend doen over mijn familie. Daarmee beledig je jezelf, aangezien er gebrek aan manieren uit je woorden blijkt. Nou, jongens, ik stap de winkel in. Of zijn jullie te deftig voor een taartje op straat?”

Nee, dat zijn ze niet. Ze zullen ze wel opeten in de stille Baanstraat achter school. 't Is gelukkig nog vroeg genoeg.

Ail Een strop! De deur is nog op slot.

„Natuurlijk gaat zo'n zaak pas om negen uur open,” komt het vinnig van Annies lippen. Annie is zo ongeveer op kookpunt. Ze had juist vanmorgen zachtere gevoelens voor Map, wat meelij, omdat ze wist van de verjaardag en gemeend had, te merken, dat Map er verdrietig om was. Toen ze indertijd de cadeautjes ge-

kocht had, was ze zo heel stil geweest. Maar nú. . . . Nu moet ze weer de heldin van de klas zijn, pronken met haar groot zakgeld en daar dan de verjaardag van haar broertje voor gebruiken. Fraai!

„Ik ben niet zo op de hoogte als jij, m'n lieve schat,” antwoordt Map. „Maar je gebakje zul je hebben, hoor! Dat zullen jullie allemaal hebben. Verdwijnen jullie om twaalf uur maar in de Baanstraat, dan hol ik om de taartjes en kom als de wind naar jullie toe.”

„Als ze dan maar niet op zijn.”

Dat zou kunnen, begrijpt Map. Nee, maar dat mag niet. Ze heeft zich nu in 't hoofd gezet, te tracteren, en zal het doen. Oom en tante vinden het wel goed. Ze vertelt altijd, waaraan ze haar zakgeld besteedt en ze weet zeker, dat ze hier niets op tegen zullen hebben. Bovendien — ze móét iets buitenissigs doen vandaag. Ze kàn het niet laten.

„Zal ik tegen halftien vragen, of ik even telefoneren mag? Dan zeg ik gewoon, dat ze er acht voor me moeten bewaren.”

„Dùrf je niet.”

„Dàchten jullie? Dan ken je me nog niet. O, we beginnen met natuurkunde, dat is waar. Onder zo'n les gaat het niet. Maar zó als we dat gehad hebben, zweeft mijn vinger door het lucht-ruim.”

„Welk leugentje verzin je daarbij?”

„Niet één. 'k Zeg de zuivere waarheid.”

„Dat zul je wel laten.”

„Bang dat jullie voor snoepsters zullen worden uitgemaakt? Dàt moet je er op wagen, schatjes!”

„Je laat het toch zeker?” vraagt Ger als ze het lokaal binnengaan.

„Heb ik ooit reden gegeven, me voor een woordbreekster te houden?”

„Meid, het is te bar.”

„Niet als ik het doe.”

Het is die morgen een beetje onrustig onder de natuurkundeles. Er zijn meisjes, die een vermaning nodig hebben. Maar Map van Leuven behoort daar niet toe. Map is een en al oplettendheid, zit niet te draaien, kijkt Lien, die naast haar zit, geen enkele maal aan, al doet die nòg zoveel moeite, om een blik van haar te vangen. Als dan om kwart voor tien de les geëindigd is en de rekenboeken voor de dag komen, steekt ze haar vinger op.

„Wel, Map?”

„Meneer, zou ik misschien even mogen telefoneren?”

„Telefoneren?”

„Ja, meneer! Ik wou vóór schooltijd een boodschap doen, maar de zaak was nog gesloten en ik ben bang, dat het te laat wordt, als ik tot twaalf uur moet wachten.”

„Nou, vooruit dan maar.”

Vlug wipt Map de klas uit. Als de anderen nou maar niet mal doen in die tijd. Dan zou meneer misschien iets gaan begrijpen. En als er maar niemand in de bestuurskamer is, waar de telefoon hangt.

Nee, niemand aanwezig, hoor! Maps wondergoed geheugen heeft het telefoonnummer van de winkelruit vastgehouden. Onnodig het op te zoeken. Dat spaart tijd. Geen vijf minuten is ze weg geweest en, als ze binnenkomt, begint meneer juist met de eerste som. Alle hoofden zijn over de boekjes gebogen. Ook die van de zeven medewetenden.

„Meid toch,” fluistert Lien.

„Praten is verboden,” fluistert Map terug. Die morgen zijn er echter twee, die het praten moeilijk kunnen laten. Ger en Annie. Ze zitten een paar banken vóór Map. Van verstaan is dus geen sprake, maar ook zonder dat weet Map wel, waar het gesprek over gaat.

Wat zou Annie om twaalf uur doen?

Ik breng haar met een doodonschuldig gezicht het ding thuis, als

ze verdwenen is, neemt Map zich voor. Vandáág — o, vandaag is ze tot àlles in staat.

Als ze evenwel met haar doos in de Baanstraat komt, staan ze daar alle zeven. Map geeft Ger een knipoogje, dat door deze wordt beantwoord, maar — ook wordt gezien door Annie. Later, samen met Map, doet ze zo mogelijk nog stugger.

En voor zo eentje zou ik de prettige middagen bij Ger opgeven? denkt Map. 'k Begrijp niet, dat ik daar ooit over gedacht heb. Nooit praktizeer ik er meer over. Als ze morgen soms bij mij wegblijft, goed, maar ik ga zaterdag tòch naar Ger. Wanneer dan Ger 's woensdagsmorgens vraagt, of ze vandaag bij haar komen, aangezien het zaterdag niet kan, omdat een oom en tante voor die dag hun bezoek hebben aangekondigd, is Map de eerste, die de uitnodiging aanneemt. En 's middags verschijnt ze er met een grote zak snoeperij voor de kleintjes.

„Mijn broertje is gisteren jarig geweest,” zegt ze. „Daarom tracteer ik.”

Natuurlijk gaat er een gejuich op. En, of dat Annie al niet genoeg hindert, vraagt Jantje, of háár broertje ook niet eens jarig is.

„Ik hèb immers geen broertje?”

„Je zusje dan.”

„Maar Janneman weet toch wel, dat ik helemaal geen zusjes of broertjes heb?” zegt ze met haar liefste stem, terwijl ze het kereltje op haar schoot nemen wil.

Janneman, die hier op het ogenblik niet van gediend is, spartelt om los te komen en roept: „Jij hebt ook niks. Jij bent niet lief, hoor!”

„En jij bent een schattebout,” roept Map.

„Jij ook schattebout,” verklaart Jantje, terwijl hij zich nog een chocolaatje in de mond stopt.

Dàn is bij Annie de maat vol. Ze houdt zich goed, maar, eenmaal thuis, breekt er een huilbui los. Moeder tracht te kalmeren. „An-

nie toch, doe niet zó. Zo'n klein kind is niet wijzer. Denk je heus, dat hij het meent?"

„Nee, zo'n klein kind is niet wijzer,” snikt Annie. „Maar Map is wijs genoeg. Die wil Jantje voor zich alleen hebben. Zij met haar dikke portemonnaie en haar tractaties. . . .”

„Jij moogt ook wel eens wat voor hem meenemen,” troost moeder.

„Dat zou veel op naäperij lijken.”

„Niet waar. Jij hebt het wel meer gedaan. Jantje heeft eerder iets van jou gehad dan van Map.”

„Dat is het 'm juist. En hij hield vroeger zoveel van míj. Die Map – o, 'k wou, dat ik haar nooit had gezien.”

Moeder denkt aan een gesprek, dat ze vanmorgen met mevrouw Van Leuven heeft gehad. Dat liep over Annie en Map.

„We kunnen de meisjes onze mening zeggen, maar moeten het verder aan henzelf overlaten,” heeft mevrouw gezegd. „Vriendschap laat zich niet dwingen.” Haar mening heeft moeder Annie de laatste weken al vaak genoeg gezegd. En die mening was niet bepaald naar Annies zin. „Het gaat u precies als de anderen,” heeft ze een keer gezegd. „Map heeft er slag van, iedereen om de vinger te winden, u al net zo goed.”

Vandaag zegt moeder haar mening niet. Wanneer alles gisteren en vandaag precies zo gegaan is, als Annie vertelt – tja, dan heeft Map toch wel schuld. Als ze knipoogjes wisselt met Ger zo op die manier van: dat-kind-is-niet-wijzer, dan is het geen wonder, dat Annie boos is. Annie had groot gelijk, dat ze niet aan die taartjes-snoeperij mee wou doen. Er kon haast geen boterham door, gistermiddag. Annies eetlust is nooit groot, daarom is het onverstandig, zoiets naar binnen te werken vlak voor een maaltijd. Jammer genoeg, dat ze zich door Ger heeft laten bepraten. Als ze dat niet had gedaan, had het knipoogje achterwege kunnen blijven. En van Map heel onaardig, bij Jantje zo'n ontboezeming uit te lokken, nadat hij gezegd had, Annie niet lief te vinden.

Map schijnt dan toch tegen te vallen. Jammer. 't Leek zo'n leuk kind. Moeder had in 't begin gemeend, dat Annie er een uitstekende vriendin aan zou hebben. Ach ja, vriendschap laat zich niet dwingen, dat zei mevrouw Van Leuven met recht. In vredesnaam maar afwachten, hoe het loopt en nu Annies gedachten wat zien af te leiden. Best mogelijk, dat alles toch nog terecht komt.

VIII

DE HAGEDIS

Donderdagmorgen. Annie staat in de achterkamer voor de tuindeuren. Ze is al vroeg beneden gekomen en hoopt, dat er maar gauw ontbeten zal worden. Ze bedankt er voor, vanmorgen weer zusterlijk naast Map naar school te stappen. Aan die schijnvriendschap moet een eind komen. Ze zal het straks Ger wel zeggen. Die moet dan maar weten, hoe ze zich houden wil.

Hé, wat doet Pim daar in de tuin? Wat heeft hij? Hij speelt ergens mee. 't Is iets groenachtigs. Hij pakt het op, gooit het een eind weg, holt er dan achter aan. Eens even gaan kijken.

Nee maar, 't is een hagedis. Bah, wat griezelig. 't Heet wel, dat hagedissen niet vergiftig zijn, maar Annie vindt het toch enge beesten. Ze heeft er nog nooit eerder een in de tuin gezien. Wel in de duinen, waar ze dichtbij wonen. Daar is deze zeker vandaan gekomen. Dan heeft hij het niet best getroffen. Pim heeft hem lelijk te pakken gehad. Er is een stuk van de staart af en 't schijnt, dat hij hem ook in de rug gebeten of gekrabd heeft.

Annie krijgt meelij met het diertje. Ze kan nooit een dier zien lijden, ook geen hagedis.

„Pim, Pim,” bromt ze, „zul je nou nooit afleren, zulke stakkers te martelen? Ben je vergeten, hoe boos ik was, toen je dat kikkertje te pakken had? Foei toch. Je bent anders zo'n lieve, beste Pimmy. Nee, afblijven, zeg ik je. Je zult dat hagedisje niets meer doen.”

Pimmy schijnt in een ongehoorzame bui. Opnieuw doet hij een

aanval op het beestje, maar krijgt van het vrouwtje 'n gevoelige tik. 't Is ménens, hoor! Hij gaat een pas of tien achteruit.

De hagedis zit op een dorre tak, die daar los tegen de struiken ligt. Annie raapt de tak op. 't Diertje klemt er zich in doodsangst aan vast.

Wat moet ze er mee? Het ergens anders neerzetten geeft niet veel, want Pim is niet bepaald vergeetachtig en vindt zijn prooi gauw genoeg terug. Wacht eens, nóú weet ze wat. Ja, dàt zal ze doen. Dáár kan ze plezier van beleven. Had ze nu maar een geschikt doosje. Nee, een jampot is nog beter. O, die kan ze in de schuur wel vinden.

Als dat griezeldier zich maar aan de tak vasthouden blijft, denkt ze, terwijl ze voetje voor voetje naar de schuur gaat. „Val er niet af, ouwe jongen!”

Gelukkig blijft het beestje de tak omklemmen. Zo, nu moet hij in de jampot. Hoe? Hij schijnt er niet veel zin in te hebben. Wacht, met een ander takje proberen hem er in te doen. „Vooruit, naar beneden, beest!” 't Hagedisje maakt een beweging, als wil het zich omkeren en naar boven tippelen. Annie rilt van angst. Moest zo'n ding eens in je mouw kruipen. Om van je stokje te gaan.

Gelukkig, meneer kiest eieren voor z'n geld. Wat nu? Het deksel erop? Nee, dan gaat hij dood. Maar een stuk van die oude krant nemen en dat erover. Gaatjes er in natuurlijk. Hij moet lucht hebben. Ja, en dan nog een touwtje, om het papier vast te binden. Is hier geen touwtje? Ah, die bos raffia kan dienst doen. Daar maar een draad uittrekken. Raffia bindt best.

„Annie, waar bèn je?”

Net op tijd klaar. Straks het gevalletje in de boekentas stoppen. Hier maar even neerzetten en dan vlug aan 't ontbijt. Jammer dat ze nu niet direct daarna weghollen kan. Ze moet wachten, tot vader vertrekt. Moeder gaat altijd mee tot de voordeur en van dat ogenblik zal ze gebruik moeten maken, om de hagedis in de tas te krijgen.

Die
Reinderhoff

't Gelukt allemaal prachtig. Alleen treft het nu net weer, dat ze gelijk is met Map. Och, nu maar niet kwaad doen. Die krijgt straks haar deel wel.

Map is bijzonder spraakzaam en vriendelijk. Ze heeft zich later geschaamd over haar gedrag van gistermiddag. Ze heeft héél verkeerd gedaan. Toen tante haar de zak met snoepjes meegaf, heeft die gezegd: „Probeer nu te doen, of het van jullie samen is, Map! Geef niet ineens alles, maar nu en dan wat. Laat Annie ook eens presenteren.”

Jawel, maar Annie was onderweg zó bokkig geweest, dat Map gedacht had: „'k Doe het niet.” En ze had genoten, toen Jantje onaardig tegen Annie was, ze had genoten, toen hij haarzelf schattebout noemde. Ze had zich best op streek gevoeld, tòt ze haar avondgebed deed. Toen voelde ze sterker nog dan de vorige morgen, hoe ver ze van de Here Jezus was afgedwaald. En nu heeft ze zich voorgenomen, het goed te maken, hélemaal goed. Ze begrijpt wel, dat ze dit niet bereikt enkel door vriendelijk te doen. Nee, ze zal ronduit moeten zeggen, dat dat van gisteren haar spijt. Ze zal vragen, of het weer worden kan als vóór de vakantie. Ze zal voorstellen, voortaan na het eten samen het huiswerk te maken en dan om beurten, de ene avond Annie bij haar en de andere avond zij bij Annie. Ach, ze had zo'n in-bedroefd gezicht, toen Jantje dat zei. Tante heeft gelijk. Je mist veel, als je helemaal alleen bent en het is niet waar, dat je beter geen broertje kunt hebben dan een, dat zo ver weg is. Map heeft zich dat wel eens willen wijsmaken, maar nu denkt ze anders. Over een poosje krijgt zij stellig een brief met foto's die vader op Robbies verjaardag genomen heeft. Dan ziet ze hem temidden van zijn cadeaus, dan hoort ze, hoe blij hij was, en over een jaar krijgt ze misschien al eens een briefje van hemzelf. Moeder zal hem nu wel gauw les gaan geven. Ja, en over drie jaar hoopt ze hem helemaal bij zich te hebben. Misschien blijft hij dan ook wel hier bij oom en tante, als vader en moeder weer terug moeten. Nee, Map

vindt zich niet meer zo erg te beklagen, ze vindt zichzelf enkel maar een boosaardig schepsel, omdat ze zó met Jantje heeft gedaan.

Annie is evenmin spraakzaam als op andere morgens, maar ze kijkt niet zo onvriendelijk, vindt Map. Zou ze nu direct al met haar schuldbekentenis van wal steken? Of wachten tot twaalf uur? Ze voelt wel voor uitstel, maar aan de andere kant – wat gebeurd is, is gebeurd.

„Zeg, wat loop je hard!”

„Ja, ik moet mijn potloden nog slijpen. We hebben vanmorgen tekenen, hè? Nou, en ik kreeg de vorige keer al wat te horen over de stompe punten en ik heb vergeten ze mee naar huis te nemen en nu wil ik vragen, of ik ze even uit mijn vak mag halen.”

Dat zijn meer woorden ineens, dan ze de hele week nog tegen me gezegd heeft, denkt Map. 't Gaat de goede kant uit, hoor! Om twaalf uur komt het dik in orde.

„Ik loop maar vooruit,” zegt Annie, als ze in de straat zijn, waar de school staat.

„Ja, best! Slijp plezierig!”

Annie vraagt en krijgt verlof, haar potloden te gaan halen. Dat ze keurig geslepen, in haar tas zitten, weet zij alleen. En er is niemand, die op haar let, als ze even later op zij van de school doet, of ze slijpt. O, alles loopt schitterend. 't Kon niet mooier. Maar – als ze later stil in haar bank zit, komt de onrust. Hoe zal het gaan – straks? Nu hebben ze Bijbelse geschiedenis, waar Annie vandaag onmogelijk naar luisteren kan, daarna hebben ze handwerken. De juffrouw, die daarvoor komt, is de enige, die niet zo heel veel met Map opheeft. In handwerken is Map niet al te best en een paar keer heeft ze de klas een geweldige lachbui bezorgd door haar dwaze opmerkingen. Dat is iets, wat déze juffrouw niet verdragen kan. O, en straks. . . .

De jampot staat in het uiterste hoekje van Annies vak. Maar de hagedis is er niet meer in. Die is ergens anders. Als het diertje

het daar maar niet te benauwd krijgt. Stel je voor, dat het stikt. De Bijbelles loopt ten einde. Annie schuift onrustig heen en weer. O, aanstonds. Daar is de juffrouw al. Meneer vertrekt met de jongens naar het gymnastieklokaal.

„Annie, haal jij de kist even.”

Annie gaat naar de kast, waar de handwerkkist staat. Ze heeft die er wel vaker uitgehaald. Ze treft het nogal eens, dat ze zulke werkjes mag doen, omdat ze vlug is en in handwerken een kraan. Nu is evenwel van die vlugheid niet veel te merken. Langzaam schuift ze de kist naar voren. 't Lijkt, of hij moeilijk te tillen is.

„Aha! Wie dóét je wat,” klinkt het hardop door de klas.

„Map, wat heb jij weer,” begint de juffrouw op strenge toon, zwijgt dan, verslagen door een toestand, die onder háár lessen nooit voorkomt. Vijf, zes meisjes zijn de banken uitgestapt, staan bij Map, roepen van alles door elkaar. De juffrouw gaat er vastberaden op af, pakt in elke hand een arm, dan –

„Bah, dàt is wel het toppunt. Wat doe jij met zo'n vies beest in je doos?”

„Wist ik het maar,” doet Map onnozel. „Maar vies is het stumpertje niet. Kijk eens, hoe prachtig schoon het alles gehouden heeft? Mijn naaiwerk absoluut droog en gans onbevlekt, niet de kleinste kleinigheid heeft het wurmpje laten vallen en ik zeg maar zo, als je in angst zit, kun je overal toe komen. En in angst zit dit kleine schepsel. . . .”

„'t Wordt met jou al te bar, jongedame,” roept de juffrouw met een stem, waarin de afschuw het nog van de boosheid wint.

„Alsof ik die kleine krokodil gevangen heb,” roept Map op een toon, die de klas schateren doet.

„Wat moet ik met hem doen, juffrouw,” gaat ze voort, terwijl ze de hagedis akelig dicht onder juffrouws ogen houdt.

„Buiten brengen, onmiddellijk,” klinkt het commando.

„Dat zou wreed zijn,” antwoordt Map, altijd nog even kalm.

„Zeker zo'n stakker midden op straat zetten, om overreden te worden. Zo'n kleine schat. Moet u die lieve oogjes zien.”

„Hij gáápt! Kijk, wat een wijde muil,” roept Gré.

„De mond van jou zou eerder muil kunnen heten dan dit lieve bekje. 't Zieltje heeft honger, dàt is het 'm. Mag ik even een vlieg voor hem vangen, juffrouw?”

't Bulderend gelach, dat nu losbarst, brengt de juffrouw buiten zichzelf. „Map dan toch, doe niet zo idioot,” snauwt ze.

„Ik dóé niet idioot,” verdedigt Map zich. „Ik gedraag me juist erg verstandig. Daar zal ieder, die even nadenkt, het mee eens zijn. En ben ik soms geen toonbeeld van moed? Menig meisje zou flauw vallen van schrik, als ze zo'n gedierte in haar handwerkdoosje vond. 't Is nou net, dat ik aan krokodillen gewoon ben, maar anders had ik misschien ook wel een ernstige zenuwstoornis opgelopen.”

„De stakker is een stuk van zijn staart kwijt,” doet Ger meêlijdend.

„Ja,” antwoordt Map, „en hij is ook een beetje gewond. Kijk, hier in zijn rug hebben ze hem te pakken gehad. Ah, ik snap er alles van. Een tijger heeft de krokodil gegrepen. Denk jij ook niet, Annie? Heb je hem wel goed gezien?”

Annie staat daar met een hoofd als vuur. O, ze wou, dat ze het gelaten had. Wat heeft ze onder de Bijbelles al een angsten uitgestaan. Gestikt is het diertje gelukkig niet, maar natuurlijk moet de verdenking op haar vallen, want zij alleen is voor negenen in de klas geweest. Hoe heeft ze toch zo dom kunnen doen. En Map schijnt er van te weten. Misschien was ze vanmorgen in de tuin en heeft er alles van gezien. Ja, dat moet wel. Daarom spreekt ze over een tijger. O, o, wat hééft ze er zich afschuwelijk ingedraaid. Hoe zal dat aflopen?

„We zullen toch eindelijk wel eens moeten beginnen,” zegt de juffrouw. „Je brengt dat dier buiten de school en je komt om twaalf uur bij me, begrepen, Map?”

„Ik zal wel om twaalf uur bij u komen, maar dat arme dier breng ik niet op straat, juffrouw! Ik zal hem thuis houden, om te zien, of hij beter wordt en, als dat zo is, breng ik hem naar de duinen. Daar zal hij zijn familie wel hebben.”

„Mogelijk. Daar had je hem moeten laten, dat was beter geweest. Je woont vlak bij de duinen, hè?”

„Ja, juffrouw! Heeft u niet een doosje, om hem in te doen? Een bloempot was nog beter. En een jampot was het allerbeste. Heb jij er soms een in je tas, Annie?”

„Ik? Je bent niet wijs!”

„Toch wel. Jammer dat we geen dierkunde hebben vanmorgen. Een les over de reptielen, ja, en . . .”

„En nóú is mijn geduld ten einde,” onderbreekt de juffrouw de woordenstroom. „Wil je het dier bewaren, dan stop je het voor mijn part in je zak, maar we beginnen.”

„Dan moet je maar hier blijven, stumper,” en Map zet het diertje weer in het handwerkdoosje, na er eerst alles uitgenomen te hebben. Ze zorgt ervoor, dat het deksel een eindje open blijft. Een klein kiertje is genoeg.

De les begint, maar het gelukt de juffrouw niet, het zo stil te houden, als ze dit gewoon is. 't Geval was al te interessant. En nergens is zoveel onrust als in het hart van Annie. Hoe kòmt ze deze morgen door. Straks vertelt Map het natuurlijk. Geloof maar, dat ze op de hoogte is. Zelfs van de jampot weet ze. Daarvan kan ze toch in de tuin niets gemerkt hebben. Misschien gezien aan de vorm van de tas. 't Ding pulde wel wat uit. Een wonder feitelijk, dat de juffrouw het ondervragen uitstelt tot twaalf uur. Als ze nu vroeg, wie voor schooltijd in de klas was geweest, zou het raadsel meteen opgelost worden. Ook een wonder, dat behalve Map niemand nog op de gedachte schijnt te komen, er háár op aan te zien. Geen van de meisjes was bij de schooldeur, toen ze naar binnen ging, maar allicht is ze toch door de een of ander wel gezien.

„Zullen we op Map wachten?” vraagt Ger, als ze om twaalf uur buiten zijn.

„Als het niet te lang duurt,” vindt Gré. „Juffie zal niet gemakkelijk zijn en houdt haar vast wel tot halfeen.”

„Welnee! Dan laat ze haar eerder om vier uur blijven.”

„Misschien heeft ze er helemaal geen schuld aan. Dan krijgt ze natuurlijk geen straf.”

„Nou, geen schuld. . . . Hoe kòmt zo'n beest daar.”

„Ze zei tegen mij, dat ze er hem heus niet zelf had ingedaan,” vertelt Lien. „Ze zei: kind, ik wist gewoon niet wat ik zag.”

„Nou ja, het is Map, moet je rekenen en het botert nooit tussen juffrouw Bruinsma en haar.”

„Goed, maar liegen doet Map niet.”

Daar zijn ze het allemaal over eens. Map mag een grapjas zijn en een stukje durven uithalen, van oneerlijkheid heeft nog nooit iemand iets bij haar gemerkt.

„Misschien heeft een van de jongens er hem wel ingestopt,” zegt Ger.

„Ja, dat moet wel,” menen ze.

Annie's hart bonst. Een van de jongens! Wilden ze dat maar blijven geloven. Maar dat kàn niet. 't Zou dan toch moeten uitkomen, wèlke jongen het deed. En bovendien – Map wéét het. Natuurlijk vertelt ze het. Ja, er zal straf komen, maar niet voor Map. Zizèlf zal haar deel krijgen. Dat is erg. Maar veel en veel erger is het, dat al de meisjes het weten zullen. O, ze kàn hier niet langer blijven staan. Ze moet weg.

„Hoor eens, ik mag niet zo laat thuiskomen. Ik gá maar.”

„Wacht nog even,” dringt Ger aan.

't Zweet breekt Annie uit. Misschien houdt Map haar mond tegen de meisjes, als ze blijft. En vanmiddag moet zij ze tòch weer onder de ogen komen. Kon ze vanmiddag maar thuisblijven. Nee, dat gáát niet. En zelfs al kon ze, dan zou ze toch morgen weer naar school moeten.

„Daar is ze al.”

„Ja, daar is Map. In de ene hand het doosje, in de andere de boekentas, waar ze vrolijk mee zwaait. „Lief, dat jullie gewacht hebt, schatteschapen,” roept ze.

„Wat zei ze?”

„Heb je straf?”

„Waarom mocht je zo gauw weg?”

„Wel, omdat ik er absoluut onschuldig aan ben. Dat scheen ze al zo enigszins te begrijpen. Ze was absoluut niet drakerig en geloofde me direct.”

„Wat zei jij?”

„Wat móést ik zeggen. Ik verklaarde nog eens weer, dat ik het dier er heus niet zelf had ingedaan en het nooit eerder gezien had. Gerust, juffrouw Bruinsma valt geweldig mee. Ze krijgt in 't vervolg een betere aan me, hoor. Maar we nemen de bénen, jongens! Mijn tante ziet me niet graag laat aan de koffietafel, want oom heeft om één uur spreekuur.”

Zwijgend gaan ze naast elkaar, Map en Annie. Er is Annie een pak van 't hart gevallen, maar tòch . . .

IX

WAT EEN AVOND, WAT EEN NACHT

„Ik moet met haar praten,” denkt Annie de hele middag. „Ze weet, dat ik het deed en heeft gezwegen. Dat is schitterend.” Praten! Maar hoe snij je zo'n onderwerp aan? Ze gaat na vieren alleen naar huis, zegt, dat ze haar werk vlug afhebben moet. Map blijft tegenwoordig nogal vaak een half uurtje rondlopen met de anderen. Daarom gebeurde het wel eerder, dat Annie alleen vertrok.

Thuisgekomen drinkt ze een kopje thee en gaat dan direct naar boven. Ze moet zien, hoe lang Map wegblijft. De anderen zullen natuurlijk nog over 't geval willen praten. 't Is toch te raar, dat er zoiets gebeurt, zonder dat uitgezocht wordt, wie de schuldige is. Daar komen ze niet zo gauw over uitgedacht. Toch — 't is nog geen halfvijf, als ze Map thuishouden ziet. Als gewoonlijk loopt ze om het huis heen, zal de keukendeur ingaan. Dan ineens: „Mormel, zit je daar weer op de vogeltjes te loeren? Vort, zeg ik je. Lelijke tijger!” Map roept nog meer, maar dit kan Annie niet verstaan, want ze is teruggehold naar voren en natuurlijk achter Pim aan. Niemand anders hier in de buurt heeft een kat. 't Móét Pim zijn. 't Arme dier! Dat Map hem verhindert, een vogeltje te vangen, is best, Annie doet dat zelf ook, als ze kan, maar dat schelden en dan het dier daar aan de voorkant de straat op te jagen. . . . Had ze hem dan liever hierheen gejaagd. 't Is in deze lanen wel rustig en Pim weet de weg naar huis wel te vinden,

maar, als er eens juist een auto voorbijkwam, kon hij in zijn angst daar wel onder schieten. Ze luistert. Nee, ze hoort gelukkig geen auto. O, daar komt Map weer terug. Haar woede is zeker bekoeld. Nou, maar Annie voelt er nu niet veel voor, naar haar toe te gaan. Zij met haar gescheld en gejaag achter dat lieve dier . . . En ten slotte is het niet eens zeker, dat ze bekend is met de herkomst van de hagedis. 't Zijn misschien enkel vermoedens. 't Zou dan toch al te dwaas zijn, als zij zich bloot gaf. Met een paar dagen is de zaak misschien wel in 't vergeetboek.

In vrij goede stemming gaat Annie aan 't werk. Ze heeft niet veel te doen, is lang voor 't eten klaar. Eens gaan kijken, of Pim al terug is.

Nee. Hij is nergens te zien. En tegen etenstijd is meneer altijd aanwezig. Hij schijnt begrip te hebben van de tijd. En nu kan hij al van verre ruiken, hoe laat het is, want moeder bakt vis.

„Moeder,” vraagt ze, „heeft u Pim niet gezien?”

„Pim? Vanmiddag was hij aldoor in de kamer. Verder heb ik niet op hem gelet.”

„Toen ik uit school kwam, was hij voor in de tuin. Toen gaf hij me nog een kopje. Had ik hem maar mee naar binnen genomen. Hij schijnt naar de tuin van de dokter gegaan te zijn en toen heeft Map hem de straat opgejaagd.”

„Hoe weet je dat?”

„'k Zat boven en had het raam open. Toen hoorde ik haar schelden van tijger en mormel en ze joeg hem weg naar de voorkant.”

„Nou, dan komt hij ook wel weer terug.”

„Dat was om halfvijf zowat en nou is het al zes uur. Hij blijft nooit zo lang weg.”

„Kom nou. Dat weet je wel beter. Hij is immers vaak een hele middag of morgen op stap?”

„Maar tegen etenstijd is hij altijd present.”

„Hij zal nu ook wel komen. Je hoeft heus niet bang te zijn, dat hij

verdwaalt. Een dier, dat we al zes jaar hebben, en dat nog nooit weggelopen is. . . .”

„Hij is ook nog nooit weggejágd. Die Map schreeuwde en holde achter hem aan, ’t was meer dan erg. Hij zat op de vogeltjes te loeren, brulde ze.”

„Niet zulke rare woorden, kindje!”

„Moet zij maar niet zulke rare dingen doen.” Meteen gaat Annie naar buiten. Van rare dingen gesproken. . . . Laat zij haar mond maar houden. Ondertussen wou ze, dat Pim terug was. Verbeeld je, dat hij tòch eens onder een auto gekomen was. Echt gemeen van Map, om zo te doen. Zeker haar manier van wraak nemen. Laf om daar een dier voor te gebruiken. Had ze dan de mond tegen háár open gedaan.

Annie roept àchter, Annie roept vóór, maar Pim komt niet. Ze kan er haast niet toe komen, naar binnen te gaan en heeft helemaal geen trek in eten. Gebakken vis is anders juist haar lievelingskostje. Ja, en ook van Pim. Hij zit onder het eten altijd vlak naast haar stoel. ’t Is in ’t minst geen lastig dier. Je hebt van die katten, die overal op springen, die snoepen en stelen, maar zo is Pimmy niet. Hij wacht geduldig tot hij wat krijgt. Als er iets erg lekkers is, biefstuk, of, zoals nu, gebakken vis, ja, dan staat hij wel eens tegen de stoel op, geeft haar een tikje tegen de arm en zegt: „Oe-oe-oe”. Nou, dat levert hem dan gewoonlijk wel wat op. Maar als hij niets krijgt, gaat hij bedaard weer zitten. Zo’n lief, gehoorzaam dier vind je nergens anders.

„Zal ik even een paar lanen rondlopen, moeder? Dan vind ik hem misschien wel.”

„Straks, kindje! Het eten is direct klaar en vader heeft vanavond haast.”

„Maar ik kàn gewoonweg niets door mijn keel krijgen, als die goeie Pim er niet is. ’k Zit zo over hem in angst.”

„Niet zo overdreven, Anneke! Pim loopt in geen zeven sloten

tegelijk. Eet jij maar lekker en laat een extra stukje over voor de verloren zoon.”

„Hebben we hier een verloren zoon?” vraagt vader, die juist binnenkomt.

„Pimmy is weg, vader! Map heeft hem opgejaagd. Ze schreeuwde tijger en mormel tegen hem en vloog als een wilde achter hem aan. 't Arme dier kan wel onder een auto gekomen zijn.”

„Kind, wees wijzer en beschuldig iemand niet. Heb jij gezien, dat Map hem opjoeg?”

„Nee, vader, maar wel gehoord.”

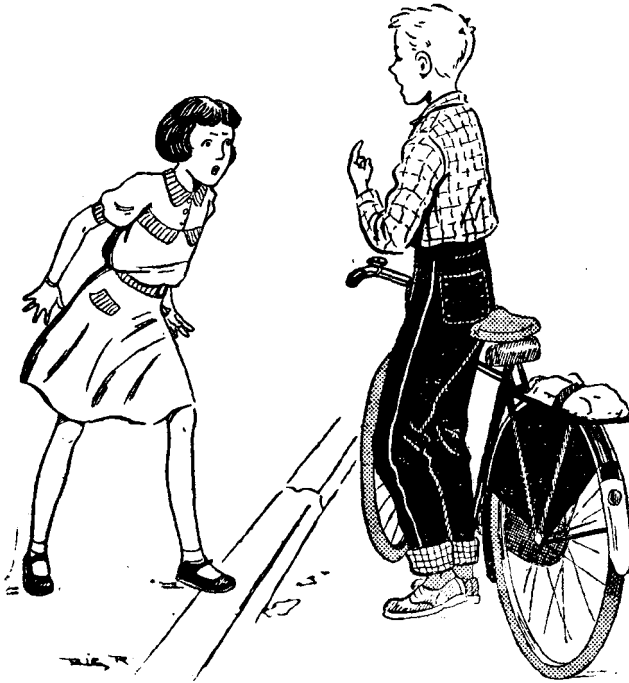
„Dat kan ook een andere poes geweest zijn, hè? Bij de dokter hebben ze nu eenmaal een hekel aan katten in de tuin. Map was juist de laatste tijd veel aardiger tegen Pim.”

„Maar nóú. . . .” Dan zwijgt ze. Nou wou Map wraak nemen, zou ze willen zeggen. Dat kan niet. Ze moet maar niet eens te veel over Map zeggen. Stel je voor, dat vader bij de dokter ging vragen, of ze Pim hadden gezien en dat hij dan te horen kreeg, wat er vanmorgen op school was gebeurd. Natuurlijk heeft Map dat wel aan haar tante verteld. Ze heeft het beest immers mee naar huis genomen? Daarom – verder maar zwijgen over Map.

Er wordt onder het eten weinig gesproken. Vader en moeder vinden het natuurlijk ook vreemd, dat Pim er niet is. Dat gebeurt zo goed als nooit. Akelig, die lege plaats naast je. Zo fijn, hem nu en dan een stukje toe te stoppen. Ze zal een lekker dik stuk voor hem laten liggen. Niet dat dunne bij de staart, maar zo'n heerlijk dik ruggestuk. Dat mag anders niet. „Een dier moet niet het bèste hebben,” zegt moeder dan, maar deze keer vindt ze het wel goed. Ja, en moeder vindt het ook goed, dat Annie direct na het eten op onderzoek uittrekt. Ze moet maar door een paar van de omliggende lanen lopen en roepen.

„Maar niet te lang wegblijven,” zegt vader. „Anders loop je kans, dat jij nog zoekt, als Pimmetje al lang thuis is.”

Annie gaat eerst naar de laan, waar de dokter woont. Geen Pim

te zien. Als hij daar was, zou hij haar al lang gehoord hebben en thuisgekomen zijn, dat spreekt. Ze gaat een, twee, drie, vier lanen verder, al maar roepend. Veel mensen lopen er niet, dat helpt. Trouwens, 't kan Annie niets schelen, of ze haar uitlachen. Als Pim maar terugkomt. Dat is op het ogenblik van 't meeste belang.

„Zoek je een hond?” vraagt een grote jongen, die van zijn fiets stapt.

„Nee, een poes.”

„Een zwarte?”

„Nee, een grote grijze met een witte borst en witte voetjes.”

„O,” antwoordt de jongen, „die is door een hond doodgebeten.”

„Hè-è-è?” Annie gilt het uit.

„Ja. 'k Heb het zelf gezien. Morsdood was hij.”

„E-è-è-èn waar is die poes dan?”

„Weet ik niet. Die hond had hem in zijn bek en is er mee van-door gegaan.”

De jongen racet weg en Annie holt in bijna even snelle vaart naar huis. „Moeder! Moeder! Pimmy is dood. Een hond heeft hem verscheurd. O moeder toch!”

„Kindje, wat zeg je me nou?” Moeder heeft haar in de armen, valt neer op een keukenstoel, drukt haar tegen zich aan. Annie huilt, gilt, kermt, o, zó'n verdriet heeft ze ook nog nooit gehad.

„Maar hoe kòm je daar aan?”

„Een jongen zei het.”

„Wat voor jongen?”

„Ik kende hem niet.”

„Was het een jongen hier uit de buurt?”

„Dat denk ik niet. Hij zag er nogal slordig uit en had een erg oude fiets.”

„Die jongeheer heeft je wat wijs gemaakt. Zeg, vind jij Pim er het dier naar, om zich door een hond te laten verscheuren? Dat overkomt alleen poesjes, die weglopen. Ja, dàn hollen sommige honden er achteraan en grijpen ze in de rug. Maar je weet zelf, hoe onze Pim is, als hij een hond ziet. Dan zet hij een hoge rug en begint te blazen.”

Dat is waar. De honden hebben respect voor Pim. Hij is nooit bang voor ze, maar zij vaak voor hèn.

„Vertel me eens precies, wat die jongen zei.”

Annie herhaalt het gesprek.

„Zie je wel,” zegt moeder, „die jongen wist er niets van. Eerst vraagt hij, of je een hond zoekt, dan of het een zwarte poes was. Als je daar ja op gezegd had, zou hij je verteld hebben, dat hij een zwarte poes had zien doodbijten, neem dat van mij aan. Nee, hoor, Pim komt best terecht. Droog je tranen maar, dan gaan we fijn voor zitten en drinken we een lekker kopje thee.”

Annie wordt wat kalmer. Moeder heeft gelijk. Pim láát zich zo

maar niet pakken en die jongen — nou, 't was wel een beetje een rare, hoor!

Toch — als het al maar later wordt en er geen Pim verschijnt, komen de bange gedachten terug. Al loopt Pim niet weg voor een hond, daarom kan het wel, dat er net een uit een tuin schoot, toen het arme dier er langs holde. . . . 't Beest liep natuurlijk als een razende, toen die Map het zo had opgejaagd. 't Wist van angst niet, wat het deed, rende maar voort en ineens pakte die hond het in de nek. Heviger en heviger huilt Annie. Ze ziet het gebeuren. O, haar arme Pimmy.

Moeders troostwoorden helpen niet meer. Annie is niet te troosten. Ja, het is tijd, om naar bed te gaan, dat wéét ze wel, maar slapen kan ze toch niet. Ze zal beslist de hele nacht wakker liggen. Ach, mag ze nog even opblijven?

Moeder staat het toe, gaat telkens eens kijken, of Pim niet voor de keukendeur zit. Ze tuurt de donkere avond in, roept, roept nòg eens. Als vader thuiskomt, weet hij niet wat hij ziet. Annie nog op? En moeder met zo'n bezorgd gezicht? Dat allemaal om Pim? Annie moest wijzer zijn en zal goed doen, nu maar gauw naar boven te trekken. Dacht ze, dat andere poesen nooit eens een nachtje buiten doorbrachten?

„Ik weet wel, dat andere katten vaak 's nachts buiten zijn,” jammert Annie, „maar onze Pim heeft het nog nooit gedaan, dat weet ik ook. Pimmy is veel te blij, als hij 's avonds binnen mag zijn. O, hij is vast door die hond verscheurd. Honden zijn zulke gruwelijke monsters en die gemene Map heeft er altijd al op geloerd, de arme Pim kwaad te doen.”

„Nu is het mooi genoeg,” zegt vader op strenge toon. „Dat zijn geen woorden, die jij gebruikt. Als Map werkelijk achter Pim gejaagd heeft, deed ze het, om de vogels te redden en niet met de bedoeling, Pim iets te doen. Láát hij een laan of wat te ver gelopen zijn, láát hij een beetje aan het dwalen zijn geraakt, dan vindt hij toch de weg wel terug en zit morgenochtend

voor de deur. Bovendien kan het zijn, dat andere mensen hem in huis nemen, als hij het spoor bijster zou zijn. Dan komt hij wel onder de gevonden voorwerpen in de krant. Het is de grootste nonsens, de praatjes van zo'n vreemde jongen te geloven."

Annie wil graag aannemen, wat vader zegt, maar toch ligt ze een half uur later in bed nog te huilen. Moeder komt bij haar. „Anneke,” zegt ze, „vind je nu zelf niet, dat je het te bont maakt? Er konden toch zoveel erger dingen gebeurd zijn. Als vader of ik of jijzelf eens een ongeluk had gekregen, als we eens een van drieën erg ziek waren geworden! Je doet er verkeerd aan, meiske, zó te jammeren om een dier.”

„Vindt u het dan niet erg, moeder?”

„Natuurlijk vind ik het erg en vader ook. Maar ten eerste geloven we niet, dat Pim wegblijven zal en verder vinden we, dat we niet zoveel misbaar mógen maken om een dier. Als het God behaagt, brengt Hij ons Pimmy weer terug. Daar mag je wel om bidden, Anneke! Maar als het Hem niet zou behagen, nou, wees dan blij, dat Hij geen erger verdriet over je bracht. De Heer alleen weet, wat het beste voor je is en ook wat het beste is voor Pim. Zonder Zijn wil valt geen musje ter aarde, dat wéét je. Ook voor de dieren zorgt Hij. En ga nu slapen, kind!”

„Als ik maar kon,” zegt Annie in stilte. Ze weet wel, dat het allemaal waar is, wat vader en moeder zeggen, maar ze houdt zo heel veel van Pim. Natúúrlijk, als er met vader of moeder iets gebeurd was, zou het erger zijn, maar dit van Pim is ook erg. Ze mag voor hem bidden, zei moeder. Maar als hij nu echt door een hond is verscheurd? Dan krijgt ze hem tòch niet terug, hoe ze ook bidt. Bovendien — ze durt niet goed te bidden. Ze heeft de laatste weken eigenlijk nooit echt gebeden, nooit met heel haar hart. Er waren zoveel akelige, lelijke gedachten in dat hart en ze bracht er al maar meer in. Er was wel een stem, die zei: „Zo gaat het verkeerd, Annie,” maar naar die stem wou ze niet luisteren. Ze vond zichzelf een arm, verongelikt kind, ze was teveel

vervuld van zichzelf om echt te kunnen bidden. Feitelijk is dat nog zo. Zij is toch maar een stakker. Aan Jantje heeft ze niet veel meer en nu is ze Pimmy ook nog kwijt. Die Map — nu ja, het was wel mooi, dat ze niets tegen de juffrouw zei en ook niets tegen de meisjes, maar om nu op deze manier wraak te nemen . . . Annie zou duizendmaal liever straf op school hebben, werd liever maanden lang door de anderen uitgelachen, dan dat ze Pimmy missen moet.

Eindelijk — ja eindelijk komt er toch een soort van gebed. Ze vraagt daarin, of Pim terug mag komen, als hij nog leeft en belooft, dat ze, wannéér dat gebeurt, aan Map haar schuld zal bekennen. Dit offer heeft ze voor Pimmy wel over.

Toch — dit gebed geeft geen rust. Voelt ze misschien, hoe verkeerd het is? God zou haar eerst haar zin moeten geven en dan pas zou ze haar plicht doen. Alsof je je plicht niet moet doen, zonder om een beloning te vragen! Nee, zülke gebeden kunnen beter niet worden opgezonden. Van zulke gebeden mocht je wensen, dat de Heer ze niet hoorde. Maar — Hij hoort àlles.

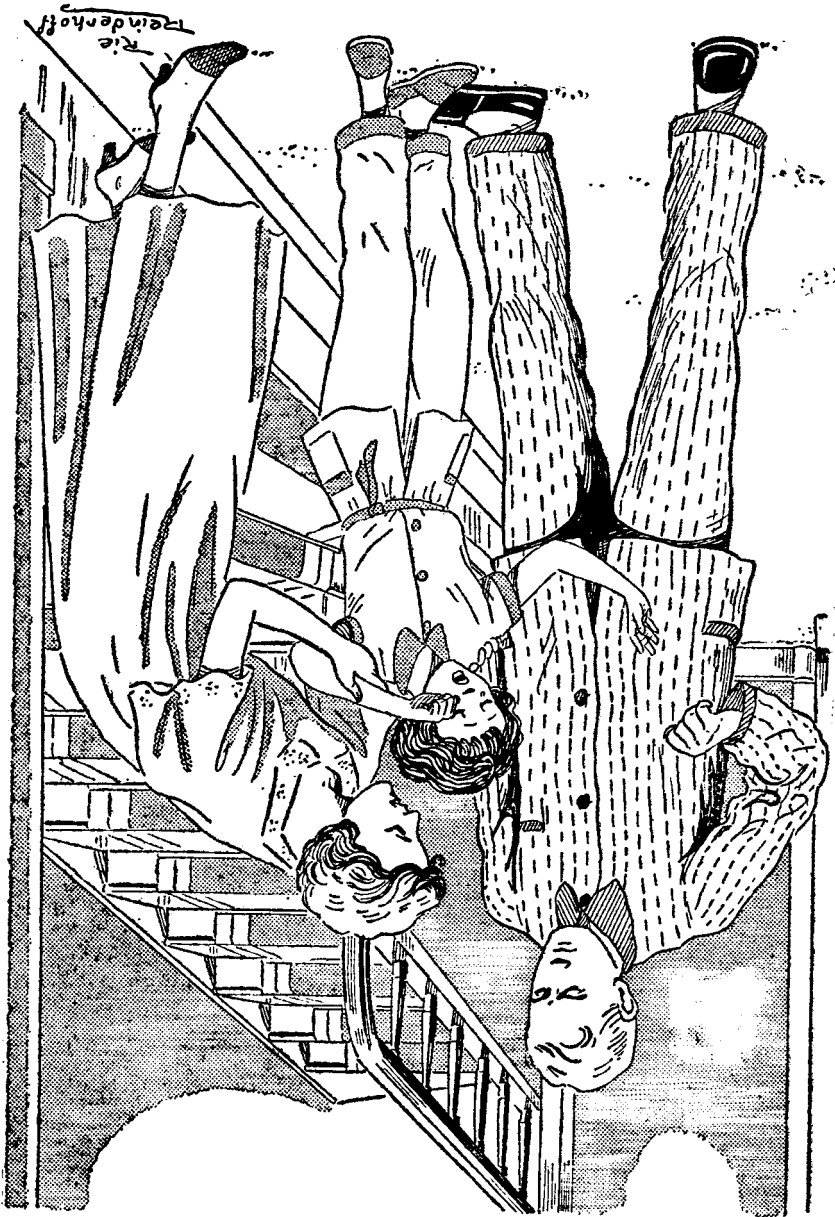
't Wordt een heel onrustige nacht voor Annie. Nu en dan slaapt ze wel een poosje, maar telkens schrikt ze wakker. Dan weet ze meteen, wat er gebeurd is. Dan ligt ze te luisteren, of ze Pim niet hoort, dan ziet ze hem weer in de bek van een grote hond, dan huilt ze, tot ze niet meer kàn.

's Morgens is ze al om vijf uur beneden. Zou hij misschien voor de deur zitten? Nee. Nòch voor, nòch achter is hij. Dan breekt het verdriet heftiger los. Haar huilen lijkt op krijsen. Vader en moeder worden er wakker van, komen naar beneden. Moeder wil troosten, vader is boos.

„Nooit, nóóit zien we hem terug,” jammert Annie.

„En dan komt er hier ook nooit meer een poes in huis,” zegt vader.

„Ik zou niet eens een andere poes willen. Pimmy, Pimmy, jij was het allerliefste dier, dat er bestond.”

„Aanstonds krijgen we de burenen nog aan de deur,” broemt vader.
„Is dat een kabaal maken.”

Daar schrikt Annie van. Ze houdt haar stem in, maar snikt toch nog krampachtig.

„Ga gauw weer naar bed, meiske,” zegt vader, vriendelijker nu.
„Probeer nog wat te slapen, maar was eerst je ogen, anders zie je er op school verschrikkelijk uit.”

„Moet ik dan tòch naar school?”

„Maar kind, natúúrlijk. Welke reden zou je hebben, om thuis te blijven?”

„Ik heb vreselijke hoofdpijn, echt waar.”

„Dat geloof ik graag,” zegt moeder. „Zeker weinig geslapen en veel gehuild. Nu doe je eens wat vader zegt. Was je ogen, dompel je hele gezicht in koud water. Dan krijg je een aspirientje. Je zult zien, dat je daardoor van de hoofdpijn afkomt.”

„En we zullen het asyl opbellen,” belooft vader. „Daar nemen ze zwervende dieren op. Ook andere tehuizen voor dieren kunnen we even bellen.”

„En — en als ze niks van Pimmy weten — mag er dan een advertentie in de krant? Ik wil het graag uit mijn spaarpot betalen.”

„Dat mag,” antwoordt vader.

„Dat is een goed idee,” vindt moeder.

Als Annie een kwartier later weer in bed ligt, is ze rustiger. Zie je, vader en moeder vinden het toch ook wel erg en willen alles doen, om Pim terug te krijgen. Misschien gelukt het nog wel.

X

IN GOEDE RICHTING

Tot kwart over achten laat moeder Annie slapen. Als ze wakker wordt, is de hoofdpijn weg. Wel is er nog het verdriet om Pim, maar veel gelegenheid tot denken daarover heeft ze niet, want ze moet zich erg haasten, om op tijd in school te zijn. 't Gelukt maar op 't nippertjel Ze heeft nog maar amper tijd, om vóór de les begint tegen Ger te zeggen, dat Pim weg is.

Map is er niet. Als Lien daarover een opmerking maakt, zegt meneer: „Er is juist over opgebeld. Map is ziek. Ze heeft netelroos.”

„Dat krijg je, als je teveel aardbeien eet,” zegt een jongen.

„Dat zal ze nu in het eind van september wel niet gedaan hebben,” antwoordt meneer.

„Van garnalen kun je het ook krijgen,” weet een ander.

„Mogelijk heeft ze de hagedis verslonden,” lacht Gré.

De hagedis! 't Was toch wel erg mooi van haar, me niet te verraden, denkt Annie. Och, nu zal zij ook maar niet aan Ger vertellen, hoe Map Pim opjoeg. Ze wil proberen, alle lelijke gedachten over Map te laten varen. Als Pim terugkomt, moet ze immers vrede met haar sluiten? Dat zal minder moeilijk zijn, als ze minder onaardig over haar denkt. Als Pim níet terugkomt, doet ze het natuurlijk niet. Dan hóéft het ook niet, houdt ze zich voor.

Om twaalf uur holt ze naar huis. Wie weet, of hij er al niet is.

Nee, helaas niet. Moeder heeft alle inrichtingen opgebeld, waar

ze iets over zwervende poesen zou kunnen vernemen, maar nergens was een grijze kater binnen gebracht. Ze heeft toen meteen maar telefonisch een advertentie opgegeven. Vanavond zal die wel in de krant komen. Wie weet, hoe gauw ze het poesebeest dan weer thuis zullen hebben. En – vergeet de „Gevonden Voorwerpen” niet.

Ach, maar 't loopt allemaal mis. Bij de „Gevonden Voorwerpen” worden werkelijk een paar katten vermeld. Vader trekt er dadelijk op af, doch het blijkt, dat geen dezer dieren Pim is. De advertentie prijkt op een goed in het oog vallende plaats, maar r'och vrijdagsavonds n'och zaterdags komt er iemand inlichtingen verschaffen over de verdwenen poeseman.

De hele zaterdagmorgen hoopt Annie nog. Zaterdagmiddags wil ze er de moed ook nog inhouden – 't is immers mogelijk, dat de vinder nog geen tijd had, om te komen – maar, als ze tegen de avond nog niets hebben gehoord, komt het verdriet in heviger mate terug. En het wordt bovendien anders. Er is een gedachte in Annies hart opgekomen, die haar bang maakt. Zou het verdwijnen van Pim misschien de straf zijn, voor wat zij Map aan deed? Dit is moeilijk te verwerken. Als het wáár is, als God haar werkelijk straft op deze manier, dan is Pimmy's dood háár schuld. Dood is hij natúúrlijk. Vader en moeder zeggen nu ook niet meer, dat die jongen haar wat heeft wijs gemaakt. Ook zij geloven, dat de arme Pim door een hond is doodgebeten. Ze uiten zich wel niet zo ronduit, maar, als Annie het zegt, spreken ze haar niet tegen.

O, wat wordt het nu donker in dat hart van Annie. Het was erg, om te denken: het is de schuld van Map, maar het is veel en veel erger, te moeten geloven, dat ze zelf de oorzaak is. Alle pijn en ellende, die Pim moest verduren, háár schuld. Alle verdriet, dat er nu in huis is, háár schuld. Ja, ze is een vrééslijk kind geweest. Ze is van het begin af aan vervuld geweest van wangunst. Ze heeft beweerd, dat Map overal nummer één moest zijn, maar

daar kan ze beter zichzelf van beschuldigen. Als Map maar een verlegen, treurend schepseltje was geweest, o, dan zou Annie de lieve, hulpvaardige vriendin zijn geweest. Als de kleine De Haasjes niet van haar gediend waren geweest, wel, dan zou Annie alles hebben gedaan, om daar verandering in te brengen. Als Jantje onaardig tegen haar was geweest, zou zij, Annie, hem hebben aangespoord, om lief voor haar te zijn. Maar nu alles zo anders, eigenlijk zoveel beter gelopen is, nu is ze jaloers geworden, nu heeft ze geprobeerd, Map afbreuk te doen. Want dat hééft ze. Ze probeerde het op allerlei manieren en, toen geen van deze tot het beoogde doel voerde, heeft ze dat met die hagedis bedacht. Map moest schrikken, door de klas worden uitgelachen, echt eens een mal figuur slaan. 't Is de domste streek van haar leven geweest, dat heeft ze gauw genoeg geweten. En daarna heeft Map, wat je noemt, vurige kolen op haar hoofd gestapeld. Hoe zóú juffrouw Bruinsma haar gestraft hebben, als Map had gepraat, hoe zóú de klas geplaagd en gelachen hebben, hoe vreeslijk boos zouden vader en moeder zijn geweest. Ja, en nu heeft Map wel achter Pim aangejaagd, maar dat kun je toch onmogelijk aan wraakzucht toeschrijven. Map joeg hem altijd weg, als hij op vogeltjes loerde en, dat hij naar voren liep in plaats van naar achteren, kon zij niet helpen. Pim wist trouwens vóór net zo goed de weg als achter. De huizen liggen hier niet aaneengesloten. Ze liggen òf apart, òf in blokjes van twee, drie of ten hoogste vier en zijn aan alle zijden door tuinen omgeven. Een uitgezocht wereldje voor een poes. Nee, niet door Maps jagen is hij de rechte weg kwijtgeraakt, God zelf heeft het zo gewild, om háár, Annie, te straffen. En ze heeft die straf verdiend. Hier nu eens over te kunnen práten met iemand. Maar met wie? Met moeder of vader zéker niet. Moeder heeft er haar telkens op gewezen, dat ze verkeerd deed, met zo jaloers en kwaaddenkend te zijn. Ze zou niet graag alles, wat ze gedaan en gedacht heeft, bekennen Kinderen, waarover je in boeken leest, durven dat

zo goed, maar Annie durft het niet, hoor! Beslist niet. En tòch zou het haar plicht zijn. Juist de laatste dagen is ze er in geslaagd, moeder minder gunstig over Map te doen denken dan eerst. Al was het alleen maar wat betreft dat taartje. Wat heeft ze toen eigenlijk vals gedaan. Geen sprake van, dat ze het had willen weigeren uit angst haar eetlust te zullen bederven. 't Was alleen geweest uit kwaadheid, uit echt minderwaardige nijdigheid. Dat ze later niet eten kon, was ook dáárdoor en niet door dat pietepedeuterge gebakje. En dan bij moeder zo'n mooie indruk te willen maken. Dat dit tamelijk goed gelukt was, heeft ze wel begrepen. Nu schaamt ze zich daar te erger over. Bah, ze is een laf, akelig kind. Had ze toch ronduit tegen Map gezegd: „Ik heb die hagedis in je vak gestopt, maar het spijt me”. Had ze om vier uur op haar gewacht en het toen gezegd. Dan zou er ook geen gelegenheid geweest zijn, om achter Pim aan te jagen. Dan — was de straf misschien niet gekomen.

Er verheffen zich vele stemmen in Annies hart. Er is er ook een, die zegt: „Maar die gelofte van jou, Annie, die was al héél verkeerd. Die was erger dan al het andere. Als je wilt handelen, zoals het behoort, ga je nu direct naar Map en beken je je schuld.” Naar die stem wil ze liefst niet luisteren. Nee, nee, nú hoeft ze het niet meer te doen. 't Is al zo lang geleden. En Pimmy is tòch dood. Ze heeft tòch haar straf al gekregen.

Alsof je door straf van je schuld afkomt! Alsof je niet enkel van schuld kunt worden bevrijd door vergeving.

Vader en moeder vinden het niet vreemd, dat Annie zo stil is. Ze zeggen er ook niets van, als ze in de schemering merken, dat ze zachtjes zit te huilen. Ze vinden het helemaal niet buitengewoon, als ze later over haar boek heen zit te staren en geven haar gelijk, als ze vroeg naar bed wil gaan.

„Mijn lief, lief Anneke,” zegt vader, als ze hem goedennacht wenst. „Mijn dapper wiefke!”

Dapper! En dat tegen háár!

Moeder komt later nog even bij haar boven. Als ze nu dapper was, gooide ze alles er uit. Vader en moeder hebben er helemaal niet over gesproken, dat ze naar Map behoorde te gaan, nu die ziek is. Ger kon niet vanwege het familiebezoek, maar wil proberen, morgen even te gaan. Zij, die de hele middag thuis gezeten heeft, zo vlak bij Map, zij ging niet. Dat vader en moeder dit maar zo laten passeren, zegt heel veel. Het bewijst, dat ze onvriendelijk over Map denken. Nee, dat wil Annie nu niet meer en tòch laat ze het toe.

Moeder praat zo lief en troostend. Moeder zegt, dat ze moet proberen, Pim los te laten. Als de Heer het wil, komt hij nog wel terecht, maar als Gods wil anders is, moet ze er in trachten te berusten. Als ze dat nog niet kàn, moet ze maar vragen, of Hij het haar leren wil. En ze moet nooit vergeten, dat Hij haar liefheeft en alles doet tot haar bestwil.

Moeder, moeder, wanneer je eens wist!

Annie is blij, als ze alleen is. Nu ziet niemand haar tranen, nu weet niemand van haar verdriet. Tenminste niemand op aarde. „Pimmy, lieve Pimmy toch. En dat het mijn schuld is. Dat jij dood moest gaan voor mijn straf.”

Zou dat nu werkelijk zo zijn? Zou het verdriet dat over Annie kwam, bedoeld zijn als straf, of — om haar tot inkeer te brengen? Eerst wierp Annie van alles de schuld op Map, meende zelf vrijuit te gaan.

Nu neemt ze zelf alle schuld op zich en spreekt Map helemaal vrij.

Nòch het ene, nòch het andere is juist. Maar het laatste is veel en veel beter dan het eerste. Eigen schuld te voelen is de eerste stap op de weg naar de bevrijding. Wie eigen schuld voelt, krijgt berouw. En wie berouw heeft, weet, dat hij vergeving nodig heeft. En, wie dat heel diep voelt, vraágt vergeving. En, wie vergeving ontvangt, is van zijn schuld verlost.

Zo gaat het in betrekking tot onze schuld ten opzichte van de

mensen. Zo gaat het bovenal in betrekking tot onze schuld ten opzichte van God. Hij vergeeft ons die, om Christus' wil. Hij vergeeft ze, omdat Christus die schuld heeft gedragen. Maar hij doet het alleen, als er in oprechtheid om wordt gebeden, als er berouw is. Annie is op de goede weg, hoewel ze het zelf niet weet.

XI

SCHEIDEN DOET PIJN, ZELFS VAN . . .

Bij de dokter weten ze alles van de hagedis. Inderdaad was Map die morgen in de tuin. Ze hoorde, hoe Annie Pim beknorde, ze vond het vermakelijk en zei aan het ontbijt: „Annie heeft in de vroege morgen al een boetpredikatie tegen haar innig geliefde poesebroeder gehouden. U zoudt u krom gelachen hebben, als u het gehoord had.” Op ietwat overdreven wijze heeft ze daarbij Annies woorden herhaald en niet zonder succes. Tante heeft geglimlacht en oom heeft geschaterd.

„Ja, als Annie aan het vermanen is . . .” heeft tante gezegd.

„Net een bewaarschooljuf tegen een kleuterklasje,” heeft Map geantwoord.

„Straks haar niet plagen, hoor,” heeft oom gewaarschuwd. „Haar manier van poesenopvoeding is tenminste beter dan de jouwe.”

„En het resultaat blijft hetzelfde, oompje! ’t Is een onverbeterlijk roofdier, die kat.”

„De aard van ’t beestje,” heeft tante gezegd.

„Ja, maar er zijn dingen, die ik niet begrijp, tantel Annie maakt nog geen vlieg dood en zo’n moordenaar als die kat is haar harts-vriend. Moet u horen. Een keer, dat zo’n grote brommerd al maar om onze oren snorde, heeft ze alles gedaan, om hem levend in handen te krijgen, en is hem toen uit het raam van de voorkamer gaan brengen, opdat het snoezige dier zijn nuttig leven kon voortzetten. En flitten tegen de muggen vindt ze zo akelig, omdat

die honneponnige mugjes dan nog zo lang moeten lijden, eer ze dood zijn.”

„Onze Map overdrijft helemaal niet,” heeft oom opgemerkt.

„Nee, gerust niet, oom! Haar moeder had een keer op haar kamertje geflit, de muggen natuurlijk foetsie, maar de andere morgen zag Annie er een op tafel liggen spartelen. Ze was er gewoon door van streek en vertelde het me direct. Ze vond het een nare gedachte, dat die mug de hele nacht bezig was geweest, dood te gaan, terwijl zij rustig lag te slapen. Kijk, en nou vind ik het raar, dat je je over een mug of vlieg zo dik maakt en er je niks van aantrekt, als zo'n kat allerlei dieren doodmaakt.”

„Jouw verhaal over die hagedis getuigt er van, dat ze zich daar wèl wat van aantrekt,” heeft tante hierop geantwoord.

„Nou ja, maar ze blijft toch evenveel van die kat houden.”

„Tja, dat zijn raadselen van 't leven,” heeft oom toen kwasi-ernstig en met een diepe zucht gezegd, terwijl tante er bij voegde: „En, als ik dan bedenk, hoe zekere dierenbeschermster genieten kan van een kippe- of konijneboutje, dan sta ik voor nog groter raadsel.”

Nu was het de beurt van Map geweest, om eens smakelijk te lachen en over Pimmy's hebbelikheden was verder niet gesproken. Ze had aan 't hele geval niet meer gedacht, tot ze de hagedis in haar handwerkdoosje vond. Toen had ze direct alles begrepen. Even was woede in haar opgelaaid, niet zozeer om het feit, als om Annies stiekeme wijze van doen. Te zeggen, dat ze potloden slijpen moest! Bah! Kalm naast je te lopen met zo'n beest in de tas. Ja, ze droeg die een beetje bijzonder en hij leek wat erg dik. Zeker dat beest in een bus of jampot gehad. „Sukkel eigenlijk,” was het door Maps bol geschoten en meteen had ze 't geval van de komische kant bezien. Moest je zo eentje als Annie voor hebben. Natuurlijk nog nooit iets uitgehaald en nu. . . . Nu zou het weinig moeite kosten, haar te doen duikelen in de kuil, die ze

voor een ander groef. 't Was me trouwens de graverij wèl. Ze wist nu al niet, hoe ze zich houden moest.

Map was het er nog niet direct met zichzelf over eens geweest, of ze Annie al of niet zou verraden. Annie, 't zoete kindje van de klas! Annie, 't lievelingetje van juffrouw Bruinsma!

„Je naaste liefhebben als jezelf.” Hier was een kàns. Hier kon ze haar goede voornemens in practijk brengen. En — toen het verhoor van juffrouw Bruinsma zo heel erg meeviel, was het niet moeilijk, om Annie te redden.

De juffrouw was voor haar doen bizonder vriendelijk geweest, had zeker al begrepen, dat ze in haar beschuldigen te ver was gegaan. Ze had gezegd: „Map, vertel me nu eens alles, wat je van die hagedis weet.”

Map had graag willen zeggen: „Juffrouw, ik weet, dat hij tot de reptielen behoort, dat zijn huid geschubd is, dat hij een winterslaap houdt, dat déze hagedis een stuk van zijn staart mist. . . .”, maar ze had zich beheerst en geantwoord: „Juffrouw, ik zag het beest heus voor het eerst, toen ik mijn doosje opendeed. Ik heb hem werkelijk niet zelf meegebracht.”

„Heb je enig vermoeden, wie het dan wèl kan hebben gedaan?” heeft de juffrouw vervolgens gevraagd, en, toen Map niet vlug antwoordde, er bij gevoegd: „Nou? Weet je iets?”

„Nee, juffrouw, ik weet niets.”

„Maar je vermoedt wèl iets, hè?”

„Ja, juffrouw.”

„Wat dan?”

„Dat iemand het gedaan heeft, die — die — nou ja, die me een hak zetten wou.”

„Welke iemand?”

„Dat weet ik niet, juffrouw!”

„Nee, dat zei je al. Maar je vermoeden, Map?”

„Dat zou ik graag voor me houden, juffrouw!” Nóú zul je wat beleven, heeft ze daarbij gedacht. Werkelijk beleefde ze iets, wat

ze niet had verwacht. De juffrouw antwoordde: „Op zichzelf vind ik het mooi, Map, dat je niemand verraden wilt, maar nòg mooier zou het geweest zijn, als je de klas niet zo op stelten gezet had. Je had verstandig gedaan er niets van te zeggen, dan had die iemand in geen geval kans van straf gelopen. Dat doet ze nú wel.”

„Ze”, zei juf, niet „hij”. Zou ze méér begrijpen?

„Ik kan het mis hebben, juffrouw.”

„En ik kan van je eisen, dat je mij je vermoeden zegt. Ik kan ook andere maatregelen nemen, om achter de waarheid te komen.”

„Toe, juffrouw, doe dat niet,” heeft Map daarop gevraagd en de toon trof de juffrouw misschien meer nog dan de woorden. Ze heeft nog even doorgeredeneerd over het onaardige van zo'n opschudding te verwekken en dat ze de schuldige — „want die was er wel bij, denk ik” — op die manier dan toch benauwde ogenblikken heeft bezorgd, al was ze nu zo vergevensgezind, enz., enz., maar met een handdruk waren ze daarna als de beste vriendinnen gescheiden. Map had toen gedacht: „Kon ik er nu oom en tante ook nog buiten houden, dan stond ik op de berg der naastenliefde.” Maar dan zou ze de hagedis niet kunnen meenemen. Als oom en tante die zagen, moesten ze natuurlijk weten, hoe ze er aan kwam. Ja, en het diertje zo ergens in een tuin zetten, wou ze niet. Oom moest zeggen, of het nog kon genezen en, zo niet, het pijnloos afmaken. Je liep anders de kans, dat het nog veel pijn moest hebben, eer het dood was. Toen ze ditzelfde tegen oom zei, antwoordde die: „Map heeft dus wel iets geleerd van Annie. Of het nou een mug is of een hagedis”

„O, maar een mug is een schadelijk dier en een hagedis is nuttig,” had ze gezegd. Ze wou in geen geval voor weekhartig doorgaan. Oom had fijntjes gelachen. Hij kènde zijn nichtje al beter dan ze dacht.

Of het diertje genezen kon? Ja, dat geloofde oom wel, ofschoon

hij het niet zeker wist. Hem zalf op zijn rug smeren? „Maar Map toch. Moet er soms ook een verbandje om?”

Tante had in een grote stopfles wat zand gedaan en gezegd, dat hij daar voorlopig maar in moest. Ze zei: „Als enkel zijn huid beschadigd is, leeft hij gauw genoeg weer op en, als hij inwendig geraakt is, merken we dat ook wel. Eens kijken, of hij wat eten en drinken wil.”

Dat wou hij gráág. Een wonder zoals hij at. 't Was heus niet nodig, vliegen voor hem te vangen. Kruim van brood, beschuit, aardappels, niets kwam hem onpas. 't Was een hele gezelligheid voor Map, vooral toen ze de volgende dag om die netelroos thuisblijven moest. Ze hoefde niet naar bed, moest alleen maar binnenblijven, zou zich zonder de hagedis stellig erg hebben verveeld. Zo iemand die naar haar omkeek.... Ger kòn zaterdags niet, wist ze, maar de anderen? Dachten ze soms, dat netelroos besmettelijk was?

„De anderen zijn nog nooit hier geweest,” zei tante.

„Misschien durven ze niet goed.”
„Nou ja, maar Annie. . . .”
„Annie durft natuurlijk helemáál niet. Ze heeft in de klas best begrepen, dat je haar verdacht.”
„Goed, maar ze heeft ook begrepen, dat ik haar niet verraden heb. Alleen dáárom mocht ze al wel eens komen.”
„Om Catharine Mathilde haar oprechte dank te betuigen voor deze edele daad!”
„Nou ja,” deed Map een beetje verongelijkt. „In elk geval zou ik, als zij ziek was, wel naar háár gaan.”
„Ja, maar jij hebt in betrekking tot haar een schone lei.”
Dat liet Map maar zo. Woensdagmiddag had ze die lei toch erg vuil gemaakt. Maar daar wist tante niets van.
Wanneer zondags de netelroos zo goed als verdwenen is, vraagt ze: „Mag ik nu morgen weer naar school?”
„Morgen nog niet,” zegt oom. „Je moogt morgen wel naar buiten, als het goed weer is. Dinsdag kun je dan weer naar school.”
„Fijn, naar buiten vandaag,” denkt Map 's morgens bij het ontwaken. Ze heeft zich eigenlijk helemaal niet ziek gevoeld. Alleen erge jeuk gehad en wat verhoging. Nu is ze ook dáár af en mag weer lopen, waar ze wil.
Ja, dat màg ze. Maar zo in je eentje te lopen, valt niet mee. Waar moet je heen? Gelukkig heeft tante 's morgens een paar boodschappen te doen en belooft ze 's middags samen met Map een flinke wandeling te gaan maken.
„Gaan we al gauw, tante?” vraagt Map aan de koffietafel.
„Na de thee,” is het antwoord.
„Ik zal mijn patiënten gauw wegsturen,” zegt oom. „Dan kan er vroeg thee gedronken worden.”
Ja, maar 't wordt dan toch wel drie uur, eer ze weg kunnen, berekent Map. 't Spreekuur is van één tot twee, tot halfdrie zijn er altijd nog wel mensen, daarna theedrinken. . . .

„Ik weet een mooi werkje, dat jij nog voor we weggaan kunt doen,” zegt tante. „De hagedis wegbrengen.”

„Hè, tante, nóú al?”

„Al? Wat zijn gezondheid betreft, had hij zaterdag al wel kunnen vertrekken. 't Is zielig voor het dier, om nog langer in die fles te zitten. En zo levenslustig als hij wordt. . . . Hoe zou je het vinden, als hij morgen zichzelf de vrijheid verschaft, terwijl jij naar school was? Ik kan heus niet ieder ogenblik naar hem gaan kijken.”

De stopfles met de hagedis staat sinds gisteren buiten. Dat was beter voor het dier, had oom gezegd. Ja, hij scheen de gevangenschap moe. Als het hem gelukte, uit de fles te komen, zou hij de kans lopen, weer in Pims klauwen te verzeilen. Maar — 't zou toch ook fijn zijn, hem nog even te houden. Map is er verzekerd van, dat hij haar kent. Hij kijkt met zijn pientere oogjes haar zo grappig aan. . . . Hij komt steeds naar de kant, waar zij staat, snuffelt dan tegen het glas of hij zeggen wil: „Geef me maar wat.”

„'t Zou best leuk zijn, zo'n beestje voorgoed te houden,” zegt ze.

„En 't kan wel ook.”

„Ja, het kàn, als je er op ingericht bent,” antwoordt tante. „Maar geloof jij, dat je er het diertje een plezier mee doet? Het wil zijn vrijheid, meiskel!”

„En het sterft onvermijdelijk aan hartvervetting of een gebarsten maag, als jij het voeren blijft,” zegt oom. „Je geeft het ding veel te veel.”

„Als hij het ook zo graag lust. . . . Ik zou hem wel minder gaan geven. En we weten niet eens, of hij al helemaal beter is.”

„Kom nou,” lacht tante. „Van die paar krasjes op zijn rug zal hij niet veel last hebben gehad en, als hij inwendig iets mankeerde, zou hij al dood zijn geweest, of althans zich niet zo dartel hebben gedragen.”

„Maar dat stuk staart is hij toch kwijt, tante!”

„Daar heeft hij geen last van. Hagedissenstaarten zijn rare dingen, dat weet je ook wel.”

„Ja, als je een hagedis bij de staart pakt, kan het gebeuren, dat hij dit uitspruitsel schieten laat en staartloos verdwijnt,” antwoordt Map. „En dan groeit er later weer een nieuwe aan. Maar of zo'n stukje bijgroeit, weet ik niet.”

„Om dus zekerheid te hebben, dat onze logé zijn leven vervolgt met een ongeschonden staart, is het alleen maar nodig, er dit stompje af te trekken,” constateert oom. „Ik zou zeggen, Map, probeer het.”

„Ah bah, wat verzint u nou?”

„Net zo iets gekks, als toen jij voorstelde, het dier hier te houden. Dat beestje is gezond, het heeft zich dik gegeten en verlangt er naar, een holletje te gaan zoeken, waar het zijn winterslaap houden kan. Daarvoor is het nu de tijd. Als je het dus werkelijk goed met hem meent, breng je hem straks naar de duinen.”

Tja, dat zal dan wel moeten, want Map meent het inderdaad goed met de kleine groenjas. Voor het laatst mag hij zich nog eens volproppen met allerlei lekkers, wordt dan in een kartonnen doosje gedaan en gaat in Maps hand op weg naar de vrijheid. Dat hij niet begrijpt, welk geluk hem wacht, toont hij door zijn grote onrust. De stopfles was dan ook een paleis, vergeleken bij deze gevangenis.

„Stil maar, m'n kereltje, stil maar. 't Leed is zó geleden,” sust ze, schiet dan in de lach. Nu lijkt ze Annie wel. Die kan op deze manier met Pim praten. Raar eigenlijk, dat ze Annie helemaal niet in de tuin ziet of hoort. Ze is daar toch anders dagelijks aan het moederen over die kat. Zou de grijsbaard soms in ongenade zijn? Donderdagavond heeft hij beslist het hele huis op stelten gezet, door eens te gaan passagieren. Zoals hij toen geroepen is. . . . Tante zegt, dat mevrouw om halftwaalf nog om hem stond te galmen. Dat zou iets geweest zijn, om Annie mee te plagen. Die beweerde altijd, dat háár poes nooit een nacht buiten bleef, dat

háár poes onmiddellijk verscheen, als hij geroepen werd. Jawel, moet je gelóven.

Zo, dit duinpad maar ingaan en dáár, iets naar boven, bij dat struikgewas, de gevangene zijn vrijheid geven. Voorzichtig doet Map het doosje een eindje open. 't Kopje probeert er zich door te wringen. Twee bange oogjes kijken haar aan. Dan zet ze het op de grond, neemt het deksel er af – floep, hagedisje eruit en op een draf naar de struiken, waartussen het verdwijnt.

„Ondankbare kwajongen,” mompelt Map. Raar, maar ze heeft er een beetje een vervelend gevoel van, nu de kleine rakker voor-good weg is. Dat je je zo aan een beest kunt hechten en dan nog wel aan zó'n beest. Als het nu een hond was. . . . Of – een poes. . . . Ondanks zichzelf denkt ze op dit ogenblik iets anders over Annies sympathie voor Pim.

XII

GOED ZO, MAP!

Wat nu gaan doen? 't Is halftwee, dus heeft ze nog een uur de tijd. Hè, ze wou, dat ze naar school mocht. Of — nee, want dan schoot er die wandeling met tante bij in. Tante heeft juist gezegd, dat ze er wel op rekenen konden, kwart voor drieën op pad te gaan. Nou, dan zal Map eerst nog maar moedig een wandelingetje in haar eentje gaan maken.

Waar zal ze heen? Verder de duinen in mag ze niet, als ze alleen is. Dan maar eens gaan kijken bij die nieuwe huizen. Ze zijn bijna klaar. Een paar zijn er al van bewoond. Misschien staat er wel weer ergens een verhuiswagen voor de deur. Wel leuk, daar een beetje bij te kijken. Verhuizen is zo'n gezellig gedoe.

Langzaam slentert ze in de richting van de halfvoltooide straat, waar de bewuste huizen staan. Hoe stil is het hier. Geen tram, geen auto, je zou niet geloven, zo dicht bij de stad te zijn.

Stil? En wat is dat voor een lawaai, daar rechtsaf? Dat komt uit de richting van huize „Bos en Duin”. Eens even gaan kijken.

Nee maar, dáár gebeurt wat fraais. Daar bij dat vijvertje. Vier opgeschoten jongens zijn bezig, het een of andere dier te verdrinken. Hoor ze joelen, zie ze met grote, afgescheurde takken werken. Map hòlt er heen. Jawel, een kat zwemt daar rond, wil naar de kant, maar wordt dan teruggestoten.

„Mispunten, dierenbeulen, wat bezielt jullie,” gilt ze. „Láát dat, zeg ik je.”

Even staken de jongens hun wreed vermaak, schijnen verschrikt,

maar als ze zien, dat het een meisje is, een kind, jonger nog dan zijzelf, zetten ze kelen op, om bang van te worden. Map heeft waarschijnlijk in haar hele leven nog niet zoveel ruwe woorden gehoord, als nu in enkele seconden. Gaat het háár wat aan? Wil ze soms ook wat hebben? Zullen ze haar bij die kat smijten? Eén pakt haar bij de arm, maar krijgt een stomp in het gezicht, die hem terugdeinzen doet. Twee anderen grijpen haar vast, nummer vier zwiept met zijn natte tak een regen van frisse druppels over haar heen.

Tijd winnen, er komen toch allicht wel mensen, of anders kan dat dier ondertussen misschien ontsnappen, denkt Map, trapt, schopt, dreigt, schreeuwt. . . . De jongen, die de stomp opliep, roept: „Jongens, die kat wil 'm smeren.”

Nu laten ze Map los, slaan naar het druipnatte dier, dat moeizaam tegen de kant opklautert, maar terugvalt. In doodsangst zwemt het naar het midden, om zich te hoeden voor die kletsende takken. In het midden raken enkel de uiterste toppen hem, die doen geen pijn, maar het water golft zo wild en het arme dier schijnt doodmoe te zijn, kan zich bijna niet meer boven houden. „Hij keldert,” gieren de jongens schaterlachend. „Nog effies, dan heit ie et geleje.”

In wilde angst grijpt de poes zich aan een der takken vast, maar een ander slaat hem er af, hij duikt onder, komt toch weer boven. O, maar wat Map in dat ene ogenblik zag. . . . Dit moet Pim zijn, ja vast, deze lijkt kleiner, maar dat komt, doordat hij nat is. Diezelfde kop, die witte borst en ze zag ook zijn witgeschoeide voorpootjes.

„Ik weet van wie die poes is,” roept ze. „Jullie zult er inlopen. Ik zal alles vertellen.”

De jongens lachen haar uit. „Ga maar vertelle, waar ze z'n lijkje vinde kenne,” schreeuwen ze.

O, maar dit is verschrikkelijk. Annies poes. Die goeie Pim, die pootjes geeft. Kijk nou, hij kàn niet meer.

„Help, help,” gilt ze.

Daar gaat op „Bos en Duin” de voordeur open. Een heer komt naar buiten. Hij moet de tuin door en het hek uit, om bij het vijvertje te komen, maar, als de jongens hem zien, schrikken ze toch genoeg, om het hazepad te kiezen. Eén doet nog een laatste slag naar Pim. Hij duikt onder, komt niet dadelijk weer boven. O, o, zal hij nu tòch nog verdrinken?

„Pim, Pim, beste Pim.” Ha, daar is hij weer. En de heer is er ook. „Wat gebeurt hier?” vraagt hij.

„O, meneer” – Map huilt bijna – „vier grote jongens waren bezig, die poes te verdrinken. ’t Is de poes van mijn vriendinnetje. Zo’n leuk dier. Hij kan pootjes geven en ze houden zoveel van hem. O, hij verdrinkt al. . . .”

„Poes, poes,” roept meneer. „Kalm zijn, kindje! Een poes verdrinkt niet zo gauw. Kom hier. Kijk, hij zwemt. Hij neemt de kortste weg. Nu even stil zijn.”

Dan, als Pim, de uitputting nabij, tegen de kant opkruipt, is meneer met een paar stappen bij hem, grijpt hem bij het nekvel. Pimmy blaast, maakt een bijtbeweging.

„Hij bijt anders nooit, meneer! Echt niet. ’t Is een lief dier.”

„Dat geloof ik graag. De stakker is buiten zichzelf van angst en ellende. Spreek jij hem eens toe. Jou kent hij, hè?”

„Was ik vroeger maar aardiger tegen hem geweest,” flitst het door Map, maar Pim schijnt toch niet zulke héél onaangename herinneringen aan haar te hebben. Als ze met haar meest vriendelijke stemgeluid – wat lijkt dit veel op dat van Annie – hem tracht te kalmeren, heeft ze werkelijk succes.

„Pimmy, Pimmybaas. Is hij van ’t vrouwtje? Is hij lief? Arme Pimmekere!”

Meneer laat hem nu aan haar over, ze streelt zijn natte vacht, krabt hem achter de oren, strijkt hem onder de kin. Och, och, wat is dat arme dier nat en wat hijgt het. ’t Afschuwelijk spel had geen twee minuten langer moeten duren.

„Kun jij hem houden? Dan zal ik hulptroepen laten aanrukken,” zegt meneer.

O ja, ze kan hem best houden. Gerust, hij kent haar. Hoor nu, de stakker snort. Kijk, hij knipoogt. Annie heeft toch gelijk, hoor! 't Is een buitengewoon lief dier. Wat is nou voor een poes erger dan zo nat te zijn? En dan direct maar weer zo goedig. . . .

Als oom en tante Map daar eens bezig zagen. . . . Als die de be-
moedigende woorden en vertroosting en eens konden horen. . . .
Als iemand Map een uur geleden eens had verteld, dat ze zó met
Pimmy bezig zou zijn. . . .

Ah, daar komen twee dienstmeisjes aan. De een draagt een
emmer, de ander een mandje.

„Zo, zo, is dat die poes? Och, och, dat arme dier. Gelukkig, dat

het zulk zacht, zonnig weer is. Anders werd hij vast verkouden.”

„Hij zou er best griep van kunnen krijgen.”

„Of mazelen.”

Map begrijpt wel, dat ze haar uitlachen, maar dat kan haar niets schelen. Pim is gered, die goeie, beste Pim. De meisjes behandelen de poeseman met spons en zeem. Een raar werkje, vindt Map, maar 't helpt wel. Als hij wat is afgesponsd, wordt hem telkens de zeem omgeslagen, die dan ook telkens wordt uitgewrongen. Geweldig, wat neemt zo'n zeem een water op. Pim kan na deze behandeling gauw droog zijn.

„Nu maar naar de keuken.” In het mandje wordt Pim al levendiger; eenmaal binnen, begint hij zich geducht te likken.

„Hij gedraagt zich tenminste fatsoenlijker dan een natte hond,” zegt het ene meisje. „Honden schudden maar en spatten je de hele boel onder.”

Meneer en mevrouw komen ook kijken. Mevrouw geeft Pim een fijn, groot stuk vlees. Ze zegt, dat hij ook maar wat warme melk hebben moet. Meneer wil alles nog eens helemaal precies weten. Waar komt dat dier vandaan? Helemaal uit de Van Ammelrodelaan? Dat is ver!

„Een kwartier zowat,” zegt Map, kijkt dan met schrik op de klok. Al bijna halfdrie? Maar dan moest ze al thuis zijn. Ze zegt dit. Haar tante zal ongerust worden. Mag ze nu de poes maar meenemen?

„Dat natte dier?”

Ja, Pimmy mag veel vocht hebben afgestaan, droog is hij nog bij lange na niet. Zijn haren plakken. Zijn staart lijkt wel een rafelig touwtje.

„Weet je wat?” zegt mevrouw. „Ga jij maar naar huis en vertel aan zijn eigenaars, dat hij hier is. Zeg maar, dat we hem goed zullen verzorgen, tot ze hem komen halen. Zelfs al was hij droog, dan kun jij toch niet zo'n eind met hem in je armen lopen! Je zou

last met hem krijgen, want hij zal de eerste tijd wel erg schuw zijn."

Map vindt dit een prachtige oplossing en, na gegroet en bedankt te hebben, holt ze naar huis. Kijk nou, tante staat al uit te zien. Ja, ze blijft anders ook nooit zo lang weg.

„Map toch, we werden ongerust."

„Ja, tante, o tante, vier jongens waren bezig Pim te verdrinken en ik kwam er bij en een heb ik een slag op z'n snuit gegeven, maar 't hielp niet, en hij was bijna dood, Pim dan bedoel ik en toen schreeuwde ik om hulp en toen kwam die meneer van „Bos en Duin" en die joeg de jongens weg en toen kon hij er uitkomen en toen hebben de dienstmeisjes hem afgezeemd en mevrouw gaf hem vlees en hij krijgt warme melk en nou moet ik gauw naar Hoogendijk, om het te vertellen."

Tante houdt de handen tegen het hoofd. „Map, je redeneert me bijna ondersteboven," zegt ze.

„Nou, maar tante, 't was ook zo wat. Wat zullen ze bij Hoogendijk schrikken. Ik ben zó terug, hoor!"

Dat „zo" duurt nog wel even. En het is een heel bedaarde Map, die terugkomt. Nee, mevrouw Hoogendijk schrok niet. Mevrouw Hoogendijk was erg blij. Ze riep uit: „Map, kind, wat maak je ons gelukkig. Annie zal in de wolken zijn, maar ik ben ook erg dankbaar. We rekenden geen van drieën meer op zijn terugkomst."

„Was hij dan al lang weg, mevrouw?"

„Ja, van donderdagavond af."

„Donderdagavond? O, mevrouw, toen . . . O, toen zat hij bij ons in de tuin en toen heb ik hem weggejaagd. Hij holde vóór de straat op. O, mevrouw, dan was het mijn schuld."

„Welnee! Je deed het toch niet, om hem van huis te jagen? Je wou immers de vogels beschermen? Dat was goed. 't Zal me altijd een raadsel blijven, hoe hij aan 't zwerven is geraakt. Hij liep vaak genoeg in jullie laan en wist er best de weg. Dáár niet over prakkizeren, hoor Map! Je hebt hem gerèd! Dat is voor ons

van de meeste betekenis. Wat die Annie blij zal zijn. Ze heeft geen gelukkig ogenblik meer gehad, sinds het dier weg was. We hebben van alles gedaan, om hem terug te krijgen, zelfs een advertentie geplaatst. Zo'n dier toch! Al maar rondgezworven en ten slotte in handen van zulke straatjongens geraakt. Weet je wat ik doe? Ik ga hem straks zelf op de fiets even halen. Kun jij niet hier zijn, tot Annie uit school komt? 'k Zou het fijn vinden, als je kon meegenieten van haar blije gezicht."

„'k Zou met tante gaan wandelen, mevrouw! Maar — maarre — vanavond wil ik wel graag even komen, als u 't goedvindt."

Mevrouw Hoogendijk vindt het best en merkt niet, hoe bij Map de stemming omgeslagen is. Ze moet zich haasten. Ze wil natuurlijk terug zijn, eer Annie thuiskomt. Die is er tegenwoordig even over vieren al en zit dan maar het liefst in huis met haar verdriet. Alie, het dienstmeisje, dat er anders tot vier uur is en ook nog wel even langer zou willen blijven, moet naar de catechisatie. Mevrouw zal dus gauw de fiets voor de dag halen, ja, en dan moet ze op zolder nog iets zoeken, om Pim in te doen. . . . Tante merkt wèl de verandering, maar zegt er niets van. Oom wil precies weten, hoe alles gegaan is. Map vertelt. Al vertellend wordt ze weer levendiger, maar later met tante op de wandeling is ze stil.

„Ben je moe, Map?"

„Welnee, tante! Waarom zou ik moe zijn?"

„Omdat je al zo'n wandeling gemaakt hebt en dan nog een poeseredding erbij. . . ."

„Nou, maar moe bèn ik niet, hoor tante!" Dan, na een poosje:

„Weet u, tante, ik heb eigenlijk een beetje de damp in."

„Heeft mevrouw Hoogendijk die nevelen op je afgejaagd?"

„'t Is alles mijn schuld."

„Wat bedoel je?"

„Dat van Pim. Ik heb hem donderdagavond opgejaagd en toen is hij niet meer teruggekomen," zei mevrouw.

„Aha, dus in plaats van een pluim kreeg je een soortement be-risping.”

„Nee, tante, o nee, mevrouw was reuze-aardig. Ik had er goed aan gedaan, met hem van de vogels weg te jagen, zei ze, en ik kon het helemaal niet helpen, o, en nog veel meer moois kreeg ik te horen.”

„Je had toch ook zeker niet bedoeld, hem van huis te jagen?”

„Dat niet. Maar ik weet eigenlijk niet eens, of hij wel op vogeltjes loerde en ik deed heel lelijk, ik schopte naar hem en raakte hem ook wel een beetje. Niet erg, 't was tegen zijn staart, maar hij schrok geweldig en sprong meteen aan de overkant bij Baartman over het hek.”

„Was dat donderdag, zeg je?”

„Ja, tantel!”

„Dus de dag van de hagedis.”

Heel zacht komt er weer: „Ja, tantel!”

„Die schop was dus feitelijk voor Annie bestemd.”

„Nou maakt u het al te erg.”

„Dat weet ik nog niet zo precies. Annie had je niet aardig behandeld, dus begrijp ik wel, dat je onvriendelijk over haar dacht.”

„Och — ja — ziet u, ik vond, dat ze wel iets had kunnen zeggen van — van dat ik haar niet verraden had.”

„Ze had je daar netjes voor moeten bedanken.”

„U steekt er de gek mee.”

„Dacht je? Misschien een beetje. Maar Annies gedrag vond ik wel onaardig, hoor! Waar had jij dat aan verdiend?”

„O, tante, u” Stijf drukt Map tantes arm tegen zich aan.

„Nou, Mappedkind?”

„Ik had het wèl verdiend. Ik was woensdagmiddag onhebbelijk. Ik heb niet gedaan, wat u zei, ik bedoel met de tractatie. Ik liet Annie niet presenteren en Jantje vroeg haar, of haar broertje ook niet eens jarig was en toen ze zei, dat ze geen broertjes of zusjes had, zei hij: Jij hebt ook niks. Jij bent niet lief. Toen maakte ik

het nog erger. Ik zei tegen hem, dat hij een schattebout was. Als je zoiets tegen hem zegt, zegt hij precies hetzelfde terug, dat wist ik wel en daarom deed ik het. Hij zei toen: Jij ook schattebout. Och en Annie keek zo zielig. 'k Snap nou zelf niet meer, hoe ik zo zijn kon."

Als tante niet direct antwoord geeft, vraagt Map: „Vindt u het heel erg, tante?"

„Aardig is anders, Map! Je hebt heel wat goed te maken. Gelukkig, dat je daar nu meteen mee begonnen bent."

„Hoe bedoelt u?"

„Door mij dit te vertellen. Zie je, ik dacht ook al tamelijk onvriendelijk over Annie. Maar nu ik dit weet, begrijp ik haar. Niet dat ik goedkeur, wat ze deed, maar ik snap, hoe boos ze op je was. En later was jij weer boos op haar; dat moest die poes ontgelden, met dit gevolg dat de familie Hoogendijk drie onaangename dagen heeft gehad en Annie wel helemaal ontroostbaar zal zijn geweest."

„En dat arme dier bijna verdronken was.

„Ja, en dat allemaal om een beetje kinderruzie."

Dàt woord treft. Kinderruzie, dat is zoiets als: kinderachtig gedoe. En welk meisje van tegen de dertien wordt graag kinderachtig genoemd?

„Maar 't kan allemaal nog in orde komen, Map! Als jullie nu eindelijk eens met elkaar praat en eerlijk bekent, waarin je tegenover elkaar te kort geschoten bent, dan — ben je aan het punt, waarmee je had moeten beginnen, toen je merkte, dat er verwijdering kwam. Goed beschouwd geloof ik toch niet, dat je die verwijdering prettig vond, is 't wel?"

„O nee, tante! 'k Zal blij zijn, als het weer goed is. Ik vond het wel erg akelig de laatste tijd."

„Wat zul je nu dubbel blij zijn, dat je die poes hebt gered."

„Tante, daar ben ik niet enkel maar blij om, daar ben ik dankbaar voor."

Maps stem trilt. Tante kent haar voldoende, om te weten, dat ze zoiets niet gemakkelijk zegt. Tante begrijpt, wat ze denkt, wil er nu verder niet over spreken.

„Fijn weer, hè Map? Zullen we doortippelen tot het Hildebrandpark en bij Sanders een ijsje gaan snoepen?”

„O, tante, dólletjes.”

XIII

WAT EEN VREUGDE

Annie Hoogendijk holt om vier uur nog harder naar huis, dan ze gewoon is. Geen wonder. Nu heeft ze ook al onenigheid met Ger. Stel je voor, met Gèr! Met haar allerbeste vriendin.

Dat komt zó. Ger heeft zaterdag gevraagd, hoe het met Map ging. Toen heeft ze gezegd, er niet te zijn geweest. Ger heeft daar verwonderd van opgezien. Niet naar een buurmeisje geweest, dat ziek is? „Waarom niet?”

Omdat Annie zich voorgenomen had, niet te zeggen, hoe Map achter Pim had gejaagd, had ze enkel geantwoord: „k Zal wel zien, wat ik vanmiddag doe.”

„Zeg dan maar, dat ik morgen misschien even kom,” zei Ger daarop.

Annie had teveel verdriet over Pim gehad, om er zich veel van aan te trekken, of Ger zondags gaan zou of niet. Ze had er nauwelijks meer aan gedacht en vrij onnozel gekeken, toen Ger vanmorgen op haar afstoot met een: „Hoe is 't met Map? Vond ze het niet erg, dat ik helemaal niet geweest ben? Ik kon gisteren ècht niet.”

„k Weet niet, 'k heb haar niet gezien,” heeft ze op bitse toon geantwoord, toen, ziende Gers verbazing, er uit geflapt: „Ik kijk niet meer naar haar om, nóóit meer. 't Is háár schuld, dat onze Pimmy weg is. Zij heeft hem opgejaagd en toen is hij door een hond doodgebeten. Iemand die het gezien heeft, heeft het me zelf verteld.”

Meteen heeft ze zich omgedraaid en nauwelijks meer met Ger gesproken nòch binnen, nòch buiten de school. Ger heeft nog wel getracht, meer van 't geval te horen, maar Annie heeft geantwoord: „Je hebt gehoord, wat ik zei en zo is het.”

Wat zij toch ongelukkig is. Nooit een broertje of zusje gehad, nu haar poes weg en ook geen enkele vriendin meer. Op Map wordt ze natuurlijk nooit meer goed en Ger — nou, die zou heel erg moeten veranderen, hoor! Wanneer ze, ondanks al, wat ze nu weet, toch naar Map gaat, hoeft ze bij Annie niet meer te komen. Als die Map haar zó hoog zit. . . . Niet eerst vragen, of Pim teruggekomen is, nee, éérst informeren naar Map. Net of netelroos een dodelijke ziekte is. Hè, altijd nog hoopt ze, Pimmy op een hekpaal te zien zitten, als ze de laan inkomt. Hoe vaak zat hij daar op de uitkijk. En dat hij er nu nooit meer zitten zal. Ze gaat langzamer lopen. Op school verlangt ze naar huis en thuis is ze ook niet gelukkig. Ze mist die Pimmebaas zo erg. En dan de gedachte, hóé hij weggekomen is. Ze tracht zich te troosten met te denken, dat hij nergens meer van weet en geen pijn meer heeft, als hij dood is, maar 't helpt niet veel. Hoe lang hadden ze nog plezier van hem kunnen hebben. Oma heeft een poes, die al vijftien jaar is. Pim was pas zes. Wat nu? Moeder niet voor 't raam? Ze kijkt naar binnen, tikt tegen de ruit. Geen antwoord. Nu ja, ze is wel erg vroeg. Misschien is moeder boven. Dan maar bellen.

Hoort ze niets? Helemaal geen voetstappen? Dat is raar. Moeder is bijna altijd thuis om deze tijd. Moet ze eens weg, dan krijgt Annie de sleutel mee. Maar moeder hoefde nergens heen vanmiddag. Ze zou het anders wel gezegd hebben.

Een hevige angst overvalt haar. Als er eens iets gebeurd is! Moeder kan wel ineens ziek geworden zijn. Stel je voor, dat ze met pijn in bed ligt. Alie gaat 's maandagsmiddags al om kwart voor drieën weg. Natuurlijk zou ze wel gebleven zijn, als er iets met moeder was, maar 't kan later opgekomen zijn. Net als met de

moeder van Gré Verdoorn. Die kreeg buikpijn, ging even liggen en kon toen niet meer opstaan. Blindedarmontsteking. Nee, maar dan zou moeder eerder op de divan zijn gaan liggen en daar is ze niet. Als er maar niets met vader gebeurd is. Een aanrijding of zo. Misschien is moeder wel opgebeld, dat ze ergens in een ziekenhuis bij hem moest komen. Moeder was misschien wel zó van streek, dat ze er helemaal niet aan dacht, op de een of andere wijze een boodschap achter te laten.

Wat nu te doen? Kon ze maar aan de achterkant komen. Ze zou dan de ladder uit het schuurtje kunnen halen en door een der slaapkamerramen zien te klimmen. Vervelend ook, dat ze in een tussenhuis wonen. Bij de hoekhuizen kun je zo fijn achterom. Zal ze bij de burens vragen, of ze achterom mag en dan proberen, over de schutting te klauteren? Nee, dat gelukt haar tòch niet. Die is veel te hoog. Er is maar één middel om achter het huis te komen. Bij de dokter vragen, of ze door de heg kruipen mag. Dat kan best als je de struiken voorzichtig uiteen buigt. Er is maar laag latwerk tussen. Zal ze? Nee, nee, dat durft ze niet.

O, moeder, móéder! Er móét iets ergs zijn. Moeder zou haar anders niet voor een gesloten deur laten komen. O, als er toch met vader of moeder iets gebeurd is . . . Ze loopt terug naar de straat. Niets te zien. Dan maar weer naar de deur. Nog eens bellen. Héél hard.

Ach, wat, dat gééft immers niet? Moeder zou heus het eerste bellen wel gehoord hebben, als ze in huis was. Nieuwe gedachten komen op. Vrééslijke gedachten. 't Is wel eens gebeurd, dat kinderen uit school kwamen en hun moeder dood vonden!

Weer gaat ze naar de straat en dàn — móéder! Kijk die moeder trappen! Anders fietst ze zo bedaard, maar nu racet ze als een razende.

„Annie, kind, was je er al lang?” Moeder hijgt, de fiets rammelt van de vaart, waarmee ze afspringt en — „miau-au-auw” komt er uit het reismandje op de bagagedrager.

„Móéder?”

„Ja, m'n kind, hij is het. Maak maar voorzichtig los. Niet buiten het mandje opendoen, hoor! Hij is erg schuw.”

„Pimmetje, Pimmetje.”

„Mauw, mauw,” klinkt het, iets minder angstig dan de eerste keer. O, die riemen. Ze zitten zo vast. En Annies handen beven zo. Moeder terug èn Pim.

Daar heeft ze het mandje onder de arm. Moeder opent de deur. Vlug naar binnen, de kamer in, het deksel eraf. Een magere, wilde Pim vliegt er uit, zet een hoge rug, blaast, kijkt verwonderd om zich heen. . . .

„Lieve Pimmy!”

Pim springt in de vensterbank, drukt zich tegen de ruit. Hij weet nog niet, hoe hij het heeft. Al dat zwerven, dat honger lijden, toen die ruwe jongens, dat koude water, die stokken, dat vreemde huis. . . . Toen hij daar een beetje bekomen was, kwam de vrouw, maar die stopte hem in zo'n raar, klein ding en toen was het maar: boem, boem, wéér een schok en nòg een.

„Lieve, lieve Pimmy toch. Ben jij zo bang? Maar je bent nu toch weer thuis? Kijk dan eens, wat heeft het vrouwtje hier?”

Ja, dit is toch wel de bekende kamer en dat is de jonge vrouw en ze haalt de biscuittrommel uit het buffet. Ha, zo'n lekker, knappend ding smáákt. Pim heeft aardig wat te eten gehad daar op „Bos en Duin”, maar na zoveel dagen gehongerd te hebben, kan hij ook heel wat bergen. Al etend kalmeert hij. Als er dan bovendien een stukje rauw vlees komt en een schoteltje melk. . . . En dat allemaal in de kamer, terwijl toch anders de keuken zijn eetzaal is. . . .

„O moeder, wat ben ik blij. Waar heeft u hem vandaan gehaald?”

Moeder vertelt. Ja, daar was die Map gekomen met zo'n boodschap. Niet te geloven, hè? En moeder had zich zo gehaast, had zo gehoopt, voor vieren weer thuis te zijn. Eerst moest ze naar

de vliering, om dat reismandje. Ze had niet geweten, waarin Pim te bergen, tot het haar te binnen schoot, dat er nog een oud reismandje op de vliering moest liggen. Je kunt zo'n dier niet in een koffer stoppen, hè? Nou en toen was ze gauw weggefiets. De meneer en mevrouw van „Bos en Duin” waren erg aardig geweest. Ze had binnen moeten komen en thee moeten drinken. „Kind, ik zat er op hete kolen,” zegt moeder, „want ik zag de wijzer van de klok maar schuiven en ik dacht maar aan jou. 't Zou natuurlijk onbeleefd zijn geweest, zo ineens weg te hollen. Heb je lang moeten wachten, arme Puck?”

„Noem u me gerust maar een rijke puck, moes! Ik kreeg daar ineens u en Pim allebei tegelijk terug. Ik was eerst vreeslijk angstig. Ik haalde me allerlei griezeligheden in mijn bol en daar ineens gebeurde het fijnste, wat gebeuren kòn!”

„En dat het nu Map is geweest, die hem redde, hè? Meneer en mevrouw raakten er niet over uitgepraat. Ze hadden die jongens al wel bezig gezien bij het vijvertje, maar 't ligt een eind van het huis, zodat ze niet konden zien, wat er gebeurde. En daar ineens zien ze die Map aan komen stuiven en die slaat me daar zo'n grote jongen pardoes in zijn gezicht. Twee anderen pakten haar aan. Meneer wou naar buiten gaan, maar ze lieten haar weer los en hij dacht, dat het daarmee afgelopen was. Toen begon Map te gillen om hulp en dàt werd Pimmy's behoud. Hij was werkelijk bijna verdronken, zei meneer. En zo lief en bezorgd die Map voor hem was. . . . De dienstmeisjes staken er de gek mee, maar ze trok er zich niets van aan. Ze ging maar voort met hem op z'n gemak te brengen. En hij toonde, dat hij haar kende, zeiden ze. Als zij hem aaide, snorde hij, maar zodra ze weg was, werd hij schuw en was er van snorren geen sprake meer.”

Annie neemt Pim in haar armen, drukt haar gezicht tegen zijn vacht. Dat ze hem terùg heeft. En dat het zo weinig gescheeld had, of hij was een gruwelijke dood gestorven!

Pimmy snort, snort al harder. Nu wéét hij wel, dat hij thuis is.

„Mag zijn kussen op de divan, moeder?”

Moeder haalt het poesekussen voor de dag. „Ik heb het vanmorgen geklopt en geborsteld,” zegt ze. „En, terwijl ik er mee bezig was, dacht ik: ik kan het net zo goed in de lorrenmand gooien.”

Die stem van moeder, die toon. . . . Geloof maar, dat ze óók blij is. En straks vader. . . . Die kan er over een half uur zijn. Zal ze zo lang wachten, om te zien welk gezicht hij zet, of. . . .

„Moeder, ik ga naar Map, als u 't goedvindt.”

„Ze wou vanavond hier komen. Ze ging vanmiddag met haar tante wandelen. Laten we eerst maar eens een kopje thee drinken.”

Enig is het, hier zo rustig met moeder te zitten en Pim op de divan te zien liggen. Pim is al in slaap. Geen wonder. Hij is natuurlijk erg moe.

Ja, enig, máár — hoort ze daar Map niet? Map zal hier komen vanavond. O, maar zij behoort naar háár te gaan. Dat zou ze al moeten doen, om wat Map voor Pim heeft gedaan, maar het moet toch ook om een àndere reden. Het is nu niet om die zogenaamde gelofte, die ze deed — ze kan gruwen, als ze daaraan denkt en begrijpt niet, hoe ze durfde — nee, het is, omdat ze haar schuld bekennen wil. Niet omdat het moet. Gáán dus maar. Het blij verwonderde gezicht van vader zal ze er om missen en dat spijt haar, maar langer wachten wil ze niet.

„Moeder, ik hóorde Map. Ik wil toch liever naar háár. Ik moet haar toch bedanken, hè? En ik moet haar ook nog wat zeggen.”

XIV

EEN BESTE AVOND VAN EEN GOEDE DAG

„Map!”

„Ha, die Annie!”

„Ik -ik-”

„Ik bedank je heel hartelijk voor de redding van mijn schattekat, bedoel je, hè? Maar ik mag er hem wel voor bedanken, dat hij zo dapper gezwommen heeft. Als hij de moed eerder opgegeven had, was ik zijn moordenaars geworden. Je weet immers, dat ik hem donderdag opgejaagd heb?”

„Ja, maar dat deed je niet met een kwade bedoeling. Je kon niet weten, dat hij zou gaan zwerven.”

„Nou, die bedoeling van mij. . . . Nee, dat wou ik natuurlijk niet, maar ik was nijdig en koelde mijn woede aan een onschuldige. Ik heb zelfs — maar laten we een eindje omlopen, zeg! Ik ben vandaag beziel met wandellust en lopend praat het prettiger.” Annie vindt dat ook. Als je naast elkaar gaat, hoef je elkaar niet aan te kijken.

„Haak in.” Dan, als ze zusterlijk gearmd voortstappen, zegt Map: „Ik heb niet alleen gejaagd achter Pim, ik heb hem ook geschopt. Ik raakte zijn teerbemide staart. En, weet je, wat tante daarvan zei? Dat die schop zeker voor jóú bedoeld was. En dat, terwijl je niet eens een staart bezit.”

„Zo. Nou, ik had die schop dubbel en dwars verdiend.”

„Waarom dan m'n hartediefje?”

„Omdat ik die hagedis in je doosje stopte.”

„Dat was op zichzelf komiek. Nee, 't nijdigst was ik erover, dat je je mond bleef houden, toen je merkte, dat ik je niet verraden had.”

Annie slikt een paar maal, antwoordt dan: „Map, als je eens wist, hoe dat van die hagedis me gespeten heeft. 't Was een domme streek. Ik was boos op je, omdat . . .”

„Omdat ik getracht heb, je het hart van Janneman te ontstelen, ja, ja, ik verdiende wel wat. Maar ga dóór.”

„Ik heb er mezelf het meest mee gestraft.”

„Wist ik wel. Jij werd het kind van de rekening.”

„O, maar ik bedoel niet, dat het daarom minder erg was, wat ik tegen jóú deed. 't Was allermiserabelst van me. En toen ik merkte, dat je alles wist en me toch niet had verraden — heus, Map, ik wou je zeggen, hoe fijn ik dat van je vond, ik — ik wou je nog méér zeggen, ik wou — nou ja, maar ik wist niet goed, hoe te beginnen. En toen was ik boven en ik hoorde jou thuiskomen en tegen Pim te keer gaan en toen — ja toen — ik . . .”

„Zouden we maar niet ophouden met onze bekentenissen? We hebben allebei raar gedaan en hebben er allebei spijt van, zo staan we dus quitte.”

„Nee, nee, dat is niet waar,” betuigt Annie met vuur. „Al had je mij 'k weet niet wat gedaan, dan nog stond ik bij je in 't krijt om dat van Pim. Je zult me wel uitlachen, maar 'k heb nog geen nacht goed geslapen, sinds hij weg was. Ik heb wat afgegriemd. Een jongen had me gezegd, dat hij door een hond was doodgebeten. Vader en moeder zeiden eerst, dat het vast niet waar was, maar, toen hij helemaal niet terugkwam, geloofden ze het ook. O, ik vond het zo erg. En — en nou heb ik het vandaag ook tegen Ger gezegd. Ik wou het eerst niet doen, maar vanmorgen — ze wou me een boodschap voor je meegeven, ik moest zeggen, dat ze gisteren naar je toe had willen komen, maar dat ze niet kon, en dat wóú ik niet, nou en dat vond zij raar en toen zei ik, dat jij Pim had opgejaagd. O, ik . . .”

„Hou nou op, zeg! Je meende immers, dat ik de schuld was van zijn dood? 'k Begrijp niet, dat je het haar al niet eerder zei. Morgen vertellen we haar samen, dat ik mijn kwaad heb geboet.”
„En hóé! Kon ik het ook maar.”

„Zullen we nou éíndelijk eens uit een ander vaatje gaan tappen?”
„Ben je – wil je – kan het heus weer zó tussen ons worden, als het geweest is?”

„Misschien zelfs beter,” antwoordt Map op een voor haar heel ernstige toon. „We hebben elkaar beter leren kennen, dunkt me. En we hebben allicht in deze dagen gevoeld, toch wel iets met elkaar op te hebben. Ik heb meer dan eens gedacht: „'k Wou, dat Annie even overwipte.”

„En ik heb vaak, als ik naar school of naar huis liep, gedacht: Was het maar weer zoals vroeger.”

„We hadden ronduit met elkaar moeten praten, toen we merkten, dat het scheef ging.”

„Ja. Ja, dat is zo.”

„Ik had aan jou moeten vragen, waarom je bij tijden zo stug was, hè?”

Een fel rood trekt over Annies wangen en antwoord weet ze niet.

„Zie je, Anneke, juist dàn vond ik je onuitstaanbaar. Ik hoefde niets te vragen, want ik wist wel, waarom het was. Ik dacht: zeg dan toch, wat je op je hart hebt en ik vond mezelf een engel vanwege mijn zoetsappigheid tegenover jouw stugheid. En dát was weer mis van mij. Och, maar kind, als je wist, hoe ik soms naar mijn eigen broertje verlangde. Heus, dat ik zo met Janneman optrok was enkel dáárom. Tenminste in 't begin. Verleden woensdag was het wel echt, om je te plagen en dat was min van me.”

„Schei nou uit. We zouden immers over wat anders beginnen?”

„Ja, maar toen kwam jij op het oude chapter terug.” Ze praten nu werkelijk over andere dingen. Evenwel, als het etenstijd is,

kan Annie het niet laten, toch nog even hetzelfde thema aan te roeren.

„Zie je, Map, als ik dat maar geweten had, dat jij zoveel verdriet om je broertje had – maar ik dacht – en toen je op zijn verjaardag zo uitgelaten deed. . . .”

„Toen vond je me een harteloos schepsel, probeer er maar niet om te jokken, snoezepoes! De een is de ander niet, neem dat van mij aan. Als jij ergens zo'n broertje had zitten, zou je mond er niet over stilstaan en ik verwerk zulke dingen liever in m'n enigheidje. Je zult me maar moeten nemen, zoals ik ben. Tenminste – als je daar trek in hebt.”

„Nog meer dan in de biefstuk, die moeder aan het bakken is,” lacht Annie.

.

Als Annie na het eten aan haar huiswerk beginnen wil, komt Map binnenstuiven.

„Heb je veel te doen?”

„Nee, gelukkig niet. O zeg, kom toch eens even naar Pim kijken. Ik dacht, dat hij dagenlang slapen zou, maar hij doet niets dan kopjes geven. En gegeten dat hij heeft. . . .”

„De helft van jouw biefstuk zeker.”

Pim ligt op zijn kussen in de achterkamer, maar, zodra de meisjes binnenkomen, springt hij naar ze toe en begint maar weer te strelen. De benen van Annie krijgen een extra-beurt, die van Map – zij vindt dat griezelig, net zoiets als netelroos, maar ze doorstaat het heldhaftig – de tafelpoten, de stoelen. . . . Pimmy wil pootjes geven en gaat op de rug liggen van louter genoegen.

„Wat een schat, hè? Of een mormel?”

„Nee, hoor, een schat. 'k Zal je nooit meer met hem plagen. Een mensenhart is een raar ding. Wil je geloven, dat ik al bijna even mal met die hagedis was? Ik voelde me heus een beetje eenzaam na z'n vertrek.”

Dàt vindt Annie wonderlijk. Zo'n griezeldier. . . .

„Ja, 't was werkelijk een snoes. Gelukkig dat ik nu jou weer terug heb. Je bent een waardige plaatsvervangster voor een hagedis.”

„Dank voor 't compliment, dame!”

„Nee zeg, nu sta ik hier m'n tijd te verpraten en ik wou je vragen, of je even meeking naar Ger. Schrik maar niet, je fiets hoeft de duisternis niet in en lijn twee blijft ook in ruste. Oom moet er met de auto langs en wil er ons afzetten. 't Kost je niet veel tijd, want na een kwartier, hoogstens twintig minuten, komt hij ons weer halen. We kunnen dan even vertellen, dat Pim terecht is.”

„O zeg, réúzel Even vragen, of ik mag.”

Ja, 't wordt toegestaan en enkele minuten later rijden ze weg.

Ger weet niet, hoe ze het heeft, als die twee daar zo vrolijk voor de deur staan. Ze zat er juist over te prakkizeren, of de vrede niet te herstellen zou zijn. 't Leek haar bijna niet mogelijk en nú. . . .

„Moet je horen, Ger, Pim is terug. Hij was bijna verdronken, maar Map heeft hem gered.”

„Wat niet meer dan een staaltje van de plicht dezer jongedame was, aangezien ze hem al scheldend en schoppend op het verkeerde pad had gebracht,” roept Map, onder het naar boven hollen.

„Meisjes, meisjes toch,” waarschuwt mevrouw De Haas. „Ik heb net Jantje naar bed gebracht. Kom in de kamer en doe wat zachter.”

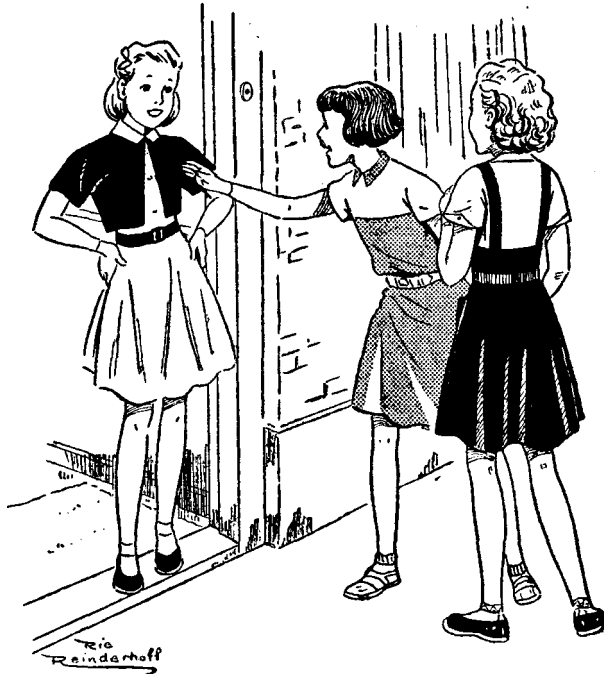
Ach, 't is al te laat. Jantje begint te roepen. „Moes, moes, is Annie daar?”

„Zoet gaan slapen, vent!”

„Mag Annie even komen? Klein versie zingen? Toe nou, moes!”

„Hè, mevrouw, laat het voor één keertje toe,” smeekt Map. „Terwijl Annie boven zingt, vertel ik het wonderverhaal van Pim. Het is nog mooier dan van de krokodil, Tineke!”

„Echt gebeurd?” vraagt Bep.

„Moes, mag Annie nou effies komen?” klinkt het van boven.
„Nou, voor deze keer dan. Maar niet te lang bij hem blijven, hoor Annie!”
„Fijn,” juicht het kereltje, als ze boven komt. Hij knuffelt zich tegen haar aan, wil kusjes geven, maar laat zich toch al gauw neerleggen en toedekken.
„Zingen,” commandeert hij.
Annie zingt. Bij het eerste versje neuriet hij mee, onder het tweede vallen de oogjes dicht en na het derde slaapt hij. Op de tenen sluipt Annie naar beneden.
„Zo’n schat,” zegt ze. „Mag Map ook even gaan kijken, mevrouw? Hij slaapt al en, als ze nou heel zacht doet. . . .”
„Niks hoor,” lacht Map, „ik ben de rechte niet, om jochies in slaap te maken of te houden. Ik ben daar te bombarie-achtig voor.”

„Dat dunkt mij ook,” zegt mevrouw De Haas.

Niet lang duurt het, of de doktersauto staat weer voor de deur.

„Jammer, zo gauw al,” vindt Ger.

„Meid, ik moet nog aan m'n werk beginnen,” zegt Annie.

„Als je dáár vanavond je hoofd maar bij houden kunt,” lacht mevrouw.

.. .. .

„Wat een genóttelijke dag,” zegt Map, als ze samen achter in de wagen weggedoken liggen in de zachte kussens.

„Ik heb nog nooit zo'n fijne dag beleefd,” antwoordt Annie. „O, Map, dat jij Pim hebt gered.”

„Niet steeds op hetzelfde aambeeld slaan, schaapje! Ik zei straks immers al, dat het een staaltje van mijn plicht was? Wie heeft hem de wijde wereld ingejaagd?”

„Map, hoor eens, weet je wat het allerergste voor me geweest is? De gedachte, dat het gebeurd was voor straf, omdat ik jou — nou ja, je weet wel. Ik dacht — die arme Pim heeft zo'n akelig einde gehad door míjn schuld, omdat ik straf hebben moest.”

„Eenlingetje,” schiet het door Maps gedachten. „Daar moet je nou Annie voor hebben, om zoiets te denken en — te zèggen.”

„Vind je het gek, Map?”

Nu schaamt ze zich, begrijpt Map. Ze slaat haar arm om Annies schouders en zegt: „Nee, hoor! Wie in de narigheid zit, haalt zich van alles in 't hoofd. Je hebt het jezelf hoe langer hoe moeilijker gemaakt, stakker!” Ze denkt erbij: 't Is toch een schat, al is ze wat bijzonder. Met haar wil ik nooit, nóóit meer kwaad zijn.

Zo. De auto stopt. Ze zijn er al weer.

„Jammer dat we nog niet een half uurtje langer kunnen rijden,” zegt Map.

„Daar heb je nogal wat aan in donker,” antwoordt de dokter.

„Nee, dan weet ik iets beters. Als het zulk mooi weer blijft, moesten we woensdagmiddag eens een flinke tocht gaan maken.”

„Wie allemaal, oom?”

„Mevrouw en dokter Van Leuven plus drie jongedames.”

„O, oom, éinig! Wat zeg jij ervan, Anneke?”

„Mag ik dan óók mee?”

„Wie zouden die jongedames anders zijn dan jij, Ger en ik?”

„Natuurlijk, wie anders? Zelfs een meisje, dat een grote jongen op z'n gezicht geeft, is nu en dan een jongedame,” zegt de dokter.

„Dat dacht ik ook,” antwoordt Map. „Maar u zei woensdag, oom, en u bedoelt zeker zaterdag?”

„Nee, ik bedoel woensdag. Tenminste, als er niet onverwacht een paar dozijn mensen ziek worden. Dàn zou ik niet kunnen. Op het ogenblik zijn er weinig zieken en dit mooie herfstweer moeten we waarnemen. Woensdag zal het nog wel goed zijn. De zaterdag ligt in zo'n ver verschiet.”

„Fijn, overmorgen al,” juicht Map.

„O, dokter, éinig,” roept Annie.

„Dan nu weer vlug aan het werk, juffertjes! Map kan ook nog wel het een en ander doen. Je weet nu zeker wel van Annie, wat er opgegeven is, hè?”

Dáár was nog geen woord over gesproken, maar 't is gauw gezegd. Map heeft al wat in 't voren gewerkt. Ze kent dat allemaal al wel.

Was Annie ook maar zo gelukkig. Die zit een half uur later in haar boek te kijken zonder te lezen, laat staan te leren. Er is ook zoveel gebeurd op deze dag – en in de voorafgaande dagen. . . .

Dan ineens – vader en moeder schrikken ervan – komt er op een wondere toon: „Die Map is een goeierd en ik – ik ben – o, u weet niet alles.

„Eenlingetje,” zou Map misschien weer denken, als ze hoorde, wat Annie nu zeggen gaat. Maar ze hoort het niet en ze zal nooit weten, wat hier op deze avond nog verhandeld wordt. Dat is goed. Er zijn dingen, die je binnen de muren van je eigen huis houden moet.

Annie, die een paar dagen geleden meende, dat ze nooit zoals „kinderen uit een boek” alles aan haar moeder zou durven vertellen, stort nu haar hart uit voor vader en moeder beiden. Ze vertelt van de hagedis, ze vertelt van alles, wat er aan voorafging, van haar wangunst, van haar al maar erger onaardig zijn. Ze vertelt ook, hoe ze meende, het verdwijnen van Pim als haar straf te moeten beschouwen. O, vader en moeder moeten vooral niet menen, dat Map onaardig was, zij was de schuld van alles, zij. Vader en moeder laten haar maar doorgaan. Die last moet van Annies hart af.

Als ze eindelijk ophoudt, zegt vader: „Goed beschouwd kunnen we dus met één woord de oorzaak van alle ellende noemen, hè Anneke? Alles kwam voort uit jaloezie.”

Annie knikt.

„We hebben er al eens eerder op gewezen, hoe verkeerd het is, jaloeers te zijn, hè?” vraagt moeder. „Jaloersheid lijkt zo’n klein gebrekje, maar het kan grote gevolgen hebben.”

Annie knikt nog eens. „k Heb er zo’n spijt van,” zegt ze.

„Dat kan ik me begrijpen, kindje. Vooral nu blijkt, dat Map er toch niet zo heel veel aanleiding toe gaf. Uit jaloezie komt zoveel lelijks voort. Je plaatste er Map door in een verkeerd daglicht, je vergalde er je eigen leven door. Je zondigde. Voel je dat wel, Annie?”

Ja, dat voelt Annie terdege.

„Ieder mens heeft z’n karakterfouten,” zegt vader. „Het is goed, als we die van onszelf weten, opdat we leren ze te bestrijden, biddend te bestrijden. Ik denk niet, dat jij dit gedaan hebt, m’n kind.”

Nee, daar heeft Annie zelf niet over gedàcht. Maar vanavond is er in haar hart een voortdurend smeken om vergeving.

Vader en moeder begrijpen dit wel. Ze zeggen, dat Annie verzekerd kan zijn van die vergeving, als ze met berouw er om bidt. Het is ondertussen vrij laat geworden. Zou ze nu maar niet liever

naar bed gaan en morgenochtend wat vroeger opstaan, om dan de taak af te werken? Nu wil het haar misschien tòch niet meer gelukken.

„Nu gelukt het me juist,” antwoordt Annie. „Ik ben zo blij, dat ik u alles verteld heb. Nu is het pas ècht goed.”

Ja, 't werk vlot best. Met drie kwartier is ze helemaal klaar. Nu maar gauw naar boven.

Pim krijgt deze avond ook een nachtkus. Dat is anders iets, waar moeder niet van houdt. Je kunt er haren van naar binnen krijgen en dat is ongezond. Och, maar 't is nu zo'n heel buitengewone avond. Dat moet iedereen begrijpen. Ook Pim.

INHOUD

	Blz.
I. Een nieuwe vriendin	7
II. Catharine Mathilde	14
III. Is zo zo?	21
IV. Met z'n drieën	28
V. Iets om over te denken	34
VI. O, die Map en Annie	41
VII. Robbies verjaardag	49
VIII. De hagedis	60
IX. Wàt een avond, wàt een nacht	71
X. In goede richting	82
XI. Scheiden doet pijn, zelfs van	88
XII. Goed zo, Map!	97
XIII. Wat een vreugde	108
XIV. Een beste avond van een goede dag	114